

Аўтамабілі «ГАЗ», сабраныя ў Беларусі, могуць прадавацца за мяжой, перакананы ў «БелГАЗаўтасервісе». Кампанія сёння гатовая працаваць і ў Еўрасаюзе, ствараючы там дылерскія сеткі. **СТАР 2**

Дэкрэтны адпачынак — гэта не толькі магчымасць забыцца на працу, але і цяжкія будні. Выйцем з аднастайнага ладу жыцця можа стаць занятак, якім вы будзеце займацца хоць бы некалькі гадзін на тыдзень. **СТАР 6**

Вы чулі, каб у вясковым доме быў... ліфт? А 53-метровая антэна? Гэта — далёка не поўны пералік пакуль незапатэнтаваных вырабаў Антона Насуты — настаўніка са Старых Васілішак. **СТАР 9**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

УРАД АБЯЦАЕ ВЁСЦЫ ВЫСОКІЯ ЗАРОБКІ, ЗНІЖЭННЕ СУБСІДАВАННЯ І ПРЭСТЫЖ

Беларускія сяляне сёння здольныя накарміць усю Беларусь і пры гэтым больш за палову сваёй прадукцыі яны прадаюць за мяжу

Ролю сяла ў забеспячэнні дабрабыту нашай краіны пераацэньваюць. Нягледзячы на тое, што толькі 9% усіх беларусаў заняты непасрэдна ў сельскай вытворчасці, вёска на 83% здольная забяспечыць харчовую бяспеку краіны ўласнымі прадуктамі. Аднак падстаў для занепакоенасці ў гэтай сферы пакуль дастаткова. Калі праз 2-3 гады АПК не дасягне сярэднеўрапейскага ўзроўню па асноўных сваіх паказчыках (выручка, заробак, ураджайнасць і інш.), то мы рызыкуем страціць набытае і не ўлісцаць у сусветны харчовы рынак, а гэта будзе мець сур'ёзныя наступствы для кожнага жыхара краіны. Шлях належыць прайсці кароткі і няпросты. Але ўрад мае рэцэпт і механізм забеспячэння якаснага рыўка АПК наперад. Пра гэта і раскажаў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Міхаіл РУСЫ дэпутатам на сумесным пасяджэнні абедзвюх палат беларускага парламента.

З 2005-га дзяржаўныя падыходы да развіцця сяла ў нашай краіне істотна змяніліся — ажыццяўляецца пераход ад канцэпцыі развіцця сельгасвытворчасці да канцэпцыі развіцця сельгасгаспадарчай тэрыторыі. Асноўнымі мэтамі цяперашняй дзяржаўнай палітыкі з'яўляецца павышэнне эканамічнай эфектыўнасці АПК, нарошчванне экспарту, павышэнне даходаў сельскага насельніцтва, умацаванне прэстыжнасці пражывання ў сельскай мясцовасці. На гэта працуюць 22 рэспубліканскія галіновыя праграмы, з якіх асноўныя — захавання і выкарыстання меліяраваных земляў; комплекснага развіцця бульбаводства, агародніцтва і пладаводства; развіцця малочнай галіны, аснашчэння сучаснай тэхнікай і абсталяваннем арганізацыі АПК; будаўніцтва, рамонт і мадэрнізацыі вытворчых аб'ектаў; тэхнічнага пераабсталявання свінагадоўчай галіны і птушкагадоўлі.

«Практычна па ўсіх асноўных прадуктах харчавання спажыванне набліжана да медыцынскіх нормаў. Прадукцыя, што вырабляецца ў рэспубліцы, стала вядомай далёка за яе межамі», — адзначыў Міхаіл Русы.

Ужо сёлетая 55% усёй вырабленай сельгаспрадукцыі коштам каля \$5 млрд будзе пастаўлена на экспарт. **СТАР 2**

БЫХАВУ ТРЭБА ПА-НОВАМУ ЗАГУЧАЦЬ У БЕЛАРУСІ

Гэта можна зрабіць, толькі аб'яднаўшы намаганні рэспубліканскіх, мясцовых органаў улады і жыхароў Быхаўшчыны. Такое меркаванне выказаў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Анатоль Тозік. Пад яго кіраўніцтвам у Быхаве прайшо першае пасяджэнне Нацыянальнага арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні Дня беларускага пісьменства, перадае БЕЛТА.

Паводле слоў віцэ-прэм'ера, важна, каб не толькі чыноўнікі прымалі ўдзел у падрыхтоўцы да правядзення Дня беларускага пісьменства, але і актыўна да гэтага падключылася мясцовае насельніцтва. Трэба вельмі многае зрабіць. Быхаў павінен загучаць у нашай гісторыі і сённяшнім жыцці. Для гэтага ў горада ёсць вялікі патэнцыял: багатая культурная і архітэктурная спадчына. У Быхаве неабходна аднавіць замка, унікальнае сінагогу, мадэрнізаваць і надаць новае жыццё сацыяльна значным аб'ектам, у тым ліку аднавіць плавальны басейн.

Што датычыцца самой канцэпцыі правядзення Дня беларускага пісьменства, то, на думку Анатоля Тозіка, у яго ўжо ёсць свой фармат і традыцыі, і нешта кардынальна змяняць не мае сэнсу. Кожны год гэта свята праходзіць ярка, цікава і кожны рэгіён прыносіць у яго асаблівы фарб.

Удзельнікі нацыянальнага арганізацыйнага камітэта ў час вясновага пасяджэння пазнаёміліся з сацыяльна значнымі аб'ектамі Быхава, абмеркавалі пытанні фінансавання і яго крыніц і зацвердзілі план работы на будучы год.

ХУТКА — СУШЫЦЬ СЕТКІ

Яшчэ тыдзень — і масавы асенні адлоў рыбы ў рыбгасах завяршыцца.

А пакуль, напрыклад, актыўна вядзецца аблоў сажалак у рыбгасе «Волма». Зараз за дзень тут вылоўваюць каля 30-50 тон рознай рыбы. Спецыялісты адзначаюць, што яшчэ колькі дзён — і сёлетні «рыбны» сезон можна завяршыць. Набыць самую свежую прадукцыю можна ва ўсіх населеных пунктах краіны на пляцоўках вясновага гандлю, на рынках, у

крамах, у якіх устаноўлены акварыумы. Продаж рыбы вядзецца таксама на сельгасгаспадарчых кірмашах выхаднога дня і на цэнтральных агульнагарадскіх сельгасгаспадарчых кірмашах у Мінску. На такіх пляцоўках рыбгасы прадстаўляюць пашыраны асартымент сажалкавай рыбы і рыбы каштоўных відаў, вяджана-вяленую і замарожаную прадукцыю.

Марына БЕГУНКОВА, фота аўтара.

Чэрвеньскі раён.

ЗВЯРТАЙЦЕСЯ ПРАВІЛЬНА!

Як знайсці агульную мову з чыноўнікамі

Час ад часу ўсім нам даводзіцца мець зносіны з чыноўнікамі. Атрымаць неабходную даведку або тлумачэнне пытання, сабраць дакументы для атрымання льготы, звярнуцца са скаргай... А ці ведаеце вы правільна, якія дапамогаўчы знаходзіць агульную мову з прадстаўніцкай арганізацыяй і дзяржаўнай? Напрыклад, як правільна аформіць свой зварот? Якія лісты могуць пакінуць без разгляду? Што выклікае справядлівае нараканне ў чыноўнікаў? Разабрацца ва ўсім гэтым нам дапаможа загадкава сектара па рабоце са зваротамі грамадзян упраўлення кантролю і справяднасці Міністэрства працы і сацабароны Беларусі Наталія СЯЦЬКО.

ВЫРАЗНА, ДАКЛАДНА, РАЗБОРЛІВА

«Зварот можа быць выкладзены на беларускай або рускай мове, — тлумачыць Наталія Сяцёк. — Хоць звароты на беларускай мове да нас паступаюць нячаста, прыблізна адзін на сто... І, дарэчы, хачу заўважыць, што вы маеце права атрымаць адказ на той мове, на якой напісаны ваш зварот».

Што тычыцца афармлення, то пісьмовыя звароты грамадзян павінны змяшчаць: назву

(або) адрас арганізацыі альбо пасаду асобы, якім накіроўваецца зварот; прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку ці ініцыялы грамадзяніна, адрас яго месца жыхарства (месца знаходжання) і (або) месца працы (вучобы); пераказ сутнасці звароту; асабісты подпіс грамадзяніна (грамадзян).

Рукпісныя звароты павінны быць напісаны выразным, разборлівым почыркам. Не дапускаецца ўжыванне нецэнзурных альбо абразлівых слоў ці выразаў. Вельмі важна выразна, ясна і без лішніх эмоцый пераказаць сутнасць сваёй справы ці праблемы і, па магчымасці, дакладна сфармуляваць, якую дапамогу вы хацелі б атрымаць. У звароце таксама павінна змяшчацца інфармацыя аб выніках іх папярэдняга разгляду з дадаткам (пры наяўнасці) дакументаў, якія пацвярджаюць гэтую інфармацыю.

АНАНІМЫ НЕ У ПАШАНЕ

Па словах прадстаўніка міністэрства, пісьмовыя звароты могуць быць пакінуты без разгляду, калі: для іх прадугледжаны іншы парадак падачы і разгляду; звароты змяшчаюць пытанні, вырашэнне якіх не адносіцца да кампетэнцыі арганізацыі, у якую яны паступілі; прапушчаны без уважлівага прычыненні тэрмін падачы скаргі; заяўнікам пададзены паўторны зварот, у тым ліку занесены ў кнігу заўваг і прапаноў, у той час як ён ужо быў

разгледжаны па сутнасці і ў ім няма новых акалічнасцяў; з заяўнікам спынена перапіска па размешчаных у звароце пытаннях.

Вусныя звароты могуць быць пакінуты без разгляду па сутнасці, калі: не прад'яўлены дакументы, якія сведчаць асобу заяўніка; зварот змяшчае пытанні; заяўніку падчас асабістага прыёму ўжо быў дадзены вычарпальны адказ на пытанні, альбо перапіска з гэтым заяўнікам па такіх пытаннях была спынена; заяўнік падчас асабістага прыёму дапускае ўжыванне нецэнзурных альбо абразлівых слоў ці выразаў.

Па словах нашай суразмоўніцы, не падлягаюць разгляду ананімныя звароты (звароты, у якіх не ўказана асоба заяўніка або адрас яго месца жыхарства ці працы (вучобы)), калі толькі яны не змяшчаюць звестак аб злчынстве, якое рыхтуецца, учынення або ўчынення.

І, дарэчы, калі ваш зварот змяшчае пытанні, вырашэнне якіх не адносіцца да кампетэнцыі гэтай арганізацыі, яна павінна на працягу пяці дзён накіраваць гэты зварот для разгляду арганізацыям у адпаведнасці з іх кампетэнцыяй і апавяціць вас. Альбо яна можа пакінуць зварот без разгляду і апавяціць вас аб гэтым з тлумачэннем, у якую арганізацыю і ў якім парадку вам трэба звярнуцца для вырашэння свайго пытання. **СТАР 2**

ЛІМІТЫ ЛЬГОТНАГА ЭЛЕКТРАСПАЖЫВАННЯ ЎСЁ Ж БУДУЦЬ УВЕДЗЕНЫ

У Беларусі плануецца ўвесці ў бліжэйшы час граничныя аб'ёмы спажывання электраэнергіі, якая аплатаецца па льготным тарифе. Аднаўдзельныя дакументы падрыхтаваны, паведаміў учора міністр энергетыкі Аляксандр Азярэц, перадае БЕЛТА.

Мяркуюцца, што ліміт спажывання электраэнергіі, які аплатаецца па сацыяльным тарифе, складзе для кватэр з газавай плітой 150 кВт.гадз, для кватэр з электраплітой — 250 кВт.гадз у месяц. У выпадку, калі ліміт спажывання электраэнергіі складзе да 300-400 кВт.гадз, будзе дзейнічаць 30-працэнтная дэльта. За астатнюю зрасходаваную электраэнергію аплата будзе праводзіцца па сабекошту.

Аляксандр Азярэц адзначыў, што больш за 70 працэнтаў беларусаў згодны з павышэннем тарыфаў на электраэнергію да ўзроўню яе сабекошту. На сёння насельніцтва рэспублікі спажывае каля 4 млрд.кВт.гадз электраэнергіі. Пры гэтым 75 працэнтаў беларусаў расходуюць 2 млрд.кВт.гадз і 25 працэнтаў — астатнія 2 млрд.кВт.гадз. У выніку чвэрць спажыўчоў электраэнергіі выкарыстоўваюць яе ў значна большай колькасці, чым іншыя. Узнікае сацыяльна несправядлівае. Каб яе ўстраніць, тарыфы на электраэнергію будуць перагледжаны.

Міністр таксама раскажаў, што спажыванне электраэнергіі на сельгасгаспадарчых прадпрыемствах выкарыстаннем яе прадпрыемствамі рэальнага сектара эканомікі. Змяненне парадку разліку тарыфаў на электраэнергію для фізічных асоб дадуць магчымасць знізіць расцэнкі на электраэнергію для прамысловых прадпрыемстваў.

Пры гэтым, як адзначыў Аляксандр Азярэц, перагляд структуры тарыфаў моцна не адаб'ецца на расходах спажыўчоў.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

БУНТАЙШЧЫКОУ У ЕГІПЦЕ ЗАРГАНЯЮЦЬ ГАЗАМ

Новыя сутыкненні дэманстрантаў з паліцыяй адбыліся на плошчы Тахрыр у цэнтры Каіра. Супрацоўнікі праваахоўных органаў выкарысталі для разгону натоўпу слязізны газ. Ёсць ахвяры і параненыя. Паліцыя затрымала за час дэманстрацыі каля 350 чалавек. Акрамя пратэстаў у Каіры, на вуліцы выйшлі жыхары многіх іншых гарадоў Егіпта, у прыватнасці, Александрыі, Суэца, Эль-Міны. Дэманстранты на плошчы Тахрыр выступалі супраць бязмежных паўнамоцтваў прэзідэнта Егіпта, якім сам сябе надзяліў новы лідар краіны Мухамед Мурса. Прэзідэнцкія ўказы справакавалі неываалае пасля рэвалюцый абурэнне сярод ліберальных і свецкіх палітыкаў, а таксама егіпецкіх суддзяў, якія абнавацілі Мурсу ва ўзурпацый улады, устанавілі новай дыктатуры і ігнараванні канстытуцыйных асноў дзяржавы. Апазіцыя, якая называе цяперашняга прэзідэнта фараонам, стварыла адзіны «Фронт выратавання Радзімы» і заявіла пра адмову ад дыялогу і любога супрацоўніцтва з кіраўніком дзяржавы да тых часоў, пакуль ён не адменіць свае дыктатарскія законы.

ГQ НАЗВАЎ НЯЎДАЧНІКАЎ ГОДА

Амерыканскі мужчынскі часопіс GQ апублікаваў рэйтынг няўдачнікаў года. У спісе славуціх лужэраў апынулася першая лэдзі ШША Мішэль Абам, кандыдат у прэзідэнты Міт Ромні, які праіграў на выбарах, а таксама поп-дзіва Мадона. Пры гэтым гаспадыня Белага дома апынулася ў спісе ў выніку нежыццяздольнай, на думку многіх, ініцыятывы папулярызаванні здаровага харчавання і вырошчвання свежай гародніны. На спявак Мадону абрынуў шквал крытыкі з-за пераспявак старых альбомаў, а таксама падлеткавых сукенак, у якіх стала жанчына выступае на сцэне. Ромні ж змог «натхніць толькі чарнаскурых комікаў на пародыі аб белых персанажах».

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У РАСІІ З'ЯВІЛІСЯ НАБОРЫ ДЛЯ СУСТРЭЧЫ КАНЦА СВЕТА

За падрыхтоўку расіянаў да канца свету, які, мяркуюцца, наступіць 21 снежня, узяліся ў Томску.

Адно з гарадскіх вясельных агенцтваў стала прадаваць спецыяльныя наборы пад назвай «Для канца свету». У пакунку са слогамам «Горш не будзе!» яго ўладальнік знойдзе ідэнтыфікацыйную картку, вальер'янку, ачываваны вугаль, бінт і валідол, грэзку, шпроты і бутэльку гарэлкі, нататнік «Для запісаў у будучыню» і аловак, а таксама свечкі, запалкі і нават вярочку і мыла. «Вядома, гэтыя наборы — для людзей з пачуццём гумару, — кажуць прадстаўнікі фірмы-прадаўца. — Акрамя таго, мы робім такія наборы на заказ — напрыклад, у якасці карпаратыўных падарункаў на Новы год».

КОРАТКА

Беларусь у 2012 годзе прыцягне \$1 млрд 512 млн прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове, персяражуе тым самым на 26 працэнтаў даведзенае гадавое заданне ў \$1,2 млрд.

У Беларусі зацверджана дзяржаўная праграма адраджэння тэхналогіі і традыцыйнай вытворчасці сліпучых паясоў і развіцця вытворчасці нацыянальнай сувенірнай прадукцыі «Слуцкія паясы» на 2012-2015 гады. Дзяржпраграма ўяўляе сабой комплексную сістэму мер па рэалізацыі дзяржаўнай палітыкі ў сферы захавання традыцый і развіцця нацыянальнага мастацтва, народных мастацкіх промыслаў (рамбстваў).

Беларускі народны банк і Еўрапейскі банк рэканструкцыі і развіцця падпісалі мандатнае пагадненне аб удзеле ў праекце па атрыманні крэдытнай лініі на \$8 млн для фінансавання малога і сярэдняга бізнесу ў Беларусі.

Пакуль інспектар ДАІ афармляў ДТЗ на Мінскай кальцавой аўтадарозе, на яго вачах адбылося іншое. Паміж Даўгінаўскім тратам і вёскай Зацэнне адбылася аварыя фуры з літоўскімі нумарамі і аўтамабілем «Сітраен Ксара». Прыбыўшы на месца інспектар ДПС Цэнтральнага РУУС Мінска прыступіў да пазначэння месца аварыі, як у трэцім палясе няўдала перабудаваўся аўтамабіль «Кіа» і ўрэзаўся ў «Фальксваген Пасат». Ад удару «Фальксваген» расклучыў на праезнай частцы і ён сутыкнуўся з патрульным аўтамабілем. Ніхто не пацярпеў.

ЯКІЯ НАРЫХТОЎКІ ВЫ ЗРАБІЛІ НА ЗІМУ?

Ірына ТАЎТЫН, старшы памочнік пракурора Віцебскай вобласці:

— Неіккі шматлікіх нарыхтовак салату, марынаваных агуркоў і памідораў я не раблю, бо не заўсёды хапае часу, ды і спецыяльнага месца для іх захоўвання няма. На хатніх нарыхтовак спецыялізуецца мая сяброўка Таццяна Канстанцінаўна, яна сапраўды майстар у гэтай справе. Яе салаткі з перцу, памідораў, баклажанаў з дабаўкай рысу, фасолі, а таксама саляны засолваюцца сапраўднай пахвалы. Гэтымі смачнымі нарыхтовакмі яна з радасцю дзеліцца са сваімі дзецьмі.

Я ж на зіму любю запасацца працэнтнымі з цукрам чарніцамі, жэле з чырвоных парэчак, малаіным і сунічным варэннем і, вядома, грыбамі. Мой муж заўзятый грыбнік, у верасні і кастрычніку кожную выхадную ён праводзіць у лесе.

Алена ЯАНА, відэаграф (былая жыхарка Віцебска, цяпер жыве і працуе ў Маскве):

— Не, не рабіла ніякіх хатніх нарыхтовак, са слоікамі і спецыяльнымі машынкамі не корпалася. А навошта, калі свежая гародніна ёсць круглы год.

І гэта танней нават выразікі і рыбы. А калі захоўвацца салёнае, тады дапамагае з гэтым мама. Напэўна, беларусы без гэтага — хатніх нарыхтовак — не могуць пра жыць.

Андрэй ПЛЕШЧАНКА, кантэнт-менеджар, бацька шаснаццаці дзяцей:

— Сям'я ў нас вялікая, кухарчы даводзіцца шмат, а часу не хапае. Вельмі хутка можна накарміць усіх, калі ёсць паўфабрыкаты. Часцей за ўсё ўвосьны мы не кансервуем гародніну, а замарожваем яе: буракі, моркву, кабакі, перац, памідоры. Абаважкова нарыхтоўваем яленяна — птушчы і кроп. Для пірагоў і ўзваруў незаманеная рэч — замарожаныя ягады. У маразільніку ў нас заўсёды ёсць чорныя і чырвоныя парэчкі, чарніцы, клубніцы, малаіна, суніцы і вінаград. Абаважкова назапашаны пельмені, манты, тушонка. Нават булён пра запасам часам замарожваем.

Праверана — для нечаканых гасцей мы з жонкай стол накрываем на працягу паўгадзіны. Чалавек пятнаццаці заўсёды прыемем, не выходзячы ў краму. Гэта і нядзіўна — нам жаштодня даводзіцца карміць восем чалавек тройчы! І гэта не лічычы перакусаў пад дзівам: «Мама і тата! А што ў нас ёсць смачнае?»

Таму і працуюць у нас без пералынку хлебачка, мультыварка, духоўка і многія іншыя кухонныя прыборы.

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай ЛУЗГІН, першы намеснік старшыні праўлення Нацбанка:

«Нацыянальны банк Беларусі пакуль не плануе зніжэння стаўкі рэфінансавання. Апошні раз, як вядома, стаўка рэфінансавання зніжчалася ў верасні 2012 года. Цяпер яна складае 30% задовых. Акрамя таго, Нацбанк не збіраецца ўключыць друкаваны станок для выканання прагнозу на расце ВУП у 2012 годзе: друкаваны станок мы не ўключаем з 1 чэрвеня 2011 года. Што датычыць сітуацыі з працэнтнымі стаўкамі на ўкладках фізічных асоб, то гэта залежыць ад сітуацыі з ліквіднасцю банкіўскай сістэмы. У ідэальным на сістэме зараз ліквіднасці хапае. Вядома, будучы пэўныя вазанні на крэдытным, дэпазітным рынку, але, я думаю, паступова стаўкі павінны зніжчацца».

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 8°
Віцебск	+ 5°
Гомель	+ 5°
Гродна	+ 7°
Магілёў	+ 5°
Мінск	+ 5°

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 29.11.2012 г.

Долар ЗША	8570,00
Еўра	11070,00
Рас. руб.	275,00
Укр. грыўня	1048,64

ISSN 1990 - 763X

2 НАДЗЕННАЕ

УРАДЫБЯДЗЕ ВЁСЦЬ ВЫСОКІЯ ЗАРОБКІ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Выраблячы каля 1 працэнта сусветнага аб'ёму малака, Беларусь на працягу апошніх трох гадоў стабільна ўваходзіць у пяцёрку вядучых пастаўшчыкоў малочнай прадукцыі ў свеце, займаючы 4-5 працэнтаў сусветнага гандлю. Асноўная частка экспарту, каля \$3 млрд, або 65%, прыпадае на мяса-малочную прадукцыю. За межы рэспублікі рэалізуецца 66% вырабленага ў краіне сыру, 74% сухой малочнай сыраваткі, 56% ялавічыны, 34% свініны, 36% мяса птушкі. Беларуская прадукцыя пастаўляецца ў больш як 50 краін свету. Каля 91% экспарту прыпадае на краіны Мытнага саюза», — паведаміў віцэ-прэм'ер.

Механізмы гаспадарання забяспечылі значную дынаміку развіцця, істотны рост вытворчасці, але аказалі недастаткова эфектыўнымі для вырашэння актуальнейшай праблемы — умацавання эканамікі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў. «Дэфіцыт фінансавых сродкаў стаў галоўнай перашкодай для поўнамаштабнай рэалізацыі вытворчых праграм галіны, значчым, і далейшага развіцця. Так, на 1 кастрычніка 2012 года памер фінансавых абавязальстваў сельгаспрадпрыемстваў складае Вр47 трлн», — паведаміў Міхаіл Русы.

Намеснік прэм'ер-міністра падкрэсліў, што асноўная доля гэтых Kredyтаў не вылікае асярэдзі. «Нас насцярожвае іншае пытанне — каля Вр20 трлн Kredyтаў узяты нашымі прадпрыемствамі на так званы лізінг сельскагаспадарчай тэхнікі і іншыя напрамкі, — адзначыў ён. — Тут у нас ёсць праблемы, мы ведаем, як з імі працаваць, але, мякка кажучы, ідзе сабатаж з боку асобных прадпрыемстваў па пагадэнні, усё спадзяюцца, што ім нешта будзе спісана, але нічога не будзе спісана, усё, што ўзялі, павінны вярнуць».

Міхаіл Русы расказаў, якім чынам павінна мяняцца сяло ў бліжэйшы час: шчыльнасць жывёл трэба павялічыць, кармавую базу палепшыць, усё фермы абавязаны стаць сучаснымі, вытворцы неабходна аб'яднацца для ўзгодненай палітыкі продажу сваёй прадукцыі... Але самае бялужае пытанне — кадры. І справа не толькі ў заробках, галоўным чынам — у якасці падрыхтоўкі спецыялістаў і прэстыжу работы на сяле. Дарэчы, да канца 2015 года сярэдні заробак на сяле запланаваны ў 8 млн рублёў, наступная планка — 10 млн.

Депутаты задалі Міхаілу Русаму больш за 20 пытанняў. Некаторыя яшчэ больш падрабязна спыніліся на аспектах, якія былі закранутыя ў дакладзе віцэ-прэм'ера, іншыя нагадалі пытанні, пра якія размова не ішла.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Ларыса БАГДАНОВІЧ звярнула ўвагу Міхаіла Русага на праблему невялікіх старых вёсак. «Сацыяльны стандарты ў аграгарадках з большым альбо меншым поспехам выконваюцца, — сказала яна. — А справа вёскі застаюцца недагляджанымі. У сельсаветаў грошай няма. Можна, мае сэнс стварыць механізм догляду старых вёскаў?»

Міхаіл Русы не пагадзіўся з дэпутатам: «Механізмаў шмат, але мы імі не карыстаемся. Аграгарадкі будуць прыводзіцца ў парадак. Мясоцвявчы органы ўлады абавязаны клапаціцца і пра аддаленыя вёскі, і пра дарогі мясцовага значэння. 1900 новых кватэр плануецца пабудавач на сяле ў 2013 годзе. Але трэба рацыянальна падыходзіць і да гэтага. На месцы стара дома застаецца калодзеж, сад, там ужо ёсць інфраструктура. Дык чаму гэты ўчастак не выкарыстаць? Трэба навучыцца лічыць грошы!».

Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

БЕЛАРУСЬ ЗЫРАЕЦА ПАСТАЎЛЯЦЬ У ЕЎРАСАЮЗ АЎТАМАБІЛІ «ГАЗ»

Аўтамабілі «ГАЗ», сабраныя ў Беларусі, могуць прадавацца на рынку Еўрасаюза — у гэтым перакананы Міхаіл СУПРУНОВІЧ, генеральны дырэктар Кіруючай кампаніі холдынга «БелГАЗаўтасэрвіс».

— Мы развіліся настолькі, што нам на беларускім рынку становіцца цеснавата. Мы сёння гатовы працаваць і ў Еўрасаюзе, ствараючы там дылерскія сеткі і прасоўваючы прадукцыю ГАЗа, у тым ліку вырабленую часткова ў нас.

Міхаіл Супруновіч перакананы, што аўтамабілі «ГАЗ» будуць запатрабаваныя ва ўсіх краінах Еўропы, пераважна — у галіне камунальнай гаспадаркі. Таксама ён паведаміў, што «БелГАЗаўтасэрвіс» арганізаваў вытворчасць аўтамабільных фургонаў на пляцоўцы ў Ніжнім Ноўгарадзе і адтуль працуе на расійскі рынак.

— Я лічу, што тая прадукцыя, якую мы збіраем і вырабляем, можа прысутнічаць і на іншых рынках СНД. Асабліва сёння для нас цікавы ўкраінскі рынак, на якім узніклі праблемы з пастаў-

кай расійскіх аўтамабіляў з-за ўтылізацыйнага збору.

Дарэчы, на ўнутраным рынку Беларусі ў сегменце лёгкіх камерцыйных аўтамабіляў доля «ГАЗа» складае каля 44-45% — такія лічбы прывёў **Алег МАРКАЎ, дырэктар па маркетынгу і рэалізацыі дывізіёна «Лёгкія камерцыйныя і легкавыя аўтамабілі» расійскай Групы ГАЗ.** Прычым мяркуецца, што ў хуткім часе гэтая доля будзе павялічана да 50%, у тым ліку і дзякуючы развіццю вытворчасці і зборкі аўтамабіляў «ГАЗ» у Беларусі на базе «БелГАЗаўтасэрвіса» з машынакамплектаў. У прыватнасці, фургоны сёння ўжо не закупляюцца ў Расіі, а вырабляюцца ў Беларусі. Таксама ў нас у краіне асвоена вытворчасць машын «хуткай дапамогі», аўтакрам, аўтамабіляў, прызначаных для перавозкі хлеба, а таксама мадэляў ГАЗ-3307 і 3309. У наступным годзе плануецца зрабіць пад заказ 50 усядоходаў на базе аўтамабіляў «ГАЗ». Яны павінны зацікавіць прадстаўнікоў памежных службаў, сельскай і лясной гаспадаркі, а таксама палярнікаў.

Усяго за 10 месяцаў 2012 года ў Беларусі было рэалізавана больш за 2 тысячы аўтамабіляў «ГАЗ», а да канца года гэта лічба павінна павялічыцца да 2,5 тысячы, што будзе на 100% болей, чым у 2011 годзе. А яшчэ праз год мяркуецца рэалізаваць аж на 3,5 тысячы машын. Такі рост, па словах Міхаіла Супруновіча, адбыўся ў тым ліку і дзякуючы спецыяльнай праграме ўтылізацыі: пры здачы любой старой машыны ў «БелГАЗаўтасэрвіс» можна атрымаць зніжку ў пачынальніку 26 млн рублёў на набывццё но-

вага аўтамабіля «ГАЗ». Па гэтай праграме ўжо прынята каля 200 машын на ўтылізацыю і да канца года, як мяркуе дырэктар, будзе прынята яшчэ столькі ж.

Дарэчы, як расказаў Міхаіл Супруновіч, неўзабаве «БелГАЗаўтасэрвіс» пачне новую акцыю для дзядзькі аўтамагараў: зламаныя цацачныя аўтамабілі яны змогуць бясплатна абмяняць на мадэлькі аўтамабіляў «ГАЗ». Ну а там, глядзіць, і іх таты свае сапраўдныя машыны памянюць, жартуюць у кампаніі.

Павел БЕРАСЕЎ.

■ Тры пытанні з нагоды

НАШ ШЛЯХ — ЗМЭНЫ ў ПСІХАЛОГІ

НАГОДА ДЛЯ РАЗМОВЫ СА СТАРШЫНЁЙ ШКОЎСКАГА РАЙВЫКАНКАМА АЛЯКСАНДРА БОЙКАМ — ВЫНІКІ СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧАГА ГОДА

Шклоўскі раён сёлета атрымаў 142 тысячы тон збожжа пры рэкорднай ураджайнасці больш за 61 цэнтрер з гектара. Лепшы паказчык у Магілёўскай вобласці і чацвёрты — увогуле па краіне. Новая тэхналогія прыйшла і сельскаму гаспадарку, і яны ўкараняюцца ў базавым Шклоўскім раёне.

— **Аляксандр Анатольевіч, ці можаце вы шчыра сказаць: «Так, я задаволены»?**

— І так, і не. Вынікамі задаволены, але не вельмі задаволены тэмпамі развіцця. Трэба ісці далей. Наш шлях — у змяненні псіхалогіі сельскіх працаўнікоў. Без жорсткага выканання тэхналогіі і рэгламентаў у раслінаводстве і жывёлагадоўлі мы не зробім кроку наперад.

Так, мы атрымалі збожжавых на 33 тысячы тон больш, чым летась. Мы вырваліся наперад па ўраджайнасці. ААТ «Александрыйскае» — гэта больш за трэць валовай прадукцыі Шклоўскага раёна: сёлета там намалачылі больш за 40 тысяч тон збожжа, а ўраджайнасць дасягнула 60 цэнтраў за гектара.

Аднак і іншыя гаспадаркі працуюць спраўна: «Вялікія Славіны», «Ніва», «Гарадзец», «Гвадзі-Агра», эксперыментальная база «Спартак», «Новае Юбілейнае» — самая маленькая гаспадарка, але такі «машак», дзе стабільна працуюць, плаціць заробак, маюць парадак на фермах і мехдварах. Я такую задачу ставілі — каб у тудыя месца больш прайсці вакол хлява.

Часам унікае думка, што Шклоўшчына нібыта яшчэ клічэ ў масле плавае. Усё пабудавана за Kredyтамі, нічога дармавага ў нас няма. Нам далі Kredyтныя грошы, мы павінны іх асвоіць, разумна і эфектыўна, і вярнуць у тэрмін, і за гэта

жорстка патрабуюць са Шклоўскага раёна. Мы ўкараняем новыя перадавыя тэхналогіі. Шклоўскі раён падыйшоў пад узровень, калі ў гаспадарках дозрел 8 тысяч літраў на карову. У жывёлагадоўлі пабудавалі новыя сучасныя комплексы, і цяпер ідзе іх запусчэнне. Нам патрэбна добрая племянная жывёлагадоўля і ветэрынарнае забеспячэнне, таму ствараем на ўмовах гаспадарчага разліку тры ветучасткі, дзе будуць працаваць вузкія спецыялісты. На наступны год мы будзем укараняць на комплекс электронную сістэму кіравання стагкам.

У раслінаводстве трэба перайсці на «кропкавае» земляробства. Напрыклад, каб уносіць роўна столькі мінеральных угнаенняў, колькі патрабуецца на канкрэтным участку зямлі, з дапамога спадарожніка. Усім гэтым навінам трэба людзей вучыць.

Мы ў Дзень пажылога чалавека запрашаем нашых ветэранаў працы, заслужаных пенсіянераў на экскурсію па новых фермах і майстэрнях. Аднойчы да гасцей выйшла загадчыца комплексу і сказала, што ў яе цяпер 5 чалавек доўжэ 800 гадоў. Адна старая дзяржка сказала: «Вы памыліліся! Такага проста не можа быць!» Але калі пайшлі на комплекс, то зразумелі, што можа быць! І слёзы з'явіліся на вачах. А новыя трактары, якія кіруюцца джойсцікам, а ў кабіне ірвы радзій і не чуваць рухавікі! Сёння ідзе зусім іншая праца.

— **Сённяшні працаўнік сельскай гаспадаркі, і скажам, 20-гадовай даўнасці — гэта розныя людзі? А можа, у будучыні іх змяняць, прабачце, работы?**

— Што ж, у Александрый ўжо ёсць ферма, дзе дойку робіць роботы. Там чалавек не бярэ ўдзел у працэсе. Карову доўжэ тэхніка, 5-6 гадоў на дзень. Гэта не казка, а рэальнасць!

А так, безумоўна, людзі іншыя цяпер. Сёння ж зусім іншыя тэхналогіі, увуголе іншае жыццё. Калісьці малако ў вясковай краме было дзівам, а цяпер — калі ласка. Людзі прыйшлі да таго, што на вёсцы можна і грошы зарабіць, і набыць што хочаш, і адлучыць.

Цяпер яны нават бульбу ўжо не садзяць традыцыйна на сваіх участках: гаспадаркі ім вырашчваюць на сваіх палях і прывозяць дадому, а могуць і проста са склада прадаць лішка ўраджаю выгядным пакупнікам за грошы!

У нас ёсць дэфіцыт кадраў. Невалікі, але ён адчуваецца, калі ідзе нарыхтоўка кармоў, янаў. Нават райвыканкамаўскай вадзіцелі адпраўляюцца працаваць у сезон на сяло. Але кожны павінен займацца сваёй справай. Мы вырашаем праблему, рытуем механізатары ў школах і каледжы. Аднак маё глыбокае перакананне, што да працы ў сельскай гаспадарцы трэба падключыць гараджан. Час, калі калгаснікі працавалі суткамі, мінуў. Трэба псіхалагічна перанастроіць людзей: у нас няма ўжо дзяржаў у старым разуменні. Боты 48 памеру, чорны фартур і гэты навокал. Не! Сёння гэта — аператар машыннага даення, і гэта праца нібыта на прамысловым прадпрыемстве. Прышоў аўтобус, прыхалі людзі на комплекс, прапараніліся, пасля працы — цэльны душ, лакай адлучыць. І паехаў дадому. Сёння ўкараняюцца новыя тэхналогіі, людзі маюць нармальны працоўны дзень і заробак, не горшы за прамысловасць. Можна добра зарабіць, калі чалавек працуе.

— **Шклоўшчыну часта называлі «агурковай краінай». І нездарна — шклоўская агуркі даўно сталі паважаным брэндам, так бы мовіць, яго ведоўчы ва ўсёй Беларусі. Такая назва не паданялася?**

— Што ж, у Шклоўскім раёне па-ранейшаму вырошчваюць агуркі. Наадварот, людзі нават павялічваюць вытворчасць агуркоў. Кажучы, што быў нейкі спад у другой палове 1990-х гадоў. А цяпер пайшоў ўгору! Чаму ж не працаваць, калі ёсць рэальны даход? І няхай шклоўскіх людзей называюць «агурочнікамі», асабіста я зусім не супраць.

Гутарыла Ілона ІВАНОВА.

НАВІНЫ

ПАДЗЕЙ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕЙ

ФАКТЫ

МУЗЕЙ УЛАДЗІМІРА КАРВАТА

Яго адкрылі 28 лістапада ў сярэдняй школе №8 Брэста. Менавіта гэтую школу ў свой час скончыў лётчык — першы Герой Беларусі.

Пра той ракавы палёт падпалкоўніка Карвата шмат напісана. Градч вычубага палёту ў маі 1995 года здарыўся пажар. За 14 секундаў, што ў яго заставаліся, цаной уласнага жыцця лётчык адвёў палаючую машыну ад вёскі Арабашчына Баранавіцкага раёна, там самым папярэдзіў магчымых ахвяр. Яму споўнілася толькі 37 гадоў. Яшчэ невялікімі былі сын і дачка...

Школа, якая носіць імя Уладзіміра Карвата, год таму перажыла капітальны рамонт. Увесь гэты час працягвалася афармленне памяшкання для будучага музея, збор экспанатаў. Штат рэчаў, дакументаў, адмыккаў перадалі школе члены сям'і героя. На адкрыццё музея прыйшлі родныя і блізкія Уладзіміра Мікалаевіча, яго сябры, аслужыўцы. Экскурсію па новым музеі вёлі вучні школы №8.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

АДПАЧНУЦЬ БЯСПЛАТНА

Па 3-4 санаторныя пуцёўкі выдзелена абласным упраўленнем Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні кожнаму раёну Мінскай вобласці. Іх атрымаюць лепшыя працаўнікі сельскай гаспадаркі і перапрацоўчай прамысловасці. Усяго ж у беларускіх здарўніцах на працягу двух месяцаў змогуць бясплатна адлячыць і падлячыцца 70 чалавек. Гэта санаторыі «Сасновы бор», «Палеска», што на Міншчыне, а таксама — у Гродзенскай і Магілёўскай абласцях.

Таццяна ГЕОРГІЕВА.

У ЧАВУСАХ АДКРЫЎСЯ НОВЫ ПРАВАСЛАЎНЫ ХРАМ

Свята-Узнясенскі храм будаваўся 14 гадоў — паступова, але ўпарта. Будоўля займала аляксандраўскага рада, якую ўзначалі старшыня Чавускага раённага Савета дэпутатаў Аляксандр Чыканяў.

Высокі прыгожы будынак увячлілі купалы. У гэтую надзелу храм быў поўны вернікаў, і навокал яго стаяў народ. Урачэстную цэрымонію асвячэння правёў епіскап Магілёўскі і Мсціслаўскі Сафроній.

— З Божай дапамогай, а таксама з дапамогай прыхаджан, жыхароў раёна і спонсараў, якія ахвяравалі на будоўніцтва новага храма, добрая справа зроблена, — сказаў праіерарэй Мікалай, настаіцель храма ў Чавусах. Самыя буйныя спонсары — Беларускі цэментны завод у Касцюковічах, нафтаправод «Дружба», Крчыўскі цэментны завод і прыватныя фірмы, дзе працуюць ураджэнцы Чавускага раёна. Свае ўласныя грошы на храм на радзіме ахвяраваў расійскі акадэмік Аляксандр Разумаў, які жыве ў Маскве.

У мяне ёсць унутраны спакой, душэўнага раўнавага, што справа зроблена, — шчыра сказаў старшыня раённага Савета Аляксандр Чыканяў. — Мне падаецца, што гэта вельмі патрэбна для умацавання маральнасці, запусчэння «прабелу». Няхай цяпер людзі прыходзяць у храм! Чавуская абшчына праваслаўных вернікаў вядома ў Магілёўскай вобласці сваімі добрымі акцыямі: напрыклад, месячнікам барацьбы з брыдкасласцю.

Ілона ІВАНОВА.

БЛАНДЗІНКІ СУПРАЦЬ БРУНЕТАК

У Браславе ўпершыню прайшоў конкурс «Бландзінкі супраць брунетак». Журы ўзначаліў асабіста старшыня раённага выканаўчага камітэта Сяргей Шматаў. Шоу праходзіла ў раённым Доме культуры. У конкурсе ўдзельнічалі пяць брунетак і столькі ж бландзінак. Эх, і пашанцавала ж двум вядучым праграмы — мужчынам! Сярод конкурсных заданняў былі бег на абіцасх, веданне правілаў дарожнага руху... Прыгажуні перацягвалі канат, прадэманстравалі артыстызм, майстэрства догляду дзяцей. Бландзінкі і брунеткі самі ўпрыгожвалі свае нарады авангарднымі элементамі. Былі і іншыя выгавараны, якія ўсе жанчыны прайшлі годна. У выніку перамога дасталася... брунеткам. Але і бландзінкі, пра «калег» якіх па колеры валасоў чамусьці расказваюць анекдоты, не былі пакрыўджанымі тым, што ім дастаўся «сярэбраны» медаль. Старшыня райвыканкама ўручыў удзельніцам памятныя сувеніры і, вядома ж, кветкі. Паколькі мерапрыемства вельмі спадабалася ёй самім удзельніцам, так і публіцы, бо зала была поўная, чаму б не прывесці яшчэ такі конкурс? Тым больш што на яго можна было б запрасіць і шатэнкі!

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЛЕГКАВІК ДЛЯ РАГУЛІ

Карова выйшла з легкавага аўто, які вечарам спынілі супрацоўнікі ДАІ ў вёсцы Чырвоны Кастрычнік Буда-Кашалёўскага раёна. Як расказалі ў прэс-службе ДАІ УУС Гомельскага аблвыканкама, «капейка» белага колеру прыцягнула ўвагу тым, што ехала з адкрытымі левымі заднімі дзвярыма. Пры спробе спыніць «ВАЗ» яго кіроўца і два пасажыры падчас руху выскочылі і ўцяклі ў лес. «Жыгулі» без кіравання з'ехалі ў кювет, наехалі на кусты і спыніліся. Менавіта пасля гэтага міліцыянеры пачыталі, які з машыны выйшла... чорна-белая карова. На вуху жывёлы была замацавана таблічка з нумарам, якая сведчыла аб яе прыналежнасці да фермскай гаспадаркі. Для далейшага разбору была выклікана следча-аператыўная група Буда-Кашалёўскага РАУС.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

КАЛІ КРАСЦІ КАЎБАСУ, ДЫК... СКРЫНЯМІ?..

Супрацоўнікі міліцыі затрымалі 33-гадовага раней неаднойчы судзімага за крадзяжы, разбой і незаконны абарот наркатычных рэчываў мігранціна, які падазраецца ў крадзяжы... скрыні з каўбаснымі вырабамі са сталічнай крамы па праспекце Незалежнасці.

— Прагульваючыся каля гандлёвага аб'екта, мужчына ўбачыў, як са службывага ўвахода выдзёцца разгрузка тавару. Пайшоўшы ўслед за грузчыкамі, ён патрапіў унутр, дзе прыхаліў скрыню з каўбаснымі вырабамі і збег. Пры праверцы тавару, які паступіў, загадчыца крамы выявіла знікненне мясных вырабаў і звярнулася па дапамогу ў міліцыю, — паведаміла прэс-афіцэр Першамайскага РУУС г. Мінска Вольга Куцько. — Здабчыч зламанынік рэалізаваў на адным са сталічных рынках па зніжаным кошце, а атрыманыя грошы патрапіў на ўласныя патрэбы.

12 МЛН ЗА ДЗВЮХ КАЗУЛЬ

Званок неабяжывавага грамадзяніна, які стаў сведкам незаконнай здабычы дзвюх казуль на тэрыторыі Лайгоўскага лягаса, дапамог работнікам Бягомльскай міжрайінспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету вытрыць браканьеры. Дзяржінспектарам падказалі нумар аўтамабіля зламанынікаў і некалькі месцаў, дзе тыя маглі свахаць здабычу. Работнікі міжрайінспекцыі правярылі падворак аднаго з жыхароў вёскі Ныстанавічы Лайгоўскага раёна, дзе ў хляве і знайшлі тушы дзвюх казуль, якія перадалі карыстальніку паліўных угоддзяў. У парушальніка і яго магчымага памагатага канфіскавалі зрабастраваныя паліўнічыя структуры з патронамі. Было ўстаноўлена, што паліўнічыя пуцёўкі былі выпісаныя на пушных звероў. Дзеньнямі браканьеры навокалоўнаму аспродзію нанесена шкода ў асабіста буйным памеры — на 12 мільёнаў рублёў. Парушальнікаў чакае крмінальная адказнасць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

КАБ ВАС ПАЧУЛІ...

...варта прытрымлівацца некалькіх важных правілаў.

Зарэгіструйце свой пісьмовы зварот

Пісьмовую заяву трэба зарэгістраваць у канцелярыі дзяржаўнага. Таксама зварот можна адправіць па пошце простым або заказным лістом.

Тэрмін чакання — 15 дзён

Памятайце, што па законе адказ павінен прыйсці ў тэрмін не пазней за 15 дзён з моманту рэгістрацыі. У ім будзе змяшчацца прынятае рашэнне або тлумачэнне вашага пытання. Калі ваш зварот патрабуе дадатковага вывучэння і праверкі — тэрмін падаўжаецца яшчэ на 15 дзён.

Не атрымалі адказ — можае скардзіцца

Калі вас не задавоўліў адказ або рашэнне дзяржаўнага чыноўніка, яго можна абскардзіць у вышэйшым органе, а затым — у судзе. Паскардзіцца ў вышэйшай орган вы можаце і ў тым выпадку, калі арганізацыя не ўключалася ў адвездзены для адказу тэрмін.

РАЗГЛЯД ЭЛЕКТРОННЫХ ЗВАРОТАЎ

Электронныя прадвядзеньні — гэта яшчэ адзін спосаб зрабіць органы ўлады больш даступнымі

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

для людзей, скараціць выдаткі на перасылку лістоў, аблегчыць аперацыйнасць разгляду зваротаў. Электронныя звароты звычайна накіроўваюцца на адрас электроннай пошты арганізацыі або размешчанаюць у спецыяльнай рубрыцы на яе афіцыйным сайце.

Яны, як і пісьмовыя звароты, павінны змяшчаць прозвішча, уласнае імя, імя па бацьку ці ініцыялы грамадзяніна, адрас яго месца жыхарства (месца знаходжання) і (або) месца працы (вучобы); а таксама змяшчаць адрас электроннай пошты заяўніка. «Адсутнасць вышэйзменных звестак з'яўляецца падставай для пакідання электроннага звароту без разгляду», — кажа Наталля Васільеўна.

— **Ці маюць электронныя звароты і адказы на іх юрыдычную сілу? Напрыклад, ці могуць яны выкарыстоўвацца для звароту ў суд, іншыя вышэйшыя інстанцыі?**

— Атрыманні адказ можа выкарыстоўвацца пры падачы скаргі ў вышэйшай орган. Пры наяўнасці сумненняў у дакладнасці прыкладзенага адказу ў органа, які накіраваў адказ, можа быць запытана інфармацыя для пацвярджэння. Што тычыцца звароту ў суд, то дакументаў, атрыманых з дапамогай электроннай, вылічальнай і іншай тэхнікі, з'яўляюцца доказамі пры ўмове іх на-

лежнага афармлення. У рамках падрыхтоўкі справы да разгляду суд, эню ж, можа запытаць у органа, які накіраваў электронны адказ, пацвярджэнне

БАЯВАЯ ТЭХНІКА НА ВАРЦЕ СПАКОЙНАГА ЖЫЦЦЯ

Чатырма адзінкамі баявой тэхнікі на агульную суму больш за 4 мільярды рублёў папоўніўся парк выратавальнікаў-пажарных Мінскай вобласці. Усе аўтамабілі аснашчаны шасі павышанай праходнасці, што дазваляе пераадолюваць пад'езды да месца надзвычайных здарэнняў пры розным дарожным пакрыцці.

У вільскіх выратавальнікаў-пажарных з'явіцца новая аўтацэстарына. Гэта — эфектыўны вынік працы вытворча-тэхнічнага цэнтра Мінскага абласнога ўпраўлення МНС у рамках Дзяржаўнай навукова-тэхнічнай праграмы «Абарона ад надзвычайных сітуацый». Уласнымі сіламі на базе шасі «МАЗ» у гэтым падраздзяленні вырабляюць пажарныя аўтамабілі. Надбудова кузава, дадатковая трансмісія, адсекі для размяшчэння пажарнага ўзбраення — усё створана рукамі спецыялістаў вытворча-тэхнічнага цэнтра. За апошнія пяць гадоў у ім выраблена 67 розных машын. Эканомія сродкаў на вырабе адной машыны можа складаць ад 50 да 200 мільёнаў рублёў у параўнанні з коштам аналагічнай тэхнікі пры яе закупцы ў вытворцаў.

Пажарны аварыйна-выратавальны атрад Мінскага абласнога ўпраўлення МНС, размешчаны на тэрыторыі Маладзечанскага раёна, папоўніўся пажарнай помпавай станцыяй. Яе прызначэнне — праца на складаных пажарах, а таксама ў бязводных раёнах, дзе патрэбна пракладка рукаўных ліній на вялікі адлегласці. Магутная помпа дазваляе падаваць ваду з хуткасцю 133 літры за секунду.

У гарнізон Чэрвеньскага і Мінскага раённых аддзелаў па надзвычайных сітуацыях паступілі аўтацэстарыны на шасі «МАЗ» барысаўскага прадпрыемства-вытворцы. У іх — цыстэрны аб'ёмам 8 тысяч літраў і бак для пенаўтварэння на 500 літраў, што дазваляе мець запас вады нават у малаводных раёнах.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ІГРАЛЬНЫ БІЗНЭС ЗАПЛАЦІЎ У БЮДЖЭТ АМАЛЬ 12 МІЛЬЯРДАЎ РУБЛЁЎ ПАДАТКАЎ

Як паведамілі рэдакцыі ў прас-цэнтры МПЗ, фактычныя паступленні ў бюджэт падатку на ігральны бізнес ад суб'ектаў гаспадарання Мінскай вобласці за 10 месяцаў сёлета склалі 11,7 млрд рублёў.

Падаткавікі падлічылі, што самыя вялікі падаткі за гэты бізнес былі ўплатаны ў бюджэт Салігорскага, Маладзечанскага, Барысаўскага і Мінскага раёнаў. Паводле інфармацыі па стане на пачатак лістапада, на тэрыторыі Міншчыны дзейнічае 809 аб'ектаў ігральнага бізнесу, у тым ліку 796 ігральных аўтаматаў і 13 кас букмекерскіх кантор.

Сяргей ПАЛІНІН.

АРЭНДНАЕ ЖЫЛЛЁ Ў ВІЦЕБСКУ

У наступным годзе ў Віцебску ўслед за Мінскам з'явіцца арэндныя дамы. Аляксандр Косінец, старшыня Віцебскага аблвыканкама, каментуючы журналістам навіну, адзначаў, што пры фарміраванні бюджэту на 2013 год будзе прадугледжана будаўніцтва каля пяці такіх дамоў.

— Гэта будзе новая практыка, бо не было ў нас арэндных дамоў. Плануем узвесці спачатку пяць такіх будынкаў прыкладна на 500 кватэр, каб у арэнду здаваць жыллё. Па-другое, магчыма, сюды — у Віцебск — будуць запрошаны спецыялісты для работы ў арганізацыях, установах. Яны ў арэндных дамах, па сутнасці, будуць жыць як у атэлі, — кажа губернатар. — Будучы плаціць за кватэру, аплачваюць камунальныя паслугі. І, калі спадабаецца ім гэтае жыллё, маюць права прасіць сабе набываць у ўласнасць, але заплацішы поўны кошт...

Паводле слоў губернатара, у абласным цэнтры таксама будзе стварацца так званы абменны жыллёвы фонд. Ён будзе разлічаны, напрыклад, для адсялення на нейкі час грамадзян, якія жывуць у дамах, дзе робяць капітальны ремонт. Калі, вядома, такі ремонт нельга ажыццявіць без высялення людзей.

Жыллёвы абменны фонд і арэнднае жыллё будзе знаходзіцца на балансе ўпраўлення капітальнага будаўніцтва Віцебскага гарвыканкама.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

КУДЫ СХАВАЦА АД ТЫРАНА

Тры рэгіёны Брэстчыны сталі ўдзельнікамі пілотнага праекта па супрацьдзеянні дамажаму насілію. Пра дамажну тыранію і насілле апошнім часам актыўна загаварылі ў нашай краіне. Ад гэтых заганаў церпяць пераважна жанчыны і дзеці. У многіх гарадах ёсць спробы стварэння так званых крызісных пакояў. Але яны часцей за ўсё пустыя, бо працэс засялення ў іх надта забіракратызаваны.

Вырашана вырабаваць новыя формы падобных пакояў, куды ахвяра дамажнага насілля можа прыйсці адразу без даведкаў і іншых дакументаў, застацца на нейкі час, атрымаць там псіхалагічную і юрыдычную дапамогу. Такія пакоі спачатку будуць адкрыты ў Маскоўскім раёне Брэста, у Кобрыне і Камянцы. Сумесны праект ажыццяўляюць Фонд ААН па народнаасельніцтве, Міністэрства ўнутраных спраў, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, Брэсцкі аблвыканкам, грамадскія арганізацыі. У Кобрыне, Камянцы і Брэсце праішлі пасяджэнні «круглых сталаў», створаны міжведамасныя групы па каардынацыі работы. Калі вопыт нашага рэгіёна будзе прызнаны паспяховым, яго плануець распаўсюдзіць на ўсю краіну.

Яна СВЕТАВА.

ЗАРАЗ САЛОДКА, А БУДЗЕ ЯШЧЭ САЛАДЗЕЙ!

Сёлета лясгасы краіны вырабілі 73,1 тоны таварнага мёду, што на 4,2 тоны больш, чым летась. Як паведамілі ў прас-службе Міністэрства лясной гаспадаркі, найбольшыя аб'ёмы салодкага прадукту вырабілі лясгасы Мінскай і Брэсцкай абласцей — 25 і 19,1 тоны адпаведна. На «рахунку» лясгасу Віцебскай і Магілёўскай абласцей — па 11,4 і 7,1 тоны мёду. На Гродзеншчыне ўдалося нарыхтаваць 5,5 тоны, а на Гомельшчыне — 5 тон карыснага прадукту.

Як дадалі ў міністэрстве, сёлета ў падведамасных арганізацыях павялічылася колькасць пчоласем'яў: калі летась іх было крыху больш за 6,9 тысячы, дык сёлета гэтая лічба дасягнула амаль 7,2 тысячы. У прыватнасці, было куплена 929 вульлёў, 48 платформаў і 1275 плодных пчаліных матак. Да 2015 года лясгасы маюць намер мець амаль 9,8 тысячы пчоласем'яў і вырабляць каля 200 тон таварнага мёду. Такія паказчыкі закладзены ў Праграму развіцця пчаловодства ў арганізацыях Мінлясгаса да 2015 года. Ёю прадугледжана далейшае развіццё: набываць абсталяванне для пасек, закупка дадатковых пчоласем'яў, тэхнікі для перавозкі вульлёў, правядзенне розных мерапрыемстваў, якія павышаюць вытворчасць пчоласем'яў. І калі на пачатак сёлета года выхад таварнага мёду на адну пчоласям'ю ў сярэднім на галіне складаў 8 кілаграмаў, дык да 2015 года гэты паказчык павінен дасягнуць 20,5 кілаграма.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«ГРОДНАІНВЕСТ» УЖО І Ў СЛОСІНЕ

Першым са слонімецкіх прадпрыемстваў статус рэзідэнта свабоднай эканамічнай зоны атрымала ААТ «Слонімебля» з інвестыцыйным праектам па мадэрнізацыі і пашырэнні вытворчасці.

Тэрыторыя СЭЗ «Гроднаінвест», згодна з Указам Прэзідэнта Беларусі ад 22 кастрычніка 2012 года № 481, павялічылася амаль на 370 гектараў і на сённяшні дзень складае 2557,82 гектара. Прычым, 10 яе участкаў маюцца ўжо не толькі ў Гродне і Лідзе, але і ў Мастоўшчыне, Навагрудку, Слоніміскім і Шчучынскім раёнах. Гэта зроблена ў мэтах прыцягнення інвестыцый для рэалізацыі новых экспертарыянтаваных і імпартазамшчальных праектаў. Увогуле на Гродзеншчыне спецыяльныя правыя рэжым свабоднай эканамічнай зоны цяпер распаўсюджваецца на 95 прадпрыемстваў, дзе працуюць 16,5 тысячы чалавек. Аднаведныя падатковыя і мытныя льготы прадстаўлены таксама том рэзідэнтам спецыяльнага турскага-рэкрэацыйнага парка «Агутоўскай канал», якім уключаваўся кіраванне адміністрацыя эканамічнай зоны «Гроднаінвест».

Барыс ПРАКОПЧЫК.

■ Соцыум

ДЭКРЭТНЫ АДПАЧЫНАК: ЧЫМ ЗАНЯЦА?

Здавалася б, пайсці ў дэкрэтны адпачынак — гэта выдатная магчымасць забыцца на працу, цяжкія будні і тры гады цалкам прысвяціце сям'і, дзіцяці. Аднак далёка не кожная жанчына здольная не засумаваць ад такога жыцця. Калі не скажаць больш. Выдатным выйцем з надакучлівых пльыні аднастайнага ладу жыцця стане любы занятка, якім вы будзеце займацца хоць бы некалькі гадзін на тыдзень, а можа нават — кожны дзень. Менавіта так паступілі тры маладыя мамы, якія знаходзяцца ў адпачынку паглядзе дзіцяці.

Гісторыя першая

Тачына мае дачушку, якой 1 год і 10 месяцаў. Займаецца аэробікай

Сяргей РАСОЛЬКА.

Даўно задумвалася чым-небудзь заняцца. Пасля родаў хацела прывесці сьвё ў парадак, таму шукала актыўныя варыянты. Калі дзіця падрасло, з'явілася больш вольнага часу, можна было кудысьці выходзіць, пакідаючы дачушку на мужа. Якраз у гэты момант недалёка ад дома адкрыўся аздараўленчы цэнтр, дзе можна займацца рознымі відамі фітнэсу, усходнімі танцамі і шмат чым іншым. З усіх прапанаваных варыянтаў мне найбольш спадабалася аэробіка. Я адразу купіла абанемант, які ўключае 12 заняткаў (тры разы на тыдзень).

На працягу гадзін мы рухаемся пад музыку. Гэта не толькі прыємна, але і карысна для фігуры! Вяртаюся дамоў з выдатным настроем і пацудзім лёгкасці!

Задумвалася яшчэ наконт падпрацоўкі, напрыклад, распаўсюджваць касметыку. Аднак, мы нядоўна пераехалі, і мой раён я яшчэ дронна ведаю, але не сумняваюся, што ў бліжэйшы час прыдумаю сабе цікавы занятка.

Гісторыя другая

Ганна мае сына, якому 10 месяцаў. Займаецца валеннымі воўны

Яшчэ са школы я ўвесь час штосьці майстравала сваімі рукамі: шыла, вязала. Пасля закінула ў ўспомніла толькі тады, калі зацяжарыла Адрэянам. З'явіўся вольны час, які хацела праводзіць з карысцю. Аднойчы вырашыла звязаць будучаму дзіцяці шарпэткі, нават на спецыяльныя курсы паходзіла. А ўжо пасля прыйшла да такога занятку, як валенныя воўны. Гэта вельмі пластычны матэрыял, з якога можна зрабіць самыя розныя рэчы: ад простой цацкі да моднай торбы.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Зразумела, адразу што-небудзь складанае не атрымаецца. Я прачытала шмат літаратуры, праглядала ў сёцыве спецыялізаваныя форумы, хадзіла на курсы. І вось рабію розныя цацкі, аднак больш за ўсё падабаецца майстраванне торбы. Гэта вельмі практычная рэч, якая заўсёды патрэбна.

Вядома, хацелася б, каб захапленне пераароў ў сур'ёзны занятка, які б прыносіў прыбытак. Зараз шмат сваіх вырабаў я дару сябрам і знаёмым, нешта здаю ў крамы. У нашай краіне цікаваецца да такой творчасці невялікая, таму шмат грошай не атрымаю. А вось ў Амерыцы ці нават у Расіі такія рэчы можна прадаць у некалькі разоў даражэй, чым у нас.

Гісторыя трэцяя.

Наталля — маці траіх дзяцей, маладушам — 6 месяцаў. Кансультант па грудным выкармліванні, сертыфікаваны спецыяліст, аўтар дзвюх кніг

Ідзе стаць кансультантам з'явілася пасля нараджэння першага дзіцяці. Я сутыкнулася з праблемай груднога выкармлівання, і вырашыць яе мне дапамоў толькі спецыяліст у гэтай сферы. Тады я зразумела, наколькі важная такая праца, і вырашыла сама ёй заняцца.

Мне давалося змяніць прафесію (а па спецыяльнасці я перакладчык з англійскай і французскай мовы) і адправіцца на спецыялізаваныя курсы ў Маскву. Пасля наведвала розныя трэнінгі, семінары. Увесь час вучылася, даведвалася пра нешта новае. А ў 2011 годзе паспяхова здала экзамен у Нью-Ёрку і зараз з'яўляюся адным з міжнародным сертыфікаваным спецыялістам па грудным выкармліванні ў Беларусі.

Рэалізаваць свой праект у інтэрнэце стала магчыма, калі падароў другі малі. Сайт патрабаваў шмат увагі, бо амаль адразу пасля стварэння мне пачало адрывацца шмат лістоў і тэлефонных званкоў наконт кансультацый.

Крысціна ШАЛАМЦКАЯ

Праз пэўны час набралася дастаткова вопыту, каб яго выклаці ў дзвюх кнігах «Грудное вскармліванне: советы кормящим матерям» і «Грудное вскармліванне: 100 вопросов и ответов».

Зразумела, што ўсё гэта было б немагчыма без падтрымкі мужа, бацькоў, сваякоў. Яны заўсёды падтрымлівалі мяне, дапамагалі, за што я ім бясконца ўдзячна!

■ Будзь у курсе!

Звярніце ўвагу на змяненні ў раскладзе

У сувязі з планавым рамонтам рухомага саставу ў раскладзе руху цягнікоў на участку Мінск — Брэст плануецца змяненні.

Як паведамілі ў Мінскім аддзяленні Беларускай чыгункі, адмяняецца курсіраванне цягнікоў міжрэгіянальных ліній эканом-класа: №663/664 Мінск — Брэст — Мінск адпраўленнем з Мінска — 30 лістапада, 7 і 14 снежня; адпраўленнем з Брэста — 1, 8 і 15 снежня; №667/668 Мінск — Брэст — Мінск адпраўленнем з Мінска 2, 9 і 16 снежня; адпраўленнем з Брэста — 2, 9 і 16 снежня.

Для вывазу пасажыраў прызначаюцца цягнікі рэгіянальных ліній эканом-класа Мінск — Баранавічы — Мінск: адпраўленнем са сталіцы — 30 лістапада, 7 і 14 снежня ў 18.29 (з прыпынкамі па станцыях Стоўбчы, Гарадзена, Баранавічы-Цэнтральныя, Івацэвічы, Аранчыцы, Жабінка і прыпыначным пункце Бяроза-Горад); адпраўленнем з Брэста — 1, 8 і 15 снежня ў 5.49 (з прыпынкамі на станцыях Жабінка, Аранчыцы, Івацэвічы, Баранавічы-Цэнтральныя і прыпыначным пункце Бяроза-Горад); адпраўленнем з Мінска — 2, 9 і 16 снежня ў 12.15 (з прыпынкам на станцыях Баранавічы-Цэнтральныя, Івацэвічы, Аранчыцы, Жабінка і прыпыначным пункце Бяроза-Горад); адпраўленнем з Брэста — 2, 9 і 16 снежня ў 16.49 (з прыпынкам на станцыях Баранавічы-Цэнтральныя, Івацэвічы, Аранчыцы, Жабінка і прыпыначным пункце Бяроза-Горад).

Сяргей РАСОЛЬКА

■ Пытальнік

Вагоны запоўнены напалову. Які тут дадатковы асобны цягнік?

Паважаная рэдакцыя! Мы з мужам жывём у сталіцы, а наша малая радзіма знаходзіцца ў Віцебскай вобласці — у г.п. Варапаева. Некалі гэта быў значны чыгуначны вузел, але пасля распаду СССР туды ўжо не ходзяць таварныя вагоны. Але ж людзі там жывуць. І пры наяўнасці чыгункі з Мінскам практычна няма чыгуначных пасажырскіх зносін. Ёсць адзін прычэпны плацкартны вагон, які стаіць на прамежкавай станцыі Круляўшчызна шэсць гадзін у чаканні цягніка, да якога яго прычэпаць. Час знаходжання ў дарозе ад Мінска да станцыі Варапаева — пяць гадзін плюс шэсць гадзін чакання. У выніку — 11 гадзін у дарозе. У напружаныя святочныя дні давалі яшчэ адзін вагон, да наяду нягата часу гэта таксама быў плацкартны. Але зараз даюць ужо агульны вагон, бо шмат ахвотных ехаць. Цягнік ідзе ноччу, хаця адпраўляецца ў 17 гадзін. І што пасажырам рабіць? Спаць немагчыма. Вось сёння, за пяць дзён да адпраўлення, я ўзяла білет толькі ў агульны вагон. А ехаць нам неабходна. І гэта не святочныя дні — звычайны выхадны. А нам з мужам ужо за 60. Таму маіму абурэнню няма мяжы.

Я звярталася па тэлефоне ва ўпраўленне Беларускай чыгункі з пранаваль пусціць паўнаватрасны цягнік па гэтым напрамку (Мінск — Друя), але мне адказалі, што ў названым кірунку малы пасажырапатока. Але хто і калі вымярае гэты патак, калі па ім ніколі не хадзіў цягнік з Мінска?.. Па гэтым напрамку ёсць некалькі райцэнтраў (Вілейка, Глыбокае, Шаркаўшчына, Мёрь) і даволі буйныя пасёлкі (Княгінін, Круляўшчызна, Варапаева, Друя). Навошта і хто вырашыў, што не будзе пасажыраў? Няхай правядуць маніторынг. Лагчы за ўсё адмовіць.

Ганна Паўлаўна ДАВЫДОВА, г. Мінск

Ліст заяўніцы з са скаргай-пранаваль рэдакцыя накіравала на адрас Беларускай чыгункі. Там зварот разгледзелі і неўзабаве мы атрымалі афіцыйны адказ такога зместу.

«...Інфармуем, што для забеспячэння праезду пасажыраў з Мінска ў Варапаева прадугледжана штодзённае курсіраванне аднаго бесперасадчнага вагона Мінск — Друя. У перадыхадныя і выхадныя дні прадугледжана курсіраванне двух бесперасадчных вагонаў. Пры павелічэнні пасажырапатоку ў гэтым напрамку Беларускай чыгункі ўключаюцца дадатковыя вагоны, што дазваляе задаволены патрэбы грамадзян у перавозцы без прызначэння асобнага поезда Мінск — Друя.

Дадаткова інфармуем, што сярэдня запалнальнасць вагонаў Мінск — Друя ў перадыхадныя і выхадныя дні складае 56 працэнтаў. У сувязі з выкладзеным прызначэнне дадатковага цягніка Мінск — Друя лічым незатэаггодным».

■ Па той бок прылаўка

ГАНДАЛЬ СУСТРАКАЕ СВЯТЫ Ў ПОЎНЫМ УЗБРАЕННІ

У перадсвяточныя і святочныя дні Каляд і Новага года будзе падоўжаны рэжым працы каля 5 тысяч аб'ектаў гандлю, грамадскага харчавання і бытавога асэрвоўвання. Пры гэтым з 20 снежня па 8 студзеня ў краіне будзе ўстаноўлены мараторы на іх закрыццё, гэтаксама, як і рынкуў, на рамонт, інвентарызацыю, санітарныя дні і іншыя падобныя мерапрыемствы.

Як паведамілі ў Міністэрстве гандлю, з 20 па 31 снежня будзе весіцца продаж натуральных елак. Іх прапануюць як гандлёвыя арганізацыі, так і індывідуальныя прадпрыемствы, лясгасы. Усяго ў краіне будзе працаваць больш за 600 кірмашоў па продажы навагодніх дрэў. У гандлёвую сетку паступляць і звыш 50 відаў елак са штучных матэрыялаў, у тым ліку дакарываваных. Ужо зараз у продажы прапануецца шырокі асартымент сувенірнай прадукцыі з керамікі, фарфору, шкла, гластмасы, саалю, лёну, а таксама падарункавыя камплекты, упакоўачныя пакеты.

У перадсвяточныя і святочныя дні плануецца правесці больш за 6 тысяч выстаў-продажаў, кірмашоў, распродажаў тавараў па зніжках і зніах, больш за 900 рэкламных акцый з уручэннем заахвочвальных прызоў і падарункаў, у тым ліку пры ўдзеле прадпрыемстваў-вытворцаў, больш за 2,3 тысячы выстаў-продажаў кулінарных і кандытарскіх вырабаў.

Традыцыйна асабліва ўвага будзе нададзена асартыменту навагодніх падарункаў. Дарэчы, калі летась у гандлё-

вую сетку іх было пастаўлена 40 відаў, дык сёлета — ужо 78 відаў. Яны будуць расфасаваны ў баулы рознай формы і памераў вагой ад 300 г да 2,5 кг. Цана на падарункі вагаецца ад 12 тыс. да 170 тыс. рублёў у залежнасці ад саставу і вагі. Выпушчаны новыя віды навагодніх падарункаў у выглядзе мяккіх цацак, якія сімвалізуяць надыходзячы год Змі («Навагодняя змейка»), а таксама снегавікоў («Навагодні снегавік»). У гандлёвую сетку ад «Камунаркі» паступіла 308 тысяч штук падарункаў, ад «Спартака» — 164 тысячы штук. Акрамя таго, арганізацыямі гандлю на месцах прамога заяўкі ад насельніцтва і юрыдычных асоб на фарміраванне навагодніх падарункаў. У аддзелах па продажы кандытарскіх

Фота Марыны БЕЛГУНОВАЙ.

вырабаў прадаюцца святочныя баулы розных відаў для самастойнага фарміравання пакупніком іх змесцага. Зацверджаны графік паступкі шампанскага і пеністых він: да канца года ў гандаль паступіць 348 тысяч бутэлек. Зараз Мінскі завод пеністых він прапануе да продажу 19 найменшым шампанскага, 8 найменшым пеністых і 35 найменшым вінаградных він. Цана на шампанскае і пеністыя віны — ад 18 тыс. да 70 тыс. рублёў за адну бутэльку ў залежнасці ад ёмістасці і віду прадукцыі. Для пашырэння асартыменту шампанскага і пеністых він задавальненна попыту ў гандлёвай сетцы традыцыйна будзе прадастаўлена прадукцыя з Малдовы, Украіны, Італіі, Францыі, Германіі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АДКБ і НАТА: хто будзе несці адказнасць за Афганістан?

У гэтым годзе адзначаецца 20-гадзіннае Дамовы аб калектыўнай бяспецы. Гэтай падзеі была прысвечана навукова-адукацыйная праграма для маладых спецыялістаў з краін СНД «АДКБ — 20 гадоў: вынікі і перспектывы», якая праводзілася 20—22 лістапада ў Маскве. Арганізатарамі праграмы выступілі Фонд публічнай дыпламатыі імя Аляксандра Гарчавога сумесна з Сакратарыятам АДКБ і Інстытутам АДКБ. Падчас панэльнай дыскусіі генеральны сакратар АДКБ Мікалай Бардзюжа нагадаў гісторыю стварэння гэтай Арганізацыі, расказаў пра яе сённяшнюю дзейнасць і актуальныя выклікі для бяспекі нашых краін.

Тэрарызм і радыкальны экстрэмізм, супрацьстаянне нетрадыцыйным выклікам і пагрозам у сферы жорсткай і мяккай бяспекі, пытанні міратворчасці, забеспячэння бяспекі інфармацыйнай прасторы краін-удзельніц АДКБ.

У параўнанні з НАТА, што існуе ўжо 62 гады, АДКБ — вельмі маладая арганізацыя. Яна была ўтворана ў 2002 годзе на падставе разрашэння прэзідэнтаў Арменіі, Беларусі, Казахстана, Кыргызстана, Расіі і Таджыкістана аб пераўтварэнні Дамовы аб калектыўнай бяспецы ў паўнаватрасную міжнародную арганізацыю. Дамова аб калектыўнай бяспецы была падпісана 15 мая 1992 года (Беларусь далучылася 31 снежня 1993 года) і разглядалася як інструмент падтрымкі бяспекі на ўжо дэзынтэграванай на той час постсавецкай прасторы, якая паступова пачала пагружацца ў чараду міжэканамічных і міжэтнічных канфліктаў.

Сёння АДКБ не з'яўляецца блокам, які ствараўся дзеля супрацьстаяння з НАТА. Наадварот, гэта, перш за ўсё, эфектыўны інструмент супрацьстаяння з выклікам і пагрозам, з якімі сутыкаюцца краіны-удзельніцы Арганізацыі. Калі зараз многія эксперты гавораць аб глабальнай ролі Альянса (дзейнасць НАТА за межамі зоны сваёй адказнасці), то АДКБ канцэнтруе сваю ўвагу пераважна на пытаннях унутранай бяспекі.

Тым не менш, НАТА і АДКБ аб'ядноўвае асноўны прынцып, згодна з якім існуюць абедзве вышэйзгаданыя арганізацыі. Гэты фундаментальны прынцып зафіксаваны ў артыкуле 5 Паўночнаатлантычнай дамовы і Артыкуле 4 Дамовы аб калектыўнай бяспецы. Яго сутнасць заключаецца ў тым, што агрэсія супраць аднаго з членаў гэтых арганізацый разглядаецца як агрэсія супраць усіх дзяржаў-удзельніц (супраць арганізацыі ў цэлым).

Выяўдзненне войск НАТА з тэрыторыі Афганістана з'яўляецца таго, што ЗША з саюзнікамі губляюць свой стратэгічны інтарэс да Цэнтральнай Азіі. На фоне настаянных дыскусій у прэсе аб выяўдзненні натаўскіх войскаў застатца неўважаным такі геапалітычны праект ЗША, як «Новы шаўковы шлях».

Некаторы

■ Арт-контэст

НЕШТА

Вас паспрабуюць пераканаць, што гэта сучаснае мастацтва

УСЁ гэта больш падобна на нейкую касмічную станцыю. Або электронна-вылічальны цэнтр, дзе знаходзяцца суперразумныя машыны эпохі да або пасля прывычных нам камп'ютараў. Як у савецкіх фантастычных фільмах, памятаеце? Ключавое слова, дарэчы, «савецкі»...

І Мінская трыенале сучаснага мастацтва «БелЭкспа-Арт-2012» — гэта нешта... Гэта — нешта. Здаецца, што куратары выставы (галоўны сярэд і мастак Віктар Альшэўскі) або зусім далёка ад сучаснага арт-працэсу, або хацелі спалучыць неспалучальнае.

туры. Яны, дарэчы, шчыльнымі радамі і сустрэкаюць наведвальнікаў выставы. Бо размешчаны ў пачатку экспазіцыі ды яшчэ называюцца адпаведна. Напрыклад, скульптура «Чарга». Яшчэ ў Селіханава ёсць скульптура «Леў Талстой» і «Канэдзі». Узгадвайце біяграфіі гэтых вялікіх людзей, і вы зразу мееце, чаму скульптар захацеў

Вядомыя «Шкала Рыхтэра» і «Тайная архітэктура. Кветкі зла». А таксама філасофія ад Вашкевіча на сучасны капыл — карціна «Мост над безданню», якую можна лёгка перабачыць з вялізным фотаздзімкам. На ёй — мужчына і жанчына. Жанчына зьяўляецца да мужчыны, а паміж імі шкала гучнасці з надпісам «Volume», як на камп'ютары. Гук на максімуме, а мужчына і жанчына ўсё ніяк не могуць пачуць адно аднаго, паразумецца... Або вось серыя «Выкінь гэта з галавы!». Вялізныя, а-ля фішкі даміно, палоскі з выявамі чэрапа то зверху, то знізу, то пасярэдзіне раскіданы па сцяне павільёна. Калі перафармуляваць — то серыю можна назваць і «Не думай пра смерць». Але як чалавек можа не думаць пра смерць? Гэта тое самае, што сказаць: «Не думай пра белага слана». Татанас заўжды прысутнічае ў нашым жыцці. Пра гэта разважае Руслан Вашкевіч і заклякае нас паразважаць разам з ім.

АД ЧОРНАГА КВАДРАТА ДА ЧОРНАГА ПАКОЯ

У сучасным мастацкім свеце вельмі не проста вызначыць хоць якія-небудзь крытэрыі. Але ў любым выпадку мастацтва павіна прымушаць думаць. Ды і без працы душы мастацтва не магчымае. А якая можа быць душа, у праекта, напрыклад, «Калейдаскоп»?.. Вось я стаю, разглядаю велічэзныя металічныя скульптуры-наскомыя Сяргея Парцянкава. Навакольныя жартуюць пра яго «Багамола» (1993): праз 50 тысяч гадоў ён будзе рухацца! Потым побач са мной апынаюцца мілья дзяўчаты. Па знешнасці — яўна студэнткі або Акадэміі мастацтваў, або «Глеб'яўкі». «Ой, а ты была ў чорным пакоі?». «Не, а што гэта?». «Хадзем хутчэй!». Цяпер і я таксама не магу прапусціць інтрыгуючы чорны пакой, накіроўваюся за дзяўчатамі. І апынаюся ў чорным шатры, дзе паўсюль вісяць нейкія неонавыя штучкі: аплікацыі ў форме лісцікаў, нейкія вярвачкі, якія свецяцца ў гэтай непрабійнай

У Беларусі вялікія праблемы з сучасным мастацтвам. У сэнсе — з усведамленнем таго, што гэта такое. І на трыенале яўна прадстаўлена сучаснае мастацтва (contemporary art) не ў чыстым сваім сучасным разуменні (канцэптуальнае, актуальнае, радыкальнае і г.д.), а ў разуменні тэмпаральна, часавым.

ТРЫЕНАЛЕ ДЛЯ НИКОГА?

Вось ужо чаго-чаго, а гэтага ніяк не магу зразумець: якое дачыненне да сучаснага мастацтва маюць апранутыя ў розныя забоблачныя строй напаяклубныя фрык-персанажы, хадзілісты, жанчыны-плюшчы і жанчыны-мятлікі і іншыя пераапранутыя дзіва-істоты? Або трыенале сучаснага мастацтва пераблыталі з адкрыццём «Славянскага базару ў Віцебску»?.. Ды і вядучыя на ўрачыстым адкрыцці выставы былі больш падобныя на вядучыя нейкага канцэрта а-ля «У пошукі новых галасоў»: хлопце — у касцюме, дзяўчына ў вечаровай сукенцы і на шпільках. Хаця вось тут якраз і было б дарэчна касцюмеру, куратарам ды рэжысёру мерапрыемства (калі такі быў) праявіць фантазію. Апагеем недарэчнасці стаў момант, калі бедная дзяўчынка-вядучая забылася ў тым, якога ж роду слова «трыенале»... А ў тым, што ж такое гэтая трыенале, заблыталіся, па-мойму, ужо абсалютна ўсе.

Дарага ў... павільён І Мінскай трыенале сучаснага мастацтва. Сустрэка наведвальнікаў размаляваная дзяўчына — вяршыня майстэрства бодзі-арту...

ахайныя шэрыя плямы — анахронізм, адсутнасць канцэпцыі. Гэта не цягне нават на дэкаратыўна-прыкладное мастацтва... Для чаго гэты «Скрутак для нічога»?

Здаецца (і, напэўна, не адной мне), але ў Беларусі вялікія праблемы з сучасным мастацтвам. У сэнсе — з усведамленнем таго, што гэта такое. І на трыенале яўна прадстаўлена сучаснае мастацтва (contemporary art) не ў чыстым сваім сучасным разуменні (канцэптуальнае, актуальнае, радыкальнае і г.д.), а ў разуменні тэмпаральна, часавым. Да сучаснага мастацтва ў нас залічваюць усё, што ствараецца сёння. А гэта не толькі перформансы, акцыі геаметрычнага жывапісу на сценах горада, відэаарт або крэатыўныя плакаты, але і станковая графіка (сярод якой ёсць добрая, а ёсць не вельмі), і жывапіс, і нават іконаграфія. А ўвесь гэты бодзі-арт і фаер-шоу, якімі так выхваляюцца арганізатары трыенале, гэта ўсё са смежных навукаў і мастацтваў.

Зрэшты, гэта фармальнасці, арганізацыйныя хібы, якія можна было б дараваць. Але што ж мы бачым на самой экспазіцыі, дзе прадстаўлена, як сцвярджаюць арганізатары, сучаснае мастацтва з усёй Беларусі?

Мы бачым мастацтва, якое было сучасным гадоў гэтак 30-40 таму. Як, напрыклад, у віцебскім павільёне, дзе прадстаўлены праект «Абстракт», куратарам якога з'яўляецца віцебскі мастак і выкладчык малюнка Васіль Васільев, і творы іншых віцебскіх мастакоў: Наталлі Абрамовіч, Паўла Бранштэтэра, Галіны Васільевай, Аляксандра Дасужава, Аляксея Краўчанкі, Алега Скавародкі, Генадзя Далега і інш. Усё гэта мастакі даволі сталыя, якія пачыналі тады, калі дэструктыўныя «Чорны квадрат» Малевіча лічыўся прыкладам для пераймання. Тады і з'явіліся віцебскія арт-суполкі «Квадрат», «ПАН-ТОН», «Малевіч, УНАВІС, Сучаснасць». Але авангард у чыстым выглядзе ў жывапісе ўжо даўно не можа прапанаваць не тое што нічога новага, а наогул, нічога цікавага і аўтарскага. Культурна-адукацыйнае асяроддзе бессэнсознаці такога ўжо цалкам архаічнага мастацтва стала для мяне праца «Скрутак для нічога». На скрутку паперы, троху большым за сярэдні чалавечы рост, — не-

«Белградскі саміт» Радаван Трнавац Міча (Сербія).

ахайныя шэрыя плямы — анахронізм, адсутнасць канцэпцыі. Гэта не цягне нават на дэкаратыўна-прыкладное мастацтва... Для чаго гэты «Скрутак для нічога»? Здаецца (і, напэўна, не адной мне), але ў Беларусі вялікія праблемы з сучасным мастацтвам. У сэнсе — з усведамленнем таго, што гэта такое. І на трыенале яўна прадстаўлена сучаснае мастацтва (contemporary art) не ў чыстым сваім сучасным разуменні (канцэптуальнае, актуальнае, радыкальнае і г.д.), а ў разуменні тэмпаральна, часавым. Да сучаснага мастацтва ў нас залічваюць усё, што ствараецца сёння. А гэта не толькі перформансы, акцыі геаметрычнага жывапісу на сценах горада, відэаарт або крэатыўныя плакаты, але і станковая графіка (сярод якой ёсць добрая, а ёсць не вельмі), і жывапіс, і нават іконаграфія. А ўвесь гэты бодзі-арт і фаер-шоу, якімі так выхваляюцца арганізатары трыенале, гэта ўсё са смежных навукаў і мастацтваў.

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

Цяпер і я таксама не магу прапусціць інтрыгуючы чорны пакой, накіроўваюся за дзяўчатамі. І апынаюся ў чорным шатры, дзе паўсюль вісяць нейкія неонавыя штучкі: аплікацыі ў форме лісцікаў, нейкія вярвачкі, якія свецяцца ў гэтай непрабійнай

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

касмічнай гэтацыі. Усё блукала, пакуль не натрапіла на дзяўчыну з байджам «БелЭкспа-Арт-2012». Ну, думаю, гэты чалавек павінен мне даламаць. А яна: «Хто вам трэба? Цэ-э-э...слезы? Прайдзіце глыбей. Вось там, здаецца, пра нешта такое казалі». «Глеб'яўкі», адным словам, няма куды... У выніку я наткнулася на геаметрычны жак ад Паўла Бранштэтэра. Вярнулася і толькі па адзіночым руковым крэсле з дамскімі ножкамі, што вылучалася сярод усёго гэтага хаосу, зразумела, дзе тут працы Уладзіміра Цэслера.

НА ПЛАСТЫКАВАЙ БУТЭЛЬЦЫ — У НАЧНЫ КЛУБ

Як аўтар «Пацалунка медузы» адзначае Год кнігі

ДЗЕНЬ у лістападзе. Плюс два градусы па Цэльсію. Член Саюза пісьменнікаў Беларусі і намеснік галоўнага рэдактара абласной газеты «Могілеўскія вестнікі»... пльве і гоніць перад сабой па воднай глазці пустую пластыкавую бутэльку. Гэта — пачатак прэзентацыі новых кніг Яўгена Булавы.

Яўген Булава ў асяродку прэзентацыі кніг «Пацалунка медузы» і «Сцяжыны».

З іншага — экалагічнага — боку, нагадаць людзям, што мы наносім непараўны ўрон прыродзе. Яўген Булава 57 гадоў, але плаванне ў вясеннім возеры не падаецца яму вялікай праблемай. Ён — не проста фанат здаравення, але ўвогуле прыхільны актыўнага і цікавага жыцця.

Крыўдна, што на вёсцы ўсе дзяўчаты закаханыя ў гарманіста, які співае добрыя песні, але ніводная з іх не цікавіцца, хто іх напісаў, — з гумарам тлумачыць Яўген. — Мне хочацца разракламаваць працу літаратара, асабліва ў Год кнігі.

Дзве кнігі Яўгена Булавы ўбачылі свет у Могілеўскай друкарні. «Крылы лёсу» — гэта гумарыстычны раман. Уменне лятаць стварае галоўнаму герою праблемы, і ён робіць выснову: чалавек заўсёды павінен заставацца чалавекам.

«Пацалунка медузы» — гэта фантастычны аповесці і аповяданні. Прыгоды ў любімым аўтарам свеце вады захопчыя, але і прымусяць задумацца пра тое, што трэба ашчадна ставіцца адзін да аднаго і да навакольнага асяроддзя.

Што датычыцца экалогіі, то яна, на думку Булавы, павіна стаць усеагульным клопамат.

З гадамі пачынаеш думаць пра нешта прыземленае, літаральна — пра блізкае да зямлі, — гаворыць журналіст і пісьменнік. — А на зямлі навокал і на дне Пячэрскага возера ў прыватнасці — склад пластыкавых бутэлек і іншых адходаў нашай цывілізацыі. Гэта цудоўнае месца даўно зведвае жорсткую «інтэрвенцыю» з боку аматару выціць і «гучна закучыць» на беразе. Але тут яшчэ збіраюцца і пабудаваць комплекс для адпачынку. Напэўна, бераг зробіць бетонны, а норы бярэў абкладуць капліш? Прыроду трэба абараняць ад наступу пэг-бутэляк.

Год кнігі падыходзіць да завяршэння, але асабіста Яўген Булава не лічыць, што людзі сталі больш чытаць. На яго думку, да чытання і кніг трэба прыцягваць увагу не сумнымі пасаджэннямі і працяглымі сходамі, а незвычайнымі піяр-акцыямі, у духу сучаснага жыцця.

У мяне ёсць ідэя пайсці рэкламаваць свае кнігі ў начны клуб — у месца, дзе наўрад ці знойдуцца аматары чытання, — расказвае магілеўскі літаратар. — Але я не хачу, каб гэта ператварылася ў надкулінае мэнтарства і банальную лекцыю. Трэба прудымаць нешта незвычайнае, што захапіла б людзей, падштурхнула пацікавіцца і ўзяць у рукі кнігу.

Ілона ІВАНОВА.

«СТОПМЭНЫ» Ў ГОРАДЗЕ

Упершыню ў цэнтры Гродна вечарам з'явіліся людзі ў арыгінальных касцюмах павышанай бачнасці са знакам «Стоп» у руках, які быў звернуты да кіроўцаў.

Так званымі «стопмэнамі» былі члены дабравольнай дружны «Белтэлекама», якія даламагалі ў беспячым перасячэнні праезнай часткі па пешаходным пераходзе навуцэнтрам сярэдняй школы № 8 і іншым дзеям. Гродзенская абласная Дзяржаўнаінспекцыя не выключыла, што падобная практыка дзяўжурстваў прадстаўнікоў грамадскасці (дабравольных дружын, баяцоўскай камітэты, моладзевыя арганізацыі) будзе карыснай і ў іншых месцах.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ПРА паводзіны ваўкоў мы чулі столькі неверагодных гісторыяў, звязаных з побытам гэтых драпежнікаў. Але ў апавяданні Аляксандра Вашчанкі ўсё ж самым кранальным і запамінальным падаецца эпізод са спяваннем настаўніка школьных сшыткаў з дзіцячымі сачыненнямі. Прыдуманы ён аўтарам ці не — не так ужо і важна, бо, пэўна ж, знойдзецца нехта з чытачоў «Звязды», хто, дачытаўшы да канца апавядання, тут жа захаца падзяліцца ўспамінамі: «А вось у нас быў выпадак...»

Алесь БАДАК.

Вечарэла. Зморк паволі шэрымі і чорнымі фарбамі замалёўваў элементы наваколлага пейзажу. Першы мазок пэндзля — і не стала бачна зараснікаў лазы ля нерэальнай рачулі; другі — і зніклі абыякавы хат ля балышак, трэці — і патухлі свечкі бяроз на ўзгорку. Марэна, чатырнаццацігадовая адзінокая ваўчыца, уцягнула праз ноздры халоднае сакавіцае паветра, і падых зялёнай такоў далёкай вясны абудзіў у яе сэрцы шосты дзень даўно забытае.

З-за гарызонту паказалася поўня. Сёння яна была надзвычай яркай, з трывожным, крывава-барвяным адценнем. Людзі не разумеюць, чаму месяцыны дыск такі прыцягальны для ваўкоў. Тлумачэнне ж простае: там знаходзіцца ваўчыны рай, куды трапляюць толькі тыя, хто загінуў на адначым паляванні альбо ў смяротным паядынку. Марэна падняла пісу і, быццам загінаўшыся, утаропілася ў такі прыцягальны і загадкавы дыск. Яна ведала: там яе чакае Лупус. Яе муж і каханы. Потым закінула галаву назад: «У-у-у!» З боку Васькаўскай пшчы рэкам адазваўся хор воўчай зграі. Яе былой зграі.

ЛУПУС... Яны сустрэліся, калі малады воўк паступова і настойліва прабіваўся ў лідары зграі. Колькі разоў яму прыходзілася даказваць сваё ўменне і спрыт у паяванні на ласюў і дзікоў! Колькі шрамаў спаласавала яго магутнае цела, пакуль ён не стаў важаком! І вось такой сакавіцай ночч дзесяць гадоў таму яны згулялі сваё вяселле, пасля якога Марэна стала галоўнай ваўчыцай зграі. Кожны год яна дарыла Лупусу здаровыя і прыгожыя ваўчанят, якія, падрастаючы, займалі свае пачэсныя месцы вакол іх. Хутка

дала, без Лупуса ёй больш не быць галоўнай ваўчыцай, а даядаць чужыя аб'едкі не жадала. З тае пары яе адзінай мэтай стала помста за Лупуса. Спачатку яна прыбегала на тыя месцы, дзе чуліся наваліныя шумныя «Што, энюў блакада снілася?» — запяталася Аксіння. «Энюў яна, праклятая, — адказала Ніна. — Пэўна, я ніколі не пазаўляю ад гэтага сну». «Нічога, мая харошая. У суседняй вёсцы жыве бабуля Марыля. Яна загаварыць вады — трывогу і студж якой рудым. Табе пара збірацца. А мо зазначуш, бо ўжо сцімнела? Ды і спеў Марэны я чула...» «Не, Аксінечка, пайду дахаты. Сястрычка не ляжа спаць, пакуль мяне не дакачаюць».

...Фашысцкая рама з ровам заходзіла на новы круг. Дзяўчына бегла па слізкім алянае праз прыток Бярэзіны. Дзяўзья Алянас з суседняй вёсцы, які бег перад ёй, раптам перасмыкнуў плячыма, пахіснуўся, замахаў рукамі, быццам хацеў зачэпацца за паветра, і кулём заваліўся ў ваду, дзе, як палпаці рыбары-вар'ята, гоўдаліся цэлыя зобіты і параненыя. Дзяўчына не ўмела плаваць і ведала, што калі заваліцца з бярэжня, то ўжо больш на яго не ўзбярацца. Ад жаху і адчаю яна закрывала і... прачнулася. Адганяючы страшны сон, які прыходзіў да яе амаль кожную ноч, яна падняла галаву. Польшым газніцы, на ляпму якой быў надзеты шматок паперы, мільгацела і, быц-

той страшэнны ліст, які спалавініў маё гэта, пльвалася копацца. Дзяўчына анукай зняла гарачыя шкля і падрэзала кнот. Задаволеннае польмыя засяціла роўна і хораша.

«Што, энюў блакада снілася?» — запяталася Аксіння. «Энюў яна, праклятая, — адказала Ніна. — Пэўна, я ніколі не пазаўляю ад гэтага сну». «Нічога, мая харошая. У суседняй вёсцы жыве бабуля Марыля. Яна загаварыць вады — трывогу і студж якой рудым. Табе пара збірацца. А мо зазначуш, бо ўжо сцімнела? Ды і спеў Марэны я чула...» «Не, Аксінечка, пайду дахаты. Сястрычка не ляжа спаць, пакуль мяне не дакачаюць».

...Фашысцкая рама з ровам заходзіла на новы круг. Дзяўчына бегла па слізкім алянае праз прыток Бярэзіны. Дзяўзья Алянас з суседняй вёсцы, які бег перад ёй, раптам перасмыкнуў плячыма, пахіснуўся, замахаў рукамі, быццам хацеў зачэпацца за паветра, і кулём заваліўся ў ваду, дзе, як палпаці рыбары-вар'ята, гоўдаліся цэлыя зобіты і параненыя. Дзяўчына не ўмела плаваць і ведала, што калі заваліцца з бярэжня, то ўжо больш на яго не ўзбярацца. Ад жаху і адчаю яна закрывала і... прачнулася. Адганяючы страшны сон, які прыходзіў да яе амаль кожную ноч, яна падняла галаву. Польшым газніцы, на ляпму якой быў надзеты шматок паперы, мільгацела і, быц-

той страшэнны ліст, які спалавініў маё гэта, пльвалася копацца. Дзяўчына анукай зняла гарачыя шкля і падрэзала кнот. Задаволеннае польмыя засяціла роўна і хораша.

«Што, энюў блакада снілася?» — запяталася Аксіння. «Энюў яна, праклятая, — адказала Ніна. — Пэўна, я ніколі не пазаўляю ад гэтага сну». «Нічога, мая харошая. У суседняй вёсцы жыве бабуля Марыля. Яна загаварыць вады — трывогу і студж якой рудым. Табе пара збірацца. А мо зазначуш, бо ўжо сцімнела? Ды і спеў Марэны я чула...» «Не, Аксінечка, пайду дахаты. Сястрычка не ляжа спаць, пакуль мяне не дакачаюць».

той страшэнны ліст, які спалавініў маё гэта, пльвалася копацца. Дзяўчына анукай зняла гарачыя шкля і падрэзала кнот. Задаволеннае польмыя засяціла роўна і хораша.

«Што, энюў блакада снілася?» — запяталася Аксіння. «Энюў яна, праклятая, — адказала Ніна. — Пэўна, я ніколі не пазаўляю ад гэтага сну». «Нічога, мая харошая. У суседняй вёсцы жыве бабуля Марыля. Яна загаварыць вады — трывогу і студж якой рудым. Табе пара збірацца. А мо зазначуш, бо ўжо сцімнела? Ды і спеў Марэны я чула...» «Не, Аксінечка, пайду дахаты. Сястрычка не ляжа спаць, пакуль мяне не дакачаюць».

...Фашысцкая рама з ровам заходзіла на новы круг. Дзяўчына бегла па слізкім алянае праз прыток Бярэзіны. Дзяўзья Алянас з суседняй вёсцы, які бег перад ёй, раптам перасмыкнуў плячыма, пахіснуўся, замахаў рукамі, быццам хацеў зачэпацца за паветра, і кулём заваліўся ў ваду, дзе, як палпаці рыбары-вар'ята, гоўдаліся цэлыя зобіты і параненыя. Дзяўчына не ўмела плаваць і ведала, што калі заваліцца з бярэжня, то ўжо больш на яго не ўзбярацца. Ад жаху і адчаю яна закрывала і... прачнулася. Адганяючы страшны сон, які прыходзіў да яе амаль кожную ноч, яна падняла галаву. Польшым газніцы, на ляпму якой быў надзеты шматок паперы, мільгацела і, быц-

той страшэнны ліст, які спалавініў маё гэта, пльвалася копацца. Дзяўчына анукай зняла гарачыя шкля і падрэзала кнот. Задаволеннае польмыя засяціла роўна і хораша.

...Фашысцкая рама з ровам заходзіла на новы круг. Дзяўчына бегла па слізкім алянае праз прыток Бярэзіны. Дзяўзья Алянас з суседняй вёсцы, які бег перад ёй, раптам перасмыкнуў плячыма, пахіснуўся, замахаў рукамі, быццам хацеў зачэпацца за паветра, і кулём заваліўся ў ваду, дзе, як палпаці рыбары-вар'ята, гоўдаліся цэлыя зобіты і параненыя. Дзяўчына не ўмела плаваць і ведала, што калі заваліцца з бярэжня, то ўжо больш на яго не ўзбярацца. Ад жаху і адчаю яна закрывала і... прачнулася. Адганяючы страшны сон, які прыходзіў да яе амаль кожную ноч, яна падняла галаву. Польшым газніцы, на ляпму якой быў надзеты шматок паперы, мільгацела і, быц-

У зграю яна не вярнулася, бо ве-

Краіна моцная рэгіёнамі: ПІНСКІ раён

АДДАЧА АД МЕЛІЯРАВАННЫХ ЗЕМЛЯЎ ПАВІННА БЫЦЬ БОЛЬШАЙ

Пра гэта і іншае наша гутарка са старшынёй Пінскага райвыканкама Валерыем Рабкаўцом

— Валерый Васільевіч, чым Піншчына адрозніваецца ад іншых раёнаў рэспублікі, якія яе асаблівасці, які вытворчы патэнцыял?

— Гэта самабытны край беларускага Палесся, характэрнай рысай якога з'яўляецца густая водная сетка, высокі працэнт сельгасугоддзяў на месцы былых балот і пераўвільготненых земляў з перавагай тарфяна-балотнай, пясчанай і супясчанай глебы. І яшчэ. У раёне вялікія плошчы займаюць пойменныя лугі, што з'яўляецца дадатковай магчымасцю для папаўнення кармавых запасаў.

— А калі параўнаць памежры з памежры іншых раёнаў Брэсцкай вобласці, то што тут можна сказаць?

— Што ён адзін з буйнейшых. Яго плошча — 3,2 тысячы квадратных кіламетраў. Найбольш аддаленыя населеныя пункты знаходзяцца на адлегласці больш як 70 кіламетраў ад горада.

Што датычыць вытворчага патэнцыялу, дык ён значны і засноўваецца на далейшым развіцці галоўнай галіны эканомікі раёна — сельскай гаспадаркі за кошт прымянення найноўшых тэхналогій, выкарыстання высокапрадукцыйных сартуў сельскай гаспадаркі, сучаснай магутнай тэхнікі, рэканструкцыі і атрымання большай аддачы ад раней меліяраваных земляў.

— Давайце больш падрабязна спынімся на пытаннях меліярацыі. У чым важнасць яе для раёна?

Асноўныя мэты яе — ад павышэння ўраджайнасці і ўводу новых земляў да паляпшэння якасці жыцця людзей. Сёння

цяжка паверыць, што калісьці ў нашых месцах былі непроходныя балоты, якія амаль не выкарыстоўваліся, акрамя таго, што недзе на ускраінах іх можна было нарытковаць, акрамя таго, што са 121 тыс. га сельгасугоддзяў раёна 86 тыс. га з'яўляюцца асушанымі.

Нагадаю, што масавая меліярацыя на Палессі пачалася ў 1966 годзе, калі ў Пінску было створана Галоўнае ўпраўленне па асушэнні земляў і будаўніцтве саўгасаў на Палессі пры Міністэрстве меліярацыі і воднай гаспадаркі СССР («Галоўпалессеводбуд»). Праз дзевяць гадоў з'явілася Пінскае дзяржаўнае прадпрыемства па будаўніцтве і эксплуатацыі меліярацыйных і водагаспадарчых сістэм і ўведзены ў строй адзін з буйнейшых на Палессі саўгас — «Парахоўскі». У 1979 годзе пачаў працаваць рыбак «Палессе», а ў 1981-м быў створаны саўгас «XXIV з'езд КПСС».

Але прыйшоў час, калі распалася адзіная вялікая краіна — СССР — і разам з ім разва-

ліўся «Галоўпалессеводбуд», які гарантаваў безадмоўную работу ўсіх сетак меліярацыі, у якіх ключавыя ўчасткі.

Між тым, «узросць» некаторых меліярацыйных сістэм набліжаецца да павука, і ў нас не заўсёды даходзілі рукі да правядзення рэгулярных мерапрыемстваў па захаванні іх.

— Тым больш што меліся праблемы з фінансаваннем на ўказаныя мэты?

— Гэта так. Гадоў васьм таму мы пачалі ўдзяляць меліярацыі сур'ёзную ўвагу, аднак на аднаўленне меліярацыйных каналаў, догляд іх і г.д. яшчэ пяць гадоў назад грошай выдзялялася недастаткова. Сёння ў меліяратараў не хапае магутнасцяў, і рэзка нарастае тэхнічная аснашчэнасць яны не ў стане. Зараз справы папраўляюцца, і меліяратары цяпер з'яўляюцца перадавымі атрадам срод тых, хто непасрэдна займаецца рэалізацыяй Прэзідэнцкай праграмы па гэтых пытаннях.

— Якія вынікі дасягнуты за два гады?

— Падсумоўваючы іх яшчэ ранавата, бо 2012-ы не закончыўся, а вось пра вынікі першага года рэалізацыі гэтага грандыёзнага плана варта сказаць.

За 2010—2011 гады ў ходзе выканання мерапрыемстваў па павышэнні эфектыўнасці выкарыстання меліяраваных земляў у раёне рэканструювана 3028 гектараў. На плошчы 2585 га праведзены аграпрамысловыя і меліярацыйныя мерапрыемствы. Скажу таксама, што на нашых меліярацыйных сістэмах працуюць 75 помпавых станцый, якія абслугоўваюць 64 тысячы гектараў палёўных сістэм, маецца 659 кіламетраў аграпрамысловых дамбаў, 906 кіламетраў эксплуатацыйных дарог, 2964 адзінкі пратэктарных збудаванняў. Як бачна, старт гэтага праекта аказаўся паспяховым.

— Валерый Васільевіч, у вашым раёне ажыццяўляецца і дзяржаўная праграма па развіцці Прыпяцкага Палесся...

— Зразумейце, калі і скажу, што яна прыпынена з-за адсутнасці фінансавання і знаходзіцца на даражэ, то гэта непраўда.

— Калі параўноўваць вынікі работ прадпрыемстваў аграпрамысловага комплексу за апошнія некалькі гадоў, што б вы адзначылі?

— У першую чаргу — устойлівы рост вытворчасці сельгаспрадукцыі.

— І гэта ў пэўнай ступені звязанае, у тым ліку, з меліярацыяй?

— Безумоўна. Наш раён здабывае раней збожжа і кармоў удвая менш, а колькасць жывёлы за апошнія гады павялічылася на 60 працэнтаў. Тэмп росту валавай прадукцыі летас склаў 151,1 працэнта да ўзроўню 2008 года.

Гэта значыць, што мы «падраслі» больш чым у паўтара раза.

— А як папрацавала сельская гаспадарка сёлета?

— Можна сказаць, што ў цэлым — паспяхова. Па большасці паказчыкаў вытворчасці сельгаспрадукцыі «чакаецца вышэй 2011 года. Мы вырабілі багаты ўраджай збожжавых культур, намалалішы больш за 125 тысяч тон зерневых у бункернай вазе, уключаючы кукурузу. Пры гэтым ураджайнасць на 2,2 цэнтнера з гектара вышэй леташняй. Выданы былі ўраджай цукровых буркаў.

Надрэнныя вынікі складваюцца ў жывёлагадоўлі. Надоена малака на 5435 тон больш аналагічна раёна першыя 2011 года; пагадоўе буйной рагатай жывёлы складае 80857 галоў пры прагнозе на 2012 год — 78 тысяч; рэалізавана жывёлы агульнай вагой 10026 тон (107,4 працэнта) і г.д.

— З якімі канкрэтнымі вынікамі падыходзіць да канца года працаўнікі іншых галін гаспадарання?

— Што датычыць прамысловасці, то тут мы крыху адстаём. У будаўніцтве пры плане ўводу жылля 18 тыс. кв. м за 10 месяцаў ужо ўведзена 20170. Транспартныя арганізацыі працуюць нармальна. Тэмп росту рознічнага таваразвароту за студзень — кастрычнік склаў 110,7 працэнта. Адным словам, на месцы не стаім, адшукваем дадатковыя рэзервы павышэння эфектыўнасці вытворчасці на кожным рабочым месцы.

Ці ёсць праблемы і цяжкасці? Ёсць. Працуем над імі, стараемся па меры магчымасці вырашаць іх.

— Паспееў вам.

— Дзякуй.

Віктар БОЙКА.

ПІНКАВІЧЫ ДАРЫЛІ НАТХНЕННЕ БУДУЧАМУ ПЕСНЯРЮ

У вёсцы пад Пінскам дзейнічае цудоўны музей Якуба Коласа

Гутарку з намі намеснік старшыні райвыканкама Іван Багатка пачаў менавіта з тэмы Якуба Коласа. Расказаў, як ганарыцца на Піншчыне тым, што гэты край спрычыніўся да біяграфіі песняра Беларусі. «Кастусь Міцкевіч хадзіў па гэтай зямлі, вывучаў жыццё палешукоў, палюбіў пінскі край, тут чэрпаў натхненне, — распавядаў Іван Мікалаевіч. — Дарэчы, менавіта ў Пінску ён сустрэў і пакахаў тую, што потым стала жонкай, тут нарадзіўся іх першынец. Мы рады, што сёлета да 130-годдзя з дня нараджэння народнага паэта ўдалося правесці рэканструкцыю музея ў Пінкавічах».

Грэх было б, вядома, не скарыстацца прапановай і не зазірнуць хоць на кароткі час у Пінкавічы. Дырэктар памятнага музея Ніна Палавец, чалавек, улюбёны ў сваю справу і творчасць Коласа, можа гадзінамі расказваць пра палескія старонкі біяграфіі песняра.

Хто ўважліва чытаў трылогію «На ростанях», памятае гісторыю нешчаслівага каханя маладога настаўніка да палескай прыгажуні Ядвісі. Наспраджанае каханне, на жаль, бывае ўдзелам многіх паэтаў. Дагэтушка гэта Адама Міцкевіч, Міхаіла Лермантава, Максіма Багдановіча... Тое самае каханне, адбалеўшы ў душы, пазней і натхніла на вобраз Ядвісі.

Звонку невялікі і ўтульны будынак музея імя Якуба Коласа выглядае практычна так, як і ў перыяд знаходжання вялікага песняра ў вёсцы. Цікава, што абноўлены будынак застану на падмурку, закладзеным пры будаўніцтве яшчэ ў 1864 годзе.

Багаты бацька дзяўчыны не бачыў у бедным настаўніку годнага партыі для сваёй дачкі, таму адвёз яе ў Наваградка і хуценька выдаў замуж за шляхціца. Малады чалавек моцна перажываў, казаў, што «кожная травінка, кожнае дрэўца тут напамінае аб ёй». І сам папрасіў, каб перавялі яго з Ганцаўшчыны ў іншае месца.

Так атрымаў Колас прызначэнне ў Пінкавічы. Са сваім драўляным чамаданчыкам прыбыў малады настаўнік у Пінск цягніком. Тут яму паралі ехаць на Каралінскі рынак (цяпер плошча Леніна) ды знайсці там сялянна з вёскі. На рынку ён і старгаваў, возніка каля будынка народнага вучылішча, так у той час называлі школу, настаўнік узрадаваўся. Мясціна была малюнічкая: вакол магутныя дубы, бярозы, побач рака Піна. Школа стагла на ўзгорку, паміж двюх вёсак. Ён заўсёды любіў ляс, рэкі, балоты, па-майстэрску апісваў іх у сваіх творках.

Услед за Нінай Рыгораўнай мы пераносімся ў той далёкі час. Наш гід з гонарам расказвае, як новаму настаўніку спадабаліся тутэйшыя людзі. Гаспадыні хадзілі, хоць і ў даматканых, але чыстых, прыгожых строях.

І першае, што зрабіў настаўнік, — пайшоў па вясковых хатах, бо ў школьным журнале знашоў толькі прозвішчы хлопчыкаў. Агітаваў, каб сяляне аддавалі ў школу і дзяўчынак. Былі таксама абавязковыя візіты да святара, старасты. А дзве мэтачковыя паненкі та і не даравалі яму, што настаўнік адразу завітаў не да іх, а да простых сялян.

Школа яму спадабалася. І палкой, які адводзіўся пад кватэру настаўніка, быў і вакоўкі, светлы. Потым Колас сказаў: «Пасля Люсіна ў Пінкавічах у мяне былі царскія ўмовы». У музеі захаваліся ўспаміны Ганны Іосіфаўны Снежкі. Яна была пры школе вартунайці. Гатавала ежу настаўніку, паліла ў печы, прыносіла вадку для мыцця. Аднойчы на зямельныя канікулы Канстанцін Міцкевіч паехаў дадому, а яе папрасіў прыбраць як след школу. Яна некалькі дзён працавала ад цямна да цямна, бяліла сцены,

печы, мыла і вычышчала падлогу. І вось прыехаў Канстанцін Міхайлавіч, паглядзеў на вынікі яе працы і падзякаваў некалькі разоў. Для вясковай жанчыны гэта была найвышэйшая ўзнагарода.

Ёсць і такі ўспамін аднаго з былых вучняў. На першым занятку ў Пінкавічах настаўнік пасля знаёмства сказаў, што можна задаць пытанні, калі такія ў некага з'явіліся. Тоды смялішы хлопчык падняў руку і спытаў: «Чаму вы прыйшлі да нас без лінейкі альбо ўказкі?» — «А навошта яны мне?» — «А чым вы нас біць будзеце?» Вось што, аказваецца, найбольш хульвала вучняў. Канстанцін Міхайлавіч засмяяўся і сказаў, што

Дырэктар пінкавіцкага музея імя Якуба Коласа Ніна ПАЛАВЕЦ гатова гадзінамі расказваць пра жыццё і творчасць беларускага класіка.

біць іх ці ставіць у кут ніколі не будзе, але і ім трэба добра сябе паводзіць.

Былія вучні, іх родзічы згадвалі ва ўспамінах, з якой спагадай і дорабытні ставіўся новаму настаўніку да вясковых дзяцей. Пазней у трылогіі «На ростанях» пісьменнік апіша выпадак з жыцця ў Пінкавічах. Вучыўся ў школе хлопчык-сірата Алесік. Бацькоў яго не было, жыў з 90-гадовай сляпой бабуляй. Хадзіў заўсёды брудны, непрычэсаны, у галаве кішэлі вошы. Ніхто з ім за парту не садзіўся. Аднойчы настаўнік загадаў хлопчыку прыйсці трохі раба. Хлопчык прыйшоў, настаўнік яго пастрыг, памыў, даў надзець новую кашулюку, якую да гэтага купіў ў Пінску. Прывёў яго, пасадзіў у класе. А дзеці адразу нават не пазналі Алесіка, пыталі, што за новы вучань павіўся.

Настаўнік жа звернуўся да ўсіх і сказаў, што цяпер кожную суботу чітаваў павінен браць Алесіка дахаты, каб маці таго вучня яго памыла, а таксама прыяла ў парадак яго бялізну, бо яму больш няма каму дапамагчы. Пасля гэтага выпадку сяляне сталі яшчэ больш паважаць маладога педагога.

Два гады настаўнічаў у Пінкавічах Колас. Адгэтуль ён не прасіўся, яго «папрасілі» за пецыцую пану Скірмінту. Пра гэты дакумент таксама падрабязна гаворыцца ў творы. Настаўнік паспрыяў сялянна у іх дзяцінныя спрэчкі з панам за зямлю. І начальства палічыла за лепшае высласць адсюль Міцкевіча. Ён пераехаў у Мінскую вобласць.

У 1912 годзе і будзе працаваць да 1914 года ў прыходскім вучылішчы. Тут ён і сустрэне будучую жонку Марыю Дамітрыўну Каменскую. Яны ўзлі шлюб у 1913 годзе, а налета нарадзіўся іх сын Даніла.

Пра ўсё гэта цікава расказаць у пінкавіцкім музеі. Як і пра тое, што бываюць у іх гошці з усіх абласцей нашай краіны, а таксама з Расіі, Германіі, Польшчы. Цяпер не сорамна прымаць якіх заўгодна гасцей. Бо акурат да 130-годдзя з дня нараджэння песняра будаўнікі здалі поўнаасцю абноўлены будынак. На тым месцы, дзе стагла драўляная школа, цяпер літаратурна-краязнаўчы музей. Музей быў створаны ў 1990 годзе клопатамі найперш мясцовага настаўніка Івана Іосіфаўчына Калоса. Але за дваццаць з лішнім гадоў наспела патрэба рэстаўрацыі, якая абышлася ў паўтара мільярада рублёў. Пасля гэтага музей поўнаасцю змяніў сваё знешняе аблічча, пабагацела і ўнутранага экспазіцыі.

Зараз музей складаецца з трох экспазіцыйных залаў. Першая зала на тым месцы, дзе была кватэра настаўніка. Яна называецца «Сялянская хатка». Тут сабраная калекцыя рэчэй сялянскага побыту мінугала, гэта багаты этнаграфічны матэрыял. А ў двух другіх пакоях расказваецца пра жыццё і працу Якуба Коласа ў Пінкавічах, далейшыя творчы лёс. Тут ёсць шмат арыгінальных дакументаў і рарэштэтых фотаздымкаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«ЛАГІШЫНСКІЯ ВАЎКІ» —

АДЗІНАЯ СЕЛЬСКАЯ БЕЙСБОЛЬНАЯ КАМАНДА Ў КРАІНЕ

Хоць назва гэтай каманды гучыць трохі ваяўніча, але калектыў аб'ядноўвае аматараў амаль што арыстакратычнага віду спорту. А назва пайшла ад гора Лягішына, бо на ім ёсць выява ваўка.

Каманда дзейнічае пры дзіцяча-юнацкай спартыўнай школе агульнай фізічнай падрыхтоўкі ў пасёлку Лягішына Пінскага раёна. Сама школа была створана ў 2004 годзе. Спачатку было вырашана развіваць футбол, валеболь і шахматы. Але яшчар пасёлка Станіслава Шалаяскоўчы, былы спартсмен першага беларускага бейсбольнага каманды, пазнаёміў дырэктара школы са сваімі мінкімі таварышамі. Адзін з іх, Аляксандр Сячко, і дапамог арганізаваць у Лягішыне каманду. Для пачатку паспрыяў і з інвентаром.

Далей усюго дабіваліся самі. Каманду камплектавалі з вучняў 8-9 класаў. У ходзе ўпартага трэніровак дзеці вучыліся тэхніцы, набывалі форму, спасцігалі асаблівасці бейсбола. Каманда ад заснавання трэніруе Анатоль Лабачэўскі, які не стамляецца даводзіць выхаванцам, што бейсбол — гэта як шахматы ў руку. Колькі асаблівасцяў ёсць у гульні ў шахматы, столькі іх, калі не больш, ёсць і ў бейсболе. Гэтая гульня вучыць быць аб'ектыўным. У ёй можна стаць майстрам, толькі калі ўсядома свайа памылі і недахопы.

Зараз бейсболам займаецца каля 25 чалавек. Маецца тры ўзроставыя групы: школьнікі, старэйшыя школьнікі і дарослыя. Апошнія — гэта маладыя людзі, якія закончылі школу і жывуць у Лягішыне, навакольных вёсках або Пінску.

— Такі ўжо лёс сельскай спартыўнай каманды, — разважае Анатоль Лабачэўскі. — Толькі хлопцы пача-

Дырэктар Лягішынскай ДЮСШ Анатоль ЛАБАЧЭЎСКІ трэніруе каманду ад самага яе заснавання. У яго руках — трафей з чэмпіянату Еўропы па бейсболе, дзе «Лягішынскія ваўкі» занялі ганаровае 4-е месца.

лі гуляць па-сапраўднаму, глядзіць: закончылі школу, наступілі ў мінкія, брэсцкія вышэйшыя навучныя ўстановы і ўліліся ў каманды ўніверсітэты. А нам застаецца набіраць юных і цярпліва навучаць іх азам гульні.

Напрыклад, за апошнія гады сямёра выхаванцаў «Лягішынскіх ваўкоў» скончылі галоўную спартыўную навучную ўстанову краіны і сталі трэнерамі па бейсболе. Усе яны засталіся ў Мінску.

Але калі прыяжджаць дадому, абавязкова заходзяць у

Каманда па бейсболе «Лягішынскія ваўкі».

сваю былою спартыўную школу нават пагуляць у тэніс, пакамунікаваць з цяперашнімі выхаванцамі каманды, падзякаваць былому трэнеру.

А каманда развіваецца далей, робячы стаўку на самых юных. Сёлета, напрыклад, у Лягішыне праходзіў кубак Беларусі па бейсболе. Гаспадары занялі другое месца. З фінансаваннем дапамагаві мясцовыя і пінскія прадпрыемствы. Тут асабліва ўдзячны Федэрацыі прафсаюзаў краіны. Прафсаюзы спрыялі камандзе з пачатку яе ўтварэння. Так, летас за прафсаюзную сродку былі набыты для каманды мікрааўтобус. Цяпер паездкі на зборы альбо спаборніцтвы перасталі быць праблемай. Паводле слоў Анатоль Лабачэўскага, лягішынскія спартсмены заўсёды адчуваюць дзейную падтрымку Пінскага райвыканкама. Заўсёды да іх прасьбы адклікаюцца СВК «Лягішынскі», Пінскі мяскаамбінат, прадпрыемства «Дняпроўска-бугскі водны шлях», іншыя спонсары.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

«ВСК-САД» — ЕўРАПЕЙСКІ ЎЗРОВЕНЬ НА ПАЛЕСКАЙ ЗЯМЛІ

У фермерскай гаспадарцы «ВСК-сад» нарасхват не толькі прыгожыя і сакавітыя яблыкі, але і саджанцы пладовых дрэў

КАЛІ мы завіталі ў Пасянічы, Пасянячынскі фермер Валерый КАХНОВІЧ яраза консультаваў чарговага кліента, што прыехаў па саджанцы.

— Мы не трымаем ніякіх сакрэтаў за пазухай, — кажа фермер. — Стараемся ўсё, што ведаем, перадаваць людзям, якія да нас звяртаюцца. Раім, падказваем, вучым. Бо пасадзіць сад — гэта толькі паўсправа. Трэба ж яго пасля даглядаць. А дрэбы праклік у самым пачатку можа выклікаць велімі вялікія праблемы.

Валерый Кахновіч пры дапамозе сезонных рабочых вырошчвае ў год больш як сто тысяч саджанцаў пладовых дрэў. Апошнія рэалізуюць практычна па ўсіх абласцях рэспублікі: садоўнікам-аматарам, фермерам, гаспадаркам...

— Мае саджанцы прайшлі сертыфікацыю. Яны па якасці не аступляюць ні галаўдзім, ні польскім, ні маўдаўскім. Мы прапаўнаўваем людзям толькі тое,

Валерый Станіслававіч КАХНОВІЧ, дырэктар фермерскай гаспадаркі «ВСК-сад».

што самі апрабавалі. Фермер ганарыцца сваімі паспехамі. А ганарыцца, сапраўды, ёсць чым. Варта толькі сказаць, што, каб зааўважыць ураджай, Валерый Кахновіч улаўнасныя сродкі пабудоваў сучаснае сховішча на 1000 тон. Без сховішча ў садзаводстве, перакананы ён, рабіць няма чаго.

Наліўныя яблыкі Кахновіча карыстаюцца ці не меншым попытам, чым саджанцы.

— Мы вырошчваем каля 400-500 тон яблыкаў у год, — распавядае фермер, які, да таго ж, і аграном-эканаміст па адукацыі. — У асноўным гэта сучасныя еўрапейскія гатункі. Мой любімы — чыскі «чэмпіён» — сапраўдны чэмпіён па ўраджайнасці. Нядрэнна прыжыліся «гала», «церамок», «ліголь». Мы не стаім на месцы, пастаянна ўкараняем новыя гатункі; аднымі з апошніх з'яўляюцца «хані крысп», «голдэн». У асноўным арыентуемся на расійскія рынкі, куды пастаўляем сакавіты тавар оптам. Любяць нашы яблыкі і мінчане.

У распрадэжні фермера ажно 40 гектараў зямлі, 25 з іх займае сад. Расшырацца ў бліжэйшы час Валерый Станіслававіч не думае.

— Спачатку хачу цалкам рэканструяваць сад, які маю. Стаўлю перад сабой задачу паступова перавесці яго на больш тэхналагічныя пасадкі, якія будуць даваць максімальную аддачу. Каб стаць канкурэнтаздольным, трэба добра ведаць тэхналагічныя асаблівасці сваёй справы. Час паказаў, што

калі сёння не пачаць укараняць новыя інтэнсіўныя тэхналогіі, то заўтра проста вылезці з рынку або адстанеш назаўсёды. Таму мы актыўна пераймаем усё новае, сучаснае, што з'яўляецца на еўрапейскім рынку.

Яблыню, сцярджае фермер, трэба вырошчваць для яблычка, а не для дрэу, які гэта рабілася ў нас раней. Таму сад закладваецца тут па суперінтэнсіўнай тэхналогіі — дзве тысячы саджанцаў на гектар. Для гэтага і закуплены карлікавыя прышчыпы.

Свой імклівы поспех фермер звязвае ў тым ліку і з дзяржаўнай праграмай развіцця пладаводства, у якую яго гаспадарка ўваходзіла з моманту ўтварэння.

— Праграма адыграла вызначальную ролю ў цэлым у развіцці галіны ў рэспубліцы, — перакананы Валерый Кахновіч. — Дзякуючы дзяржаўнай падтрымцы за лічаныя гады мы прайшлі

Ташчана КІРЫЧАЎКА (злева) і Людміла Маркевіч, работніцы «ВСК-сад».

Саджанцы Валерый Кахновіча карыстаюцца вялікім попытам сярод насельніцтва.

проста-такі касмічны шлях — ад практычна нулявога стану садоўніцтва да сучасных еўрапейскіх садоў, якія закладваюцца сёння не толькі ў фермерскія гаспадарка, але і ў грамадскіх сектары. Пра відавочныя зрукі сведчыць і тое, што ў апошнія гады мы практычна перасталі ўвозіць з-за мяжы пасадачны матэрыял.

Сёння саду Кахновіча, закладзенаму саджанцамі з уласнага гадзавальніка, любі польскі фермер

Надзея ДРЫЛА, Алена ДАУЖАНОК. УНП 290354283. Фотаздымкі паласы Надзеі БУЖАНОК.

ВОДНА-ПАВЕТРАНЫ РЭЖЫМ — КЛОПАТАМІ МЕЛЯРАТАРАЎ

Гэта памылка лічыць, што пра меліярацыю на Палессі пачулі толькі пры савецкай уладзе. Сляды меліярацыі пінскіх балот захаваліся з XVI-XVII стст. Пазней сродкі ў паляшэнне гэтых земляў укладвалі тутэйшыя магнаты Міхал Казімір Агінскі, Мацеў Бутрымовіч. А ў XIX стагоддзі работы на Палессі былі арганізаваны ўрадам царскай Расіі і вялікі Заходняй экспазіцыяй пад кіраўніцтвам генерала Жылінскага. Сістэмна меліярацыя палескага краю, якая дала магчымасць развіваць тут сельскую гаспадарку, праведзена ў 70-80 гады мінулага стагоддзя. А забяспечвае функцыянаванне ўзведзеных аб'ектаў прадпрыемства меліярацыйных сістэм.

Расповед пра сваё прадпрыемства Пётр Калесніковіч пачаў з таго, што іх ПМС адно з буйнейшых не толькі ў вобласці, але і ў краіне.

— Наш раён складаны, — гаворыць Пётр Міхайлавіч, — землі размешчаны ў поймах рок Пінны, Ясельды, Прыпяці. 64,2 тысячы гектараў асушана машынным водапад'ёмам. Гэта значыць, патрэбны ўзровень вады падтрымліваецца пастаяннай работай помпавых станцый. У нас працуе 72 такія станцыі. Можца параўнаць: у вобласці падобных аб'ектаў — 226, у рэспубліцы крыху больш за 400. Атрымліваецца, што меліярацыя нашага раёна ў вялікай ступені залежыць ад работ меліяратараў. Мы вядзем і рамонт, і пастаяннае абслугоўванне меліярацыйных сістэм, а значыць, забяспечваем патрэбны водна-паветраны рэжым для вытворчасці сельскагаспадарчых культур.

Гэта надзвычай клопатлівая гаспадарка. Помпавыя станцыі абслугоўваюць дзве бригады і два эксплуатацыйныя ўчасткі. Праблемы ўнікаюць практычна штодня. Таму рамонтнікі працуюць у рэжыме «хуткай дапамогі». Гэта каласальная адказнасць. Бо і пры пасеве, і пры высяванні культуры, і пры ўборцы поспех аграрыяў залежыць не толькі ад іх намаганняў, капрызаў надвор'я, але яшчэ больш — ад нашай дакладнай работы.

— Пінскія меліяратары як ніхто іншы на свеце адчуваюць, што значыць дзейнічаць у зоне рызыкаўнага меліярацтва, пра гэта СМІ паведамляюць практычна кожны сезон.

— На жаль, гэта так. Паводкі не абыходзяць наш край. Вясьновыя

КАРТА МЕЛІОРИРУЕМЫХ ЗЕМЕЛЬ ПІНСКАГО РАЙОНА БРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

ВІЗІТОЎКА ДЫРЭКТАРА

Пётр Міхайлавіч КАЛЕСНІКОВІЧ. Скончыў Беларускае сельскагаспадарчую акадэмію па спецыяльнасці інжынер-гідратэхнік. Працоўную дзейнасць пачынаў у Светлагорскім МУАС. Потым была ПМК-58 «Пінскводбуд». З 1993 па 1996 год працаваў дырэктарам саўгаса на Піншчыне. У 1996 годзе ўзначаліў Пінскае прадпрыемства меліярацыйных сістэм (ПМС), яким кіруе і зараз. Увесь час вядзе актыўную грамадскую работу. Тры скліканні быў дэпутатам раённага Савета, ужо трэцяе скліканне працуе ў абласным Савеце дэпутатаў. Двойчы з'яўляўся дэлегатам Усебеларускага народнага сходу.

замаразкі на тарфяніках сталі штогадовай рэальнасцю. Мы, напрыклад, пасевалі грэчку. А яна ўся вымерзла. Сялета град пабіў шмат пасеваў. Ды што там пасевалі? Да нашага новага жывёлагадоўчага комплексу плошчай 1200 квадратных метраў літаральна спляжыла градам. Шыфер выглядзеў, нібы кулямі прабіты.

— Вы сказалі «пасевалі грэчку», гэта трэба разумець так, што прадпрыемства меліярацыйных сістэм займаецца сельскагаспадарчымі работамі?

— Так, у ходзе раённай рэарганізацыі гаспадарак да нас далучылі два былыя сельскагаспадарчых стовы — СВК імя Катоўскага і СВК «Хойнаўскі». Пяць гадоў іх землі былі ў нас на правах арэнды, з пачатку гэтага года перайшлі ва ўласнасць. Зараз мы завяршаем рэканструкцыю жывёлагадоўчага комплексу. Завідчыцы на 720 галяў. Ён ужо на палавіну запоўнены жывёламі, а да канца года прыядзе на сваю поўную магутнасць. Вядзецца таксама рэканструкцыя фермы ў вёсцы Хойна.

— Любы вольгты кіраўніка сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у мінулым?

— Для мяне сапраўды работа ў гаспадарцы не новая. Варта сказаць, што за гэтую справу мы з камандай спецыялістаў узяліся з вялікім энтузіязмам. Напачатку быў значна абноўлены тэхнічны парк. Што бралі ў лізінг, што куплялі за ўласныя сродкі. Але ж патрабаваць ад работніка строгага выканання тэхналогіі можна толькі на адпаведнай тэхніцы. Цяпер я маем. Важна яшчэ кожнага прывучыць да пастаяннай дысцыпліны, свечасова пракантрыляваць. Та-

Калі мы прыступілі да работы ў былых калгасах, наоці, напрыклад, не перавышалі тут 2500 кілаграмаў на карову за год. Цяпер мы атрымліваем не менш за 5000 кілаграмаў малака. Змяніліся падыходы да выхавання жывёлы на адкорме, сутачны прывагі павялічыліся прыкладна ў 1,5 раза. Значную ўвагу мы звяртаем на культуру земляробства, захаванне тэхналагічнага працэсу ў раслінаводстве. У выніку вытворчасць збожжа павялічылася амаль што ў 4 разы.

— Мабільныя поспеху ў многім паспрыяў ваш вопыт кіраўніка сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у мінулым?

— Любы вольгты кіраўніка сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у мінулым? Для мяне сапраўды работа ў гаспадарцы не новая. Варта сказаць, што за гэтую справу мы з камандай спецыялістаў узяліся з вялікім энтузіязмам. Напачатку быў значна абноўлены тэхнічны парк. Што бралі ў лізінг, што куплялі за ўласныя сродкі. Але ж патрабаваць ад работніка строгага выканання тэхналогіі можна толькі на адпаведнай тэхніцы. Цяпер я маем. Важна яшчэ кожнага прывучыць да пастаяннай дысцыпліны, свечасова пракантрыляваць. Та-

му, асабліва ў гарачую пару, практычна не маем выхадных. Ды і калі ў сельскай гаспадарцы пара не гарачая? Цяпер ураджай урабы, але вялікія клопаты маем па заканчэнні жывёлагадоўчых аб'ектаў. Не хапае сродкаў, але ж пастаўленыя задачы трэба выконваць у тэрмін. Значыць, зноў неабходна вышукваць дадатковыя магчымасці, задзейнічаць рэзервы.

Але для сябе мы ў самым пачатку вызначылі арыенціры быць крыху лепшымі за сярэднеарыенны ўзровень. І па ўсіх паказчыках гэта вытрымліваем.

— Цяпер адна галіна вашай шматфункцыянальнай гаспадаркі дапаўняе другую?

— Гэта абумоўлена перш за ўсё сезоннасцю работы на аб'ектах

Рэканструкцыя каналаў і дамбаў у Жытнавічах

Намеснік дырэктара па эканоміцы і вытворчасці Пінскага ПМС Ігар Макаравіч найперш звярнуўся да лічбаў. З пачатку года прадпрыемства асвоіла 17 мільярдаў 362 мільёны рублёў на рамонтна-эксплуатацыйных работах меліярацыйных сістэм. Гэта амаль на мільярд больш ад запланаванага.

Што такое работа меліяратара, нашай творчай групе давялося убачыць на аб'екце «Жытнавічы», які належыць СВК «Малоткавічы». Там вядзецца поўная рэканструкцыя меліярацыйнай сістэмы. Плошча ўсяго аб'екта складае 329 гектараў. 2-гі мехатрад ПМС гэтымі днямі вядзе рэканструкцыю адкрытай сеткі каналаў. Іх працягласць на гэтым аб'екце дасягае 24 кіламетраў.

Не зважаючы на ўпарты дождж тэхніка працавала. Канал адрамантаваць — работа спецыфічная. Спачатку трэба зрэзаць дрэвы, выкарчаваць усё кустоўе, якое вырасла за час эксплуатацыі, поўнаасцю ачысціць і прывесці ў парадок берагі канала, а потым прыступіць да галоўнага — выдаляць іл і прывесці дно да ўзроўню патрабавання тэхналогіі. Машыністы экскаватараў Сяргей Калесніковіч, Мікалай Драгун, Юрый Кляціцкі вялі работу па ачысціцы канала.

Паводле слоў галоўнага інжынера прадпрыемства Алега Леяла, рамонт дамбы на гэтым участку закончаны, зараз рамонтуюцца дарогі і пад'езды да ўсіх аб'ектаў меліярацыі. А значыць, работа на участку «Жытнавічы» блізіцца да завяршэння.

Паводле слоў спецыялістаў, падтрыманне ў парадку дамбы азначае не толькі бездакорную работу аб'екта меліярацыі, але і бяспеку пасеваў, а таксама асобных населеных пунктаў. Бо працы дамбы, як вядома, можа прывесці да сур'ёзнага заталпення. Сапраўднай праграмы для сеткі дамбаў сталі апошнім часам бабры. Яны робяць плаціны, будуюць свае хаткі менавіта на дамбах. Абследаваць і вызначыць, дзе пасяліліся гэтыя сімпатычныя звяры, практычна немагчыма. Даводзіцца прымаць меры ўжо па факце іх разбуральнага ўздзеяння на аб'ект меліярацыі. Гэта дадае лішніх клопатаў меліяратарам.

Злева направа Алег ЛЯЛЕЙ, галоўны інжынер Пінскага ПМС. Сяргей КАЛЕСНІКОВІЧ, машыніст экскаватара. Ігар МАКАРЭВІЧ, намеснік дырэктара па эканоміцы і вытворчасці.

меліярацыі. Сезон, калі на меліярацыйных аб'ектах задзейнічана ўся наша тэхніка, як правіла, пачынаецца з 15 мая і доўжыцца да 15 кастрычніка. А ў зімовы перыяд вывозіць арганіку, уносіць яе на пахі, вёсці іншыя работы дапамагаюць меліяратары на сваёй тэхніцы. У нас 25 колавых трактароў, і раней у міжсезонне мы, бывала, працавалі ў іншых сельскагаспадарчых прадпрыемствах. І мелі праблемы, бо партнёры не саромеліся затрымаць аплата. А цяпер працуюць адрэгуляваны, тэхніка выкарыстоўваецца рацыянальна на карысць агульнай справе.

У нас цяпер 7,2 тысячы гектараў зямлі, якія цягнуцца ад украін Пінска да мяжы з Украінай. Гэта вялікая гаспадарка і вялікая адказнасць.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Алена ДАЎЖАНОК, Надзея БУЖАН (фота). УНП 200111724

Помпавая станцыя Пінскага ПМС.

Меліярацыя Палесся — СПРАВА ДЗЯРЖАЎНАЯ

Адкрытае акцыянернае таварыства «Пінскводбуд» — галоўнае прадпрыемства меліярацыі на Брэстчыне. Яно з'яўляецца правапераемнікам некалі вядомага на ўвесь Савецкі Саюз «Галоўпалессводбуд» і спецыялізаванага трэста «Пінскводбуд-механізацыя». Трэст быў створаны ў 1972 годзе. Потым яго двойчы пераймяноўвалі, затым ён стаў акцыянерным таварыствам.

Гэтым летам, калі арганізацыя рыхталася да свайго 40-годдзя, выпусцілі маляўнічы буклет, дзе акрэслены асноўныя вехі гісторыі трэста. Там пазначана, што ў 70-80 гады, калі меліярацыя фінансавалася з саюзнага бюджэту, гэтай арганізацыі ўведзена ў эксплуатацыю больш за 30 тысяч гектараў асушаных і больш за 35 тысяч гектараў паліўных земляў. Пабудавана 5 тысяч разнастайных гідратэхнічных збудаванняў (насосных станцый, мастоў, шлюзаў, рэгулятараў, сотні кіламетраў дарог, дамбаў, плацін, вадасховішчаў агульным аб'ёмам каля 200 мільянаў кубічных метраў вады). Узведзена 109 тысяч квадратных метраў жылля — гэта каля трох тысяч кватэр.

Водагаспадарчы комплекс «Лактышы» ў Ганцавіцкім раёне — аб'ект, якім калектыву можа ганарыцца. Яго будавалі на працягу сямі гадоў. У выніку было створана буйное вадасховішча, дзясяткі тысяч гектараў у водазаборны ракі Лань атрымалі гарантанавую крыніцу ўвільгатнення, а сумарная плошча рыбаводных сажалак складала 2,5 тысячы гектараў. Дзякуючы меліярацыі на Палессі з'явіліся новыя саўгасы — «Маладзельчыцы», «ХХІV з'езд КПСС»

Генеральны дырэктар ААТ «Пінскводбуд» Леанід Паўлавіч КАРОЛЬ.

у Пінскім, «Адраджэнне», «Ясенева» ў Ганцавіцкім, імя Леніна, «ХХV з'езд КПСС» у Лунінецкім, імя Паліўкі ў Іванаўскім, «Перамога» ў Івацэвіцкім, «Востраў» у Ляхавіцкім раёнах.

Трэст займаўся не толькі меліярацыйнымі работамі, на яго рахунок — будаўніцтва асфальтаваных дарог паміж населенымі пунктамі. Будавалі таксама жылля пасёлкі для перасяленцаў з чарнобыльскай зоны. Сёння ёсць нагода ганарыцца тым, што менавіта на меліярацыйных землях вырас такі гігант аграрна-меліярацыйнага комплексу, як ААТ «Парахоўскі», які стаў сучаснай фабрыкай малака і мяса. Побач паспяхова працуюць ААТ «Беларускія журавіны» і «Пачапава». Меліярацыйныя сістэмы «Ракітнае» і «Чарабасаская» ў Лунінецкім раёне сталі асновай для развіцця земляробства.

ПМК-60, размешчаная ў Целяханах Івацэвіцкага раёна, узначальвае Іван Дзядок, вялікі знаўца вытворчасці, чалавек надзвычай энергійны, ініцыятывы. У іх назіраецца стабільна высокі рост аб'ёмаў вытворчасці.

Іванаўская ПМК-61 — самы стары філіял «Пінскводбуда». Апошнім часам справы там ішлі не лепшым чынам, вытворчыя паказчыкі былі таму пацярджаным. Але зусім нядаўна ў ПМК прыйшоў новы кіраўнік — Максім Смалякоў. І за няпоўны год калектыву зрабіў значны рывок у вытворчасці. Рост аб'ёмаў вытворчасці за 9 месяцаў тут склаў 222%. З'явіліся аб'ёмы работ, пайшлі ўгору зарплата і агульны настрой людзей. Напрыклад, зарплата павялічылася ў параўнанні з леташняй у два разы.

Віктар Паліцкі, начальнік Столінскага ПМК-62, адным са сваіх галоўных прычынаў у рабоце лічыць стабільнасць. Таму і калектыву ПМК, што называецца, заўсёды на плыву. У людзей ёсць работа, зарплата, прадпрыемства ўстойліва развіваецца.

Адным з важных падраздзяленняў «Пінскводбуда» з'яўляецца цэнтральная рамонтная майстэрня (ЦРМ). Яе дырэктар Аляксандр Лемяшэўскі раскажа, што асноўная іх работа заключаецца ў рамонтце цяжкай тэхнікі для меліярацыйных работ. Так што аддзяленні ЦРМ залежыць паспяхова функцыянаванне ўсіх філіялаў. У 1997 годзе ў склад майстэрні ўвайшоў таксама завод жалезабетонных вырабаў. Есць жашчэ свой аўтапарк, які налічвае 50 адзінак тэхнікі. Уся-

Праца ў арматура-фармавацым цэху.

го ў цэнтральнай рамонтнай майстэрні працуе 126 чалавек.

Не так даўно да адкрытага акцыянернага таварыства быў далучаны досведны рыбак «Лакхва». Тады ў яго былі сотні мільянаў рублёў страт. «Пінскводбуд» уклаў туды вялікі ўласны сродкі, праведзена мадэрнізацыя, змянілася сістэма маркетынгу. Сёння рыбак гандлюе сваёй прадукцыяй у многіх буйных гарадах, у тым ліку ў сталіцы. За год са стратнай гаспадаркі «Лакхва» ператварылася ў прыбытковую.

Абмяркоўваюць галоўныя задачы па выкананні дзяржаўнай інвестыцыйнай праграмы па меліярацыі да канца 2012 года. Злева направа: Ганна КУКАВІЦА, дыспетчар аддзела забеспячэння і камплектацыі; Людміла КАЗАК, вядучы інжынер вытворча-тэхнічнага аддзела; Васіль ЗУБКО, старшыня назіральнага савета ААТ «Пінскводбуд», начальнік ВТА; Жанна ШПАКОўСКАЯ, галоўны эканаміст; Генадзь АНЦІПЕНКА, галоўны тэхналог.

Фармоўшчык арматура-фармавацым цэху Андрэй КРАВЕЦ.

Працэс зборкі металаканструкцый водазаборнай засаўкі. На здымку — звяршчык Ігар ЖУК.

Галоўны — лінейны работнік

Самы вялікі філіял акцыянернага таварыства — ПМК-58. Яго калектыву налічвае амаль 230 чалавек. Начальнік прадпрыемства Мікалай Краўчук стаў кіраўніком толькі ў ліпені. Але раней працаваў тут на іншых пасадах, таму калектыву і спецыфіцы працы добра ведае. Паводле пераканання Мікалая Іванавіча, галоўны ў справе меліярацыі лінейны работнік, які кіруе бригадамі і выконвае работу на балодзе. Эканоміка прадпрыемства залежыць ад таго, наколькі граматына спрацуе майстар і кожны з яго падначаленых.

Сярод лепшых працаўнікоў ПМК-58 тут называюць праца Адама Кузьміча, загадчыка майстэрні Анатоля Дзікавіцкага, інжынера Анатоля Неліпаўца, прараба Віктара Лявоўца, майстра Уладзіміра Гнядзко, начальніка вытворча-тэхнічнага аддзела Віталія Свірдзенку.

Працу меліяратара лёгка не назавеш. Гэта работа пад адкрытым небам у спеку і непагадзь. Найбольш актыўная пара адпачынку — зіма. Таму калектыву дагавор прадугледжвае поўны сацыяльны пакет для працаўніка, аплата працы паўсюль у санаторыі. Самае галоўнае для кожнага, вядома, жыллё. І ў гэтым сэнсе асабліва праблем няма. Кожны новы працаўнік спачатку атрымлівае месца ў інтэрнаце. У двух новых шматпавярховых меліяратары пабудавалі кватэры яшчэ па льготным Kredyце. А зараз у суседніх Купціцках узводзіцца яшчэ адзін шматкватэрны дом.

Вялікая ўвага надаецца на прадпрыемстве здароваму адпачынку працаўнікаў. Захвачоўваюцца заняткі спортам, і сведчаннем таму — цэлая галерэя кубкаў за перамогу ў саборніцтвах па футболе, валеболе, цяжкай атлетыцы. Сталі традыцыйнымі калектывныя паездкі ў тэатр і на канцэрты, вядома, за кошт прадпрыемства.

Асноўны від дзейнасці названай ПМК — меліярацыя. Сёння бригады падраздзялення займаюцца вяртаннем у севазварот 2,5 тысячы гектараў меліяраваных гадоў 40 таму земляў, дзе меліярацыйныя сістэмы поўнаасцю выйшлі са строю.

Будаўнікі праводзяць рэканструкцыю старых жывёлагадоўчых фермаў і ўзводзяць новыя. Есць і такія спецыфічныя аб'екты, як, напрыклад, дарога рэспубліканскага значэння М-5 Мінск — Гомель. Меліяратары вялі самы складаны ўчастак трасы — у пойме ракі Свіслач у Асіповіцкім раёне. Тут давялося займацца вытарфоўкай грунту на вялікай глыбіні і змяняць яго мінеральным грунтам.

Добрую памяць пакінулі пінскія меліяратары ў Горацкім раёне падчас падрыхтоўкі да рэспубліканскіх «Дажынак». У пераўвільготненых залупчаных землях яны вёсці Вялікае Марозава яны пракралі дрэнажныя трубы праводзячай рэгулюючай сеткі. У выніку мясцовай гаспадарцы вернуцца ў зварот 180 гектараў ворыўнай глебы.

Умовай поспеху тых, хто працуе на тэхніцы, з'яўляецца пастаянная мадэрнізацыя, якую праводзяць у ПМК. Паступова абнаўляецца парк меліярацыйнай тэхнікі, набываюцца новыя машыны і агрэгаты для будаўніцтва.

Святлана ЯСКЕВІЧ, Алена ДАЎЖАНОК, Надзея БУЖАН (фота). УНП 200111686

З'ЯМНОЕ ПРЫЦЯЖЭННЕ, або Людзі і справы філіяла «Невель» ААТ «Пінскі мясакамбінат»

Крыху больш чым год таму адну са старонак нашай газеты мы прысвяцілі дзейнасці адкрытага акцыянернага таварыства «Пінскі мясакамбінат». Як апаўгадаў нам яго дырэктар Андрэй Уладзіміравіч Мулярчык, гэтае прадпрыемства па сваіх вытворчых аб'ёмах не з'яўляецца ў рэспубліцы самым магутным і займае так званую сярэднюю пазіцыю сярод аналагічных ААТ.

І адной з галоўных прычын указанага трэба лічыць тое, што да яго ў савецкія часы не дайшла чарга мадэрнізацыі вытворчасці, якая мае на ўвазе не толькі тэхнічнае і тэхналагічнае абнаўленне, але і забеспячэнне высокакаваліфікаванымі спецыялістамі, ад чаго ў многім і залежыць поспех. Карацей кажучы, капітальнага тэхнічнага перааснашчэння на мясакамбінаце ў Пінску не адбылося, і яго старт у рыначную эканоміку не быў такім гонкім, як напрыклад, іншых калектываў.

— Да таго ж абаротныя фінансавыя сродкі, — распавядаў далей Андрэй Уладзіміравіч, — прадпрыемства вымушана было пусціць у справы былога саўгаса імя XXIV з'езда КПСС. Гэтая гаспадарка ў 2005 годзе стала нашым філіялам «Невель» у населеным пункце Жыдча. Што гэта за прадпрыемства было і якое яно стала ў структуры нашага акцыянернага таварыства, калі здарыцца такая нагода, вам можа расказаць яго дырэктар Станіслаў Сарока. Цікавы чалавек, ініцыятыўны, ветэран працы.

Станіслаў САРОКА, дырэктар філіяла «Невель» ААТ «Пінскі мясакамбінат».

Лідар

Сустрэцца летась са Станіславам Пятровічам нам не ўдалося, а вось сёлета такая нагода здарылася. І звычайнае знаёмства з ім нам наладзіў начальнік ідэалагічнага аддзела Пінскага райвыканкама Дзмітрый Георгіевіч Палхоўскі, які суправаджаў

брыгаду звяздоўцаў у Жыдчу, што знаходзіцца на самай мяжы з Украінай.

Станіслаў Пятровіч Сарока — ураджэнец тутэйшых мясцін, з суседняй вёскі Семехавічы. Ён — з сям'і калгаснікаў, што і прадвызначыла выбар яго прафесіі і занятку. Пасля заканчэння школы вучобу працягнуў у Пінскім саўгасе-тэхнікуме, і ў 1971 годзе малады спецыяліст (ветэрынарны фельчар) прыбыў у саўгас імя Святрлова свайго ж раёна. Потым была служба ў арміі ў Маскоўскай ваеннай акрузе, праца брыгадзірам паляводчай брыгады ў Семехавічах. Калі пачалі з'яўляцца новыя саўгасы на асушаных землях і ў адным з іх, саўгасе імя XXIV з'езда КПСС, быў пабудаваны жывёлагадоўчы комплекс па вырощванні нецеляў, Станіслаў Пятровіч быў прызначаны яго кіраўніком. А потым — пайшло-паехала: галоўны заатэхнік на працягу дзесяці гадоў, намеснік дырэктара саўгаса па кормавыворчасці і з 1998 года — кіраўнік указанага прадпрыемства.

— Цяжка прадказаць, як бы развіваўся саўгас зараз, якія вытворчыя паказчыкі былі б у яго, калі б не далучэнне гаспадаркі да мясакамбіната ў якасці філіяла. Упэўнены толькі ў адным, што такіх вышынь, як зараз, мы б не дасягнулі, — пры гэтых словах Станіслаў Пятровіч бярэ са стала адпаведныя паперы — дакументы, заглядае ў іх і прыводзіць наступныя даныя.

ДА ДНЯ РАБОТНИКАЎ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ І ПЕРАПРАЦОЎЧАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ НА ДОШКУ ГОНАРУ ААТ «Пінскі мясакамбінат» ЗАНЕСЕНЫ:

ДАЙНЕКА Наталія Ігнатаўна — галоўны заатэхнік

СЛАБАДЗІНЮК Таццяна Аляксандраўна — аператар машыннага даення

АТРЫМАЛІ ГАНАРОВЫЯ ГРАМАТЫ:

ТРУШЭВІЧ Жорж Емельянавіч — трактарыст-машыніст

ГАЎРЫЛЬЧУК Леанід Іванавіч — трактарыст-машыніст

АЎДЗІЯК Алена Васільеўна — брыгадзір малочнатаварнай фермы

КАНДРАЦЮК Пётр Герасімавіч — загадчык рамонтна-механічнай майстэрні.

ПЕРАШЧУК Васіль Васільевіч — вадзіцель

Малады спецыяліст Вольга і Дзмітрый КАЗЛОВЫ. Вольга КАЗЛОВА — юрысконсульт, Дзмітрый КАЗЛОУ — галоўны эканаміст.

Цэх па вытворчасці малака.

Аператары машыннага даення (злева направа) Любоў КУРАШЭВІЧ, Наталія КАНАПЛЁВА і Таццяна СЛАБАДЗІНЮК разглядаюць новае абсталяванне.

Было і стала

Вось глядзіце. Хоць раней у тым саўгасе, як і павінна было быць, калектыву наш напружваўся, аднак да жаданых вынікаў было далекавата — як па прывагах на адкорме жывёлы, надоях малака, так і ў раслінаводстве. Матарыяльна-тэхнічная база вымушала жадаць лепшага. Вядома ж, пэўныя крокі наперад рабіліся, гаспадарка паступова набірала абароты ў сваім развіцці, але гэтага было недастаткова.

Дадатковыя сілы нашаму калектыву надало далучэнне гаспадаркі, асноўным заняткам якой была жывёлагадоўля, да мясакамбіната. Вось канкрэтныя прыклады. Была закуплена вялікая колькасць буйной рагатай жывёлы. Калі раней яе налічвалася ў нас 1370 гадоў, дык зараз — 3400, і з часам плануем павялічыць статак да 4000 гадоў. Мясакамбінат укладваў у мадэрнізацыю нашай гаспадаркі велізарныя фінансавыя сродкі. У выніку былі капітальна адрамантаваны фермы, якія прыходзілі ўжо ў непрыгоднасць, папоўніліся і абнавіліся асноўныя фонды, набыта новая тэхніка.

Напрыклад, адных трактароў у нас 36, у тым ліку ёсць адзін і амерыканскай вытворчасці — Джон Дзір, астатнія ж — беларускія. Тэхніка найноўшая, сучасная. Укамплектаваны як належыць і наш камбайнавы парк. Маём машыны для ўнясення арганічных угнаенняў, пагрузчыкі, у тым ліку «Амкадора», касілі трактарныя, камбайнавыя глебаапрацоўчыя пасяўныя аграгаты.

Аграгарадок «Жыдча».

Вось у такіх дамах, пабудаваных па прэзідэнцкай праграме, жывуць працаўнікі філіяла «Невель».

— А калі абагульніць скажанае?

Дык назаву такую лічбу. За апошнія пяць гадоў закуплена было да 140 адзінак тэхнікі і прычэпнага інвентару. Без грошай мясакамбіната ці змог бы саўгас мець такое? Не, не змог бы. Дарэчы, і дырэктар мясакамбіната Андрэй Уладзіміравіч Мулярчык, і яго намеснік Іван Рыгоравіч Пешка, і галоўны бухгалтар і інжынер Марыя Валер'еўна Пусь і Мікалай Мікалаевіч Баханюк рэгулярна наведваюцца ў філіял, цікавяцца нашымі справамі, дапамагаюць парадамі і г.д.

— Што ўяўляе ваша гаспадарка сёння?

Аб колькасці буйной рагатай жывёлы вялікае сказаць. Дадам толькі адно: у нас ёсць і 140 коней, так званай палескай пароды, якіх мы вырошчваем для захавання генафонду, з аднаго боку, і якіх пастаўляем на мясакамбінат для вырабу каўбас вышэйшага гатунку, з другога.

А наогул філіял мае 4089 гектараў сельскагаспадарчых угоддзяў. Гэта дробназалежны тарфанкі, бал ворыва — 26,6. У асноўным вырошчваем шматгадовыя травы, кукурузу на зерне, збожжавыя культуры. Сёлета, скажы шчыра, ураджай у нас быў меншы, чым у папярэднім годзе, бо разгон прытармазілі неспрыяльныя ўмовы надвор'я. Тым не менш на зімова-стойлавы перыяд на кожную жывёліну нарыхтавана ўжо па 26,6 цэнтнера кармавых адзінак. Гэта нармальны паказчык, а на мінулы зімоўку было назапашана кармоў па 32 цэнтнеры кармавых адзінак.

У цэлым за год гаспадарка здае да 700

тон мяса. Сёлета было прададзена 1092 жывёліны пры вазе кожнай паўтоны. Летась гэтыя паказчыкі былі меншымі.

— Станіслаў Пятровіч, дырэктар мясакамбіната Андрэй Уладзіміравіч гаварыў нам, што ваша гаспадарка з'яўляецца адной з лепшых у раёне...

— Напэўна, паўтарыся, калі скажу, што дзякуючы далучэнню да вышэйназванага гарадскога прадпрыемства. Дарэчы, зараз у нас ідзе рэканструкцыя малочнатавар-

У прафілакторыі для цялят — поўны камфорт.

най фермы ў вёсцы Вулька і будзецца новы жывёлагадоўчы комплекс у Жыдчы з самымі сучаснымі тэхналогіямі. У ім шэсць капітальных будынкаў на адной тэрыторыі — для ўтрымання 720 кароў, цялятнік на 400 гадоў, санпрапуснік і г.д. Ёсць яма высокапрадуктыўнага імпартнага абсталявання.

Умовы для работы людзей ды і знаходжання жывёлы тут куды лепшыя, чым у іншых старых памяшканнях. Вось зараз заканчваецца работа па добраўпарадкаванні тэрыторыі комплексу, і мы пачынаем камплектаваць яго жывёламі.

— Магчыма, будаўніцтва комплексу вылася ўласнымі сіламі?

— Ды што вы? Генпрадпадні «Пінскаўгасбуд» стараўся. Абышоўся комплекс у 50 мільярдаў рублёў.

— Калі мы ўязджалі ў Жыдчу, Станіслаў Пятровіч, то звярнулі ўвагу на прыгожыя дамы на дзвюх вуліцах. Хто там жыве?

— Вядома ж, вясцоўцы. І рабочыя нашага філіяла, і спецыялісты, і настаўнікі, і іншыя. Жыдча — гэта аграгарадок. Насельніцтва тут звыш 600

чалавек. Ёсць у ім сярэдняя школа, гандлёвы цэнтр, сталовая, інтэрнат, пошта, банк, Дом культуры. Усе гэтыя аб'екты трэба абслугоўваць, і няма ў нас такога падзелу, каб жыллё даваць толькі работнікам філіяла.

Але заўважу наступнае. Тыя дамы будаваліся раней, і сёння, каб увесці ў строй адзін такі, патрэбна выкласці амаль 400 мільёнаў рублёў. Вельмі дорага! І тут — праблема. У нас дэфіцыт на некаторых спецыялістаў і рабочых. Даць жыллё ім не можам. Таму набіраем людзей з горада, да якога 25 кіламетраў. Прывозім і адвозім іх. Не зусім зручна, ды што зробіш?

— А калі яшчэ і заробкі невялікія, дык не кожны гараджанін і паедзе да вас...

— Сярэдняя зарплата ў філіяле — 2678 тысяч рублёў, а летась была яна 1309 тысяч. Рост значны. Адных зарбак задавальняе, другіх — не.

— Дысцыпліну трымаеце?

— А як жа? Без гэтага нельга. Не буду ўтойваць, нягледзячы на недахоп кадраў, прагульшчыкаў і выпівох не церпім. Пазбаўляем прэміі, розных даплат, звальняем, ка-

дзіруем. Такіх, можна сказаць, адзінкі. Народ жа ў цэлым старанны, дысцыплінаваны, з вялікай адказнасцю ставіцца да даручанай справы. Ёсць у нас і ветэраны працы, і сямейныя дынастыі, і моладзь.

У калектыве — 212 чалавек. Вось дынастыя Снапкоў. Віктар — галоўны інжынер, Сяргей і Мікола — трактарысты, а іх бацька Анатоль Іванавіч у рамонтна-механічнай майстэрні летам дапамагае нам. Заслужанай павагай карыстаюцца механізатар Анатоль Багушэвіч, даглядчыкі жывёлы

Уладзімір Курловіч і Фёдар Кахновіч, інспектар па кадррах Зоя Рабкавец, інжынер па тэхніцы бяспекі і ахове працы Мікалай Мазарук. Ды ці пералічыш усіх?

— Станіслаў Пятровіч, Пінскі мясакамбінат мае шмат узнагарод за сваю смачную прадукцыю, з'яўляецца лаўрэатам прэміі ўрада Рэспублікі Беларусь, быў занесены на Рэспубліканскую Дошку гонару, неаднаразова перамагаў на конкурсах «Лепшыя тавары Рэспублікі Беларусь». Ці адчувае ваш калектыв, што ў гэтых поспехах ёсць і яго заслуга?

Дырэктар на хвілінку задумаўся і спытаў: «А як вы мяркуюце?» І, не дачакаўшыся нашага адказу, сціпла прамовіў: «Філіял «Невель» забяспечвае мясакамбінат сыравінай. Задае яму старт. Вось і ўсё».

Нам падалося, што ў вачах Станіслава Пятровіча пры гэтым засвяціў прытоены гонар. Чалавека, за плячыма якога 44-гадовы бесперапынны стаж работы...

Віктар БОЙКА, Алена ДАУЖАНОК, Фота Надзеі БУЖАН.

Храм Архангела Міхаіла, узведзены з дапамогай ААТ «Пінскі мясакамбінат», філіяла «Невель» і іншых нераўнадушных.

Філіял «Невель» ААТ «Пінскі мясакамбінат»

225723, Брэсцкая вобласць, Пінскі раён, аграгарадок Жыдча, вул. Школьнай, 2а

Тэл./факс 8 0165 397796

УНП 201006568

Мяккая мэбля фабрыкі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс»: ЭКАНОМІЯ НА КОШЦЕ, АЛЕ НЕ НА ЯКАСЦІ

ПЛАНУЕЦЕ набыць новую канапу, крэсла, тахту або наогул цэлы набор мэблі? Тады звярніце ўвагу на якасную і камфортную прадукцыю мэблевай фабрыкі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс». Зробленая сумленна і з душой, яна абавязкова задаволіць густ і, што важна, кашалёк не толькі кіраўніка арганізацыі ці паспяховага бізнэсмена, але і пенсіянера, хатняй гаспадыні, сельскага хыхара...

АД КЛАСКІ ДА САМЫХ СМЕЛЫХ ДЫЗАЙНЕРСКИХ РАШЭННЯЎ

СЭННЯ мэбля маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» упрыгожвае не толькі інтэр'еры тысяч дамоў і кватэр, але і радуе вока наведнікаў бальніц, школ, універсітэтаў, а таксама Нацыянальнай бібліятэкі, сталічнай гасцініцы «Вікторыя» і іншых не менш знакавых устаноў. І самі работнікі фабрыкі пасля напружанага працоўнага дня адпачываюць у сябе дома выключна на ўтульных канапах, зробленых на родным прадпрыемстве. А гэта, як мне здаецца, ці не лепшы доказ таго, што вырабы філіяла ЗАТ «Пінскдрэў» на самрэч вартыя ўвагі.

— Пакуль што жыў у інтэрнаце, — кажа майстар-брыгадзір СТАА «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» **Вольга ЗІНОВІЧ**, якая працуе на прадпрыемстве крыху больш як 3 месяцы. — Але як толькі ў мяне з'явіцца сваё жыллё, не раздумваючы, абстаўлю яго мяккай мэбляй, якая вырабляецца на нашай фабрыцы. Тут дастаткова шмат добрых мадэляў, у тым ліку і са старых калекцый. Калі іх абабіць прыгожай тканінай, то яны вельмі багата глядзяцца. Асабіста мне падабаецца тахта «Міхаэль».

Колькасць старонак у каталогу прадукцыі фабрыкі расце з неверагоднай хуткасцю. Сёння тут выпускаецца 32 найменні мяккай мэблі разнастайнай формы, памераў, стыляў і колеравых рашэнняў. Гэта дазваляе дагадзіць кожнаму кліенту і дадаць «разнаначку» любому памяшканню: гасцінай, спальні, дзіцячому пакою, кабінету.

Да таго ж мяккая мэбля ад айнавага вытворцы — гэта строгае кантроль якасці на ўсіх этапах вытворчасці, які з'яўляецца гарантыяй яе дасканаласці, здольнай радаваць, здзіўляць, захапляць вас і вашых родных. **Высокая якасць** мяккай мэблі і пастаяннае ўдасканаленне пацярджанага ўзнагародамі, атрыманымі фабрыкай на шматлікіх конкурсах і выставах. А таксама высокім попытам.

АРЫЕНТУЕМЯ НА ЭКСПАРТ, АЛЕ НЕ ЗАБЫВАЕМЯ І НА СВАЙГО ПАКУПНІКА

ПАВОДЛЕ слоў дырэктара СТАА «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» **Васіля ШУСТА**, які ўзначальвае фабрыку практычна з моманту яе заснавання і прызнаны «Лепшым прадпрыемствам 2011 года Пінскага раёна ў сферы вытворчасці спажывецкіх тавараў», айнавага крэсла, тахты, канапы, наборы мэблі карыстаюцца попытам не толькі ў Беларусі, але і далёка за яе межамі.

— **Якой мэблі аддаюць перавагу беларусы, а якой — расіяне?**

— Масквічы могуць замовіць беласнежную канапу, якую возьме далёка не кожны беларус, — уступае ў размову намеснік дырэктара **Міхаіл ПАНІШАЎ**. — Беларусы стараюцца браць нямарскую тканіну. Але і тыя, і другія апошнім часам аддаюць перавагу мадэлям са складаным механізмам, у прыватнасці, кутнім канапам.

— **Кажуць, што на экспарт, як**

Злева направа: вядучы тэхнолаг **Барыс ДЗЕРЫНГ**, намеснік дырэктара **Міхаіл ПАНІШАЎ** і начальнік машына-зборачнага цэха **Дзмітрый РАМАНОВІЧ** абмяркоўваюць новы праект.

— Пастаўляем мэблю ў Расію, Казахстан, Украіну, Прыбалтыку, былі ў нас заказы нават з Гаваны і Лібіі. У Лібіі адкрывалі шэраг гасцініц, і іх супрацоўнікі спецыяльна прыязджалі на Брэстчыну, каб падабраць мадэль і расфарбоўку пад свае нумары. Мы вельмі радуемся, калі людзі выбіраюць нашу мэблю.

Нягледзячы на відэачны поспех, рэкламна аддзел ЗАТ «Холдынгавая кампанія «Пінскдрэў» не сядзіць склаўшы рукі. Займаюцца пра сабе, удзельнічаюць ва ўсіх спецыялізаваных выставах. Адным словам, стараюцца пастаянна расшыраць рынкі збыту, шукаць новых заказчыкаў — і тым самым працягваюць завабываць прызнанне ва ўсім свеце.

У абавязкі абішчыка **Юрыя СУХАВЕЦКАГА** ўваходзіць працэдура абклеявання мэблі.

БЕЛАРУСКАЯ МЭБЛЯ НА ЕЎРАПЕЙСКИ МАНЕР

ПАВОДЛЕ слоў кіраўніцтва, мэблевая фабрыка «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» выгадна адрозніваецца ад многіх канкурэнтаў тым, што з самага першага дня працуе на еўрапейскі манер. Перадавы вопыт пераймаюць у калег з суседняй Польшчы.

— Хачу адзначыць, што мы працуем 100% пад заказ, — кажа дырэктар мэблевай фабрыкі. — Калі і стаіць мэбля на складзе, то яна проста чакае свайго канкрэтнага заказчыка, які з дня на дзень павінен яе забраць. За месяц вырабляем каля 4000 адзінак прадукцыі. Месяць-два таму быў перыяд, калі фізічна не маглі забяспечыць пакупнікоў той колькасцю мэблі, якую яны ў нас хацелі купіць. Таму, відэаважна, увесь наступны месяц цалкам сфарміраваны. Ужо сёння прымаем заказы на студзень і на лістапад. Так што калі ласка.

Выконваюць заказы работнікі фабрыкі стараюцца своечасова. І для гэтага кіраўніцтва не трэба стаяць побач і падганяць, бо ёсць іншы, больш эфектыўны стымул — праца рабочых аплываецца індывідуальна. Больш зрабіў — больш і атрымаў.

НАВІНКА

— Арыгінальная тахта з прыгожай назвай «Мілена» мае незвычайны дызайн, — **распаўве пра навінку сезона, якая вось-вось з'явіцца ў крамах, Барыс ДЗЕРЫНГ**. — Такая мадэль абавязкова спадабаецца аматарам мінімалізму ці папулярнага сёння стылю хай-тэк, адным словам, людзям, якія ідуць у нагу з часам. Абіўка выканана з высакакаснай мэблевай тканіны, што робіць яе па-сапраўднаму ўтульнай і цёплай. Унікальнасць тахты ў тым, што яе можна ставіць нават у цэнтры пакоя, таму што з любога боку яна выглядае вельмі эстэтычна. «Мілена» зручная для штодзённага карыстання, мае вялікае спальнае месца. Вытанчана і не пафасная, яна арганічна ўпісваецца ў інтэр'ер як невялікае дома, так і раскошнага асабняка. Калі «Мілена», як і кутняя канапа «Алімпік», пойдзе на ўра, то будзем ствараць і на яе базе нешта новае.

ўсіх аднолькавы. Фабрыка не працуе наўпрост з пакупнікамі. Калі чалавек жыве, напрыклад, у Віцебскай вобласці, то ён прыходзіць у краму, выбірае па каталогу мадэль канапы, тканіну. У кожнай вобласці ёсць наша прадстаўніцтва. Спецыялісты, якія там працуюць, прымаюць заяўкі ад пакупнікоў і перадаюць у вытворчы аддзел.

— **У вас, бачу, калі асартымент тканіны. Але калі я, напрыклад, захацела абабіць вашу канапу сваёй тканінай?**

— Калі ласка. У гэтым выпадку асобна пралічваецца кошт вырабы. Праўда, звяртаюцца з такой просьбай нячаста, таму з давальніцкай сывавінай мы практычна не працуем. Іншае пытанне, здараецца, што пакупнік звяртаецца па нестандартныя заказы, у прыватнасці, мы вырабляем тахту даўжынёй 2,2 метра, а кліенту патрэбна такая ж, але даўжынёй 2 метры. Мы стараемся адмаўляцца ад падобных заказаў, бо гэта цяжка за сабой зойць у гэтым вытворчасці. Нам нявыгадна выканаць індывідуальны заказ. Бо калі мы ўкладзем у кошт вырабы ўсе нашы затраты, то гэта будзе «залатая» канапа. І пакупніку яна ўжо будзе не патрэбна.

Нехта, купляючы мэблю, шукае высокую якасць і надзейнасць, для іншых важная знешняя прывабнасць. Трэцяя ж кіруюцца яе коштам. Якасная, прыгожая і недарагая мяккая мэбля маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» несумненна задаволіць патрабаванні і першых, і другіх, і трэціх.

— **Асартымент нашай прадукцыі арыентаваны пераважна на чалавечка сярэдняга дастанку, — распаўвае Васіль Шуст.** — Кошт мэблі залежыць, як правіла, ад групы тканіны. Даражэй абідзецца набор мэблі, абцягнуты скуразаміяннямі альбо натуральнай скурай. Даводзіцца час ад часу падмаціць кошту, бо мы ж не можам працаваць сабе ва ўбытак, але розка-шка скачка цен стараемся не дапускіць. Нават падчас крызісу працягвалі думаць пра інтарэсы сваіх кліентаў.

Пры вырабе мэблі выкарыстоўваюцца, як айнавыя, так і імпортныя камплектуючыя матэрыялы. Мяккая мэбля маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» 100% натуральная і адпавядае экалагічным стандартам.

— Уся прадукцыя нашага холдынга мае міжнародны сертыфікат якасці (ISO 9001-2001), — адзначае Васіль Шуст. — Гэта жорсткае кантроль якасці не толькі канчатковай прадукцыі, але і ўсяго тэхналагічнага працэсу вытворчасці мэблі.

На фабрыцы, пераканалася на ўласныя вочы, істотную ўвагу надаюць упакоўцы мэблі. Тут не разумеюць, як можна элітную скуруную канапу ўпакаваць у тоненькую плёнку, якую можна парваць нават пазногцем.

— Шмат мяккай мэблі накіроўваем на вялікія адлегласці, у той жа Казахстан, — тлумачыць **Міхаіл ПАНІШАЎ**. — Увядзіце, калі перагрузіць тую канапу з фуры ў вагон, а пасля зноў з вагона ў фуру, што з ёй можа стаць. Таму ўпакоўваем грунтоўна. Дзядзькі некаторага бацькі так не аправаюць, як мы аправаем гэтыя канапы (усміхаецца).

5 ПРЫЧЫН, чаму пакупнік выбірае мяккую мэблю маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс»

1. Пры яе вытворчасці ўжываецца высокатэхналагічнае і высокадакладнае абсталяванне.
2. Яна вырабляецца з высака якаснай матэрыялаў, якія, перш чым трапіць на фабрыку, праходзяць выпрабаванні ў найбуйнейшай у Беларусі лабараторыі.
3. Выкарыстанне лепшых націлачных матэрыялаў, у тым ліку паралону 8 катэгорыі шчыльнасці, гарантуе раўнамернае размеркаванне нагрузкі і правільнае становішча цела чалавека пры сядзенні.
4. Шырокі спектр мэблевых тканін, натуральнай і штучнай скуры айнавага і імпортнай вытворчасці.
5. Мінімальны тэрмін выканання заказаў.

Кутняя канапа «Алімпік» мае не толькі прасторнае спальнае месца, але і ёмістую скрыню для бізлізны.

Тахта «Мілена».

Кліентам з высокім ростам спадабаецца канапа «Шаро», бо ў яе адсутнічаюць бакавіны. Яна карыстаецца попытам сярод беларускіх спартсменаў.

Канапа «Луіза».

Гарантыя на мяккую мэблю маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» дзейнічае на працягу 18 месяцаў.

З МЭБЛЯЙ «ПІНСКДРЭЎ-АДРЫЯНА-ПЛЮС» — ПРЫГАЖОСЦЬ І ЎТУЛЬНАСЦЬ У КОЖНЫМ ДОМЕ

Кожная лінейкі мэблі, безумоўна, добрая павоймою. І кожная мадэль, як правіла, знаходзіць свайго пакупніка. Так, паводле слоў **Міхаіла ПАНІШАВА**, вельмі хутка заваявала сэрцы кліентаў кутняя вуглавая канапа пад назвай «Алімпік». І не дзіўна, бо яна здольная ўнесці ў інтэр'ер любога дома непаўторны стыль і элігантнасць. Функцыянальная і камфортная, кутняя канапа лёгка распадаецца і такім чынам утвараецца прасторнае спальнае месца. Акрамя таго, гэтая мадэль мае ёмістую скрыню для бізлізны.

— Кутняя канапа «Алімпік» у продажы больш як паўгода, — кажа **вядучы тэхнолаг мэблевай фабрыкі Барыс ДЗЕРЫНГ**. — Мы заўважылі, што яна карыстаецца павышаным попытам, таму і вырашылі парадаваць сваіх кліентаў і распрацаваць новыя яе разнавіднасці — канапу прамаю, на тры месцы, з адным альбо двума столікамі, у якія трансфармуецца бакавіна. Нашы дызайнеры асабліва уважліва да дэталю: кожны элемент гэтай мэблі прадуманы да дробязяў.

Не меншай папулярнасцю сярод кліентаў карыстаюцца і такія мадэлі, як «Луіза» і «Брыз». Наборы (канапа і крэсла) «Луіза» заваююць вас сваім камфортам. Толькі ўважце: шырокія падлакотнікі, выключна мяккія сядзенні, падушкі, з да-

памогай якіх Вы з лёгкасцю адрэгулюеце зручнасць для вас вугал паміж спінкай і сядзеннем. У якасці напаяняльніка мяккіх элементаў мэблі ў лінейцы Soft line выкарыстоўваецца сіцілпук і эластычны і надзейны пенаполіурэтан. Яны ствараюць прыемнае адчуванне, што ты сядзіш не на крэсле, а на сапраўдным воблаку. Маленькім раскладным канапам мадэль «Брыз» аддаюць перавагу людзі, якія падбіраюць мэблю для невялікіх па плошчы пакояў. Кліенты высокага росту, у прыватнасці, нашы беларускія спартсмены, выбіраюць крэсла і канапы мадэлі «Шаро», бо ў іх адсутнічаюць бакавіны.

РАБОТНІКІ — АСОБНАЯ ГОРДАСЦЬ МЭБЛЕВАЙ ФАБРЫКІ

Сталяр **Валерый ДАРОМІН** ажыццяўляе зборку бакавін канапы «Луіза», якая карыстаецца папулярнасцю сярод кліентаў.

НА фабрыцы сёння працуе 275 чалавек. У планах кіраўніцтва павялічыць штат яшчэ на 50 работнікаў. Магчыма, такія з'явіцца пасля таго, як завершыцца будаўніцтва сучаснага склада гатовай прадукцыі.

— Цярпенню і працалюбству нашых работнікаў можна пазайздросціць, — кажа **Міхаіл ПАНІШАЎ**. — Маюць казаць: «Сделай бы гвозди из этих людей, крепче бы не было в мире гвоздей!». Гэта сапраўды так.

— **Звярнуць увагу, што на фабрыцы працуе дастаткова малады калектыў. Чым прыябляеце моладзь?**

— Сапраўды, сярэдні ўзрост нашых работнікаў — 34 гады. Тым, у каго пакуль няма свайго жылля, прадастаўляем месца ў пінскім інтэрнаце. Спецыяльна для маладых спецыялістаў, што прыязджаюць да нас пасля заканчэння ўніверсітэта, пабудавалі інтэрнат у суседняй вёсцы. Яны там жывуць у пакоях з еўрарамонтам. Паколькі фабрыка месціцца пад Пінскам і вёсцы Пінкавічы, то на працу і з працы сваіх работнікаў мы дастаўляем на аўтобусе, які арэндуем у аўтапарку. Немалаважным фактарам з'яўляецца і зарплата. У нас яна, лічу, добрая: рабочыя зарабляюць у месяц па 4-4,5 млн.

Акрамя таго, на прадпрыемстве вельмі развіты карпаратывуны дух.

— Разам з прадстаўнікамі іншых філіялаў з задавальненнем удзельнічаем у турзлёце, які штогод праходзіць на базе адпачынку нашага галаўнога прадпрыемства. Намала цікавых мерапрыемстваў — спаборніцтвы па шахматах, шашках, дартсе, футболе — ладзіцца і ў межах фабрыкі.

Мяккая мэбля маркі «Пінскдрэў-Адрыяна-Плюс» створана для людзей, якія хочуць эканомію на кошыце, але не на якасці. Таму, не раздумваючы, заходзьце ў фірмовыя крамы холдынга «Пінскдрэў» або на сайт <http://www.pinskdrv.by>, і вы абавязкова знойдзеце менавіта тую мэблю, якая б задавальняла ўсе вашы самыя смелыя жаданні і фантазіі. Прыемных пакупак!

Надзя **ДРЫЛА**, **Алена ДАЎЖАНОК**, **Фота ДАЎЖАНОК**.

Індыя — Беларусь: КНИГА ЗБЛІЖАЕ

■ Сітуацыя

ЧАМУ ПРЫВАТНІК ПАВІНЕН ЗМАГАЦА ЗА МЕСЦА ПАД СОНЦАМ

З 14 па 27 лістапада ў Нью-Дэлі прайшла адна з самых буйных і прэстыжных ва ўсходнім рэгіёне выстаў — XXXII індыйскі міжнародны гандлёвы кірмаш (ИТГ). Беларусь выступіла ў ролі краіны-партнёра гэтага прадстаўнічага форуму. Нацыянальная экспазіцыя нашай дзяржавы аб'яднала больш за 60 беларускіх кампаній. Ганаровае месца сярод іншых тавараў заняла беларуская кніга. Пра калектыўны стэнд «Кнігі Рэспублікі Беларусь» расказвае дырэктар выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя імя Пётруся Броўкі» Таццяна БІЛОВА, якая і ўзначальвала дэлегацыю айчынных кніжнікаў у Індыю.

— Таццяна Уладзіміраўна, з чым беларусы наведвалі на выставу?

— Калі гаварыць пра кніжную прадукцыю, то, як мне асабіста падаецца, выглядаюць мы дастойна. Як, між іншым, і па ўсіх іншых кірунках. Лепшыя ўзоры кніжнай галіны Беларусі прадстаўлялі выдавецтвы «Мастацкая літаратура», «Беларусь», «Літаратура і Мастацтва», «Вышэйшая школа», «БелЭн», «Народная асвета». Выданні гэтых прадпрыемстваў добра вядомыя. Многія адзначаны ўзнагародамі на конкурсе «Мастацтва кнігі». Дарчы, не толькі ў нас, у Рэспубліцы, але і на адпаведным конкурсе краінаў-удзельніц СНД.

— Але ж далёкі свет, краіна, дзе размаўляюць на іншых мовах... Ці можна гаварыць у дачыненні да кніжнай прадукцыі пра нейкія ўзаемавыгадныя стасункі Індыі і Беларусі?

— Акрамя таго вопыту, што заўсёды набываеш, адкрываючы нешта новае, дагэтуль няведанае, можна прывесці і пэўную канкрэтыку. Выдавецтва «Беларуская Энцыклапедыя» прэзентавала ў Нью-Дэлі пілотную частку беларуска-індыйскага праекта «Калейдаска» на англійскай мове. Працавалі мы над кнігай з удзелам Пасольства Рэспублікі Індыя ў Рэспубліцы Беларусь. Асабістому падтрымку аказаў спадар амбасадар Манодж Кумар Бхарці. Ужо першыя ацэнкі наведвальнікаў выставы гэтай кнігі (і яшчэ 6 кніг казак для дзяцей на англійскай мове) паказваюць, што мы знаходзімся на правільным шляху. У Беларусі можна і трэба друкаваць кнігі для Індыі на англійскай мове. Важна толькі больш дэталёва вывучыць магчымыя попыты, знайсці надзейных партнёраў у галіне распаўсюджвання кніг. Англамоўная кніга мае ўніверсальны характар. І ў Беларусі ёсць перакладчыкі, якія маглі б перакласці на мову Шэкспіра беларускую мастацкую літаратуру, народны фальклор, а можа, нават і рускія народныя казкі.

— І, магчыма, такое, што там патрэбна і літаратура адукацыйнага характару, а яшчэ і кнігі, што прэзентавалі б Беларусь?

— А чаму б і не? Вось на выставе прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч, які ў гэты час знаходзіўся з афіцыйным візітам у Індыю, падарыў міністру гандлю і прамысловасці Індыі Анадзу Шарыме беларускія фаліяны апошніх гадоў — фотаальбомы «Полацк. 1150» і «Зямля сілы. Белавежская пушча». Трэба было бачыць, з якой цікаўнасцю разглядалі індыйцы старонкі гэтых выданняў. Як быццам падарожжа па Беларусі — сучаснай і гістарычнай — рабілі.

жана працуе над тэкстам. Адбірае фотаматэрыялы. Пераклад зробіць індыйскія партнёры. Яны і надрукуюць, і будуць распаўсюджваць (заўважце, бясплатна!) на самых буйных міжнародных кніжных выставах. Ёсць і яшчэ адна цікавая дамоўленасць: на рускую мову Нацыянальнае кніжнае фонд Індыі перакладае бестселер дырэктара Індыйскага інстытута менеджменту і даследаванняў імя Шры Шарыда, доктара Свамі Партасараці па псіхалогіі менеджменту «Трансфармацыя асобы».

Аб'яднаная дэлегацыя Мінінфармацыі і Міндукацыі Беларусі наведвала Індыйскі інстытут менеджменту і даследаванняў імя Шры Шарыда, прыняла ўдзел у

Прэм'ер-міністр Міхаіл Мясніковіч падчас наведвання Нацыянальнай экспазіцыі Рэспублікі Беларусь на Індыйскім міжнародным гандлёвым кірмашы ў Нью-Дэлі агледзеў і кніжныя навінкі.

— Ці былі дасягнуты ў межах работы выставы якія-небудзь дамоўленасці?

— Прайшоў беларуска-індыйскі бізнес-форум. Адбылося падпісанне Пагаднення аб супрацоўніцтве паміж уладам Рэспублікі Беларусь і ўладам Індыі ў галіне друку і інфармацыі. З беларускага боку гэты дакумент падпісаў намеснік міністра замежных спраў Сяргей Алейнік, з індыйскага — намеснік міністра інфармацыі і вшчашання Рэспублікі Індыя Удай Кумар Варма. Адбылася таксама сустрэча з дырэктарам Нацыянальнага кніжнага фонду Індыі спадаром М.А. Сікандрам. Дасягнуты дамоўленасці пра партнёрскае ўдзел нашых краін у міжнародных кніжных выставах — XX Мінскай міжнароднай кніжнай выставе-кірмашы ў лютым 2013 года і Міжнароднай кніжнай выставе ў Нью-Дэлі таксама ў лютым наступнага года. Індыйскі бок выказаў гатоўнасць выпусціць ужо да лютых кнігу пра Беларусь у серыі выданняў пра краіны свету. Выдавецтва зараз напру-

перамовах пра супрацоўніцтва ў галіне інфармацыі і адукацыі. Наша выдавецтва — «Беларуская Энцыклапедыя імя Пётруся Броўкі» падпісала Генеральнае пагадненне з вышэйзгаданым інстытутам — у мэтах акадэмічнага і культурнага беларуска-індыйскага супрацоўніцтва. Мяркуюцца, што ў Мінску будзе створаны Цэнтр беларуска-індыйскага культурнага абмену імя Індзіры Гандзі, а ў Нью-Дэлі — Цэнтр індыйска-беларускага культурнага абмену імя Янкі Купалы.

— Можна адзначыць, што на фоне тых абсягаў, якімі вылучаецца такая аўтарызітэтная выстава, Беларусь кніжна была сапраўды прадстаўлена дастаткова важна...

— Усё ў выставе ўдзельнічалі 60 краін свету. І заняць там пачэснае месца поруч з Кітаем, Аўстрыяй, Тайванем, Сінгапурам, Бразіліяй, Германіяй, Інданезіяй, Іранам, Іспаніяй і іншымі дзяржавамі — справа, несумненна, сур'ёзная. Гутарыў Сяргей ШЫЧКО.

Кніга — лепшы сябар і спадарожнік. І гэта аксіёма, якую не трэба даказваць. Вы едзце ў адпачынак і бераце з сабой кнігу. Збіраецеся на дзень нараджэння — купляеце кнігу ў падарунак. Нават калі вясеннім вечарам вас не радуе надвор'е, то варыянт з баўленнем часу за чытаннем твораў любімага аўтара і кубачкам гарбаты можа стаць сапраўдным выратаваннем... Адным словам, самы час завітаць у кніжную краму, каб пацікавіцца там асартыментам і цэнамі...

Знайсі кніжную краму, дзе і выбар будзе адпавядаць вашаму густу, і цэны не будуць быць па кішні, — задача няпростая. Але варыянты ёсць. Напрыклад, можна звярнуцца да прыватных кнігагандляроў. Яны здольныя ўтаймаваць вашу смагу да чытання. Першымі асобіць нішу такога гандлю ўзялася аптова-рознічнае кнігагандлёвае і выдавецкае прадпрыемства ВК ТАА «Макбел», якое ў 1991 годзе адкрыла сваю першую кніжную краму «Падпіска», што і сёння працуе па вуліцы Гікалы, 4 у памяшканні Мінскай абласной бібліятэкі і. А.С. Пушкіна. Крама невялічкая па памерах. Днём тут не шмат людзей, але былі часы, калі выстроівалася чарга. Я не змагла стрымацца і набыла кнігу Набокова ўсяго за... 10 тысяч рублёў. Грошы невялікія, затое мая калекцыя любімага аўтара папоўнілася новым творам.

Некаторыя нават называюць гэтае месца кніжным клубам, бо тут можна і купіць, і параіцца, і абмеркаваць, калі вам спадабалася нешта. Плюсы прыватнага кнігагандлю відавочныя для ўсіх...

Адным з папулярных месцаў сярод кнігалюбаў з'яўляецца, без перабольшання, выстава-кірмаш «Свет кнігі» (вул. Янкі Купалы, 27), якая дзейнічае з 2000 года. Спачатку сустрэчы прадаўца з пакупніком тут праводзіліся раз на тыдзень, а з 2005 года наведвальнікаў пачалі сустракаць кожны дзень, акрамя панядзелка. «Свет кнігі» пазіцыянуе сябе як самая буйная кніжная крама краіны. Тут працуюць больш за дзевяноста прадаўцоў, у асноўным індывідуальныя прадпрыемальнікі. Некаторыя нават называюць гэтае месца кніжным клубам, бо тут можна і купіць, і параіцца, і абмеркаваць, калі вам спадабалася нешта. Плюсы прыватнага кнігагандлю відавочныя для ўсіх... Па-першае, гэта апэратыўнасць. Калі кніга, напрыклад, у чацвер выйшла ў Маскве, то ў суботу вы ўжо зможаце яе тут знайсці. Па-другое, магчымасць набыць кнігу, замовіўшы яе непасрэдна ў прадаўца. Калі падабаецца некаму фантастыка, можна звярнуцца да прадаўцоў, якія гандлююць кнігамі гэтага жанру, і ўжо праз тыдзень будзеце мець сваю замову.

Варта зазначыць, што вельмі часта прадпрыемальнікі, якія гандлююць кнігамі, — людзі высокадукаваныя. Таму не варта здзіўляцца, калі пры набыцці нейкай літаратуры па мастацтве вы пачуеце ад прадаўца не толькі рэкамендацыі, але і нейкія цікавыя факты ці гісторыі, якія стасуюцца з вашымі інтарэсамі.

Цікаваць людзей, якія сябруюць з кнігай, выклікае і начны кніжны кірмаш на вул. Даўмана, 23 (побач з Камсамольскім возерам). Праходзіць ён з пятніцы на суботу і чакае сваіх наведвальнікаў з 00:00 і да 14:00. Тут можна таксама знайсці ўсё, пачынаючы ад пад-

ручнікаў і рэдкіх кніг і заканчваючы часопісамі.

Зараз, калі кніжны рынак функцыянуе ў рэжыме абсалютнай свабоды, адчуваецца пэўная перагружанасць. Таму існуе і так званы другасны рынак, дзе гандлююць кнігамі па зніжанай цэне, — там прадаюць новыя кнігі, але не навінкі. Адзін з такіх гандлёвых пунктаў — крама ў пераходзе каля гандлёвага цэнтра «Сталіца». Там таксама можна знайсці ўсё, пачынаючы ад класікі да сучасных аўтараў, але па прывабных расцэнках.

Як бачым, пры жаданні пачытаць трэба проста адшукаць сваю краму, можа нават свайго прадаўца... Гэта ўсё кропкі на карце, куды кожны з нас можа завітаць па кнігу. Але ці не настане аднойчы дзень, калі яны знікнуць альбо змензяць месца жыхарства? Праблемы з жыццём прыватнага кнігагандлю нярэдка ўзнікаюць у СМІ.

Бадай, самае бялоае для прыватнага кнігагандлю — пытанне арэнды, бо адным арандатары не працаваюць кантракт, а другія доўгі час жывуць пад пагрозай выслення ў чаканні чарговага інвестара. Напрыклад, выстава-кірмаш «Свет кнігі»...

— Мы працавалі некалькі гадоў, чакаючы аманскага інвестара. Зараз ён адмовіўся ад сваіх планаў, але ёсць верагоднасць, што з'явіцца іншы, — расказвае генеральны дырэктар ВК ТАА «Макбел» Дзмітрый МАКАРАЎ. — Пастаянна жывём пад пагрозай зносу і адначасова вядзем пошукі, спрабем дамоўцца з удалымі гандлёвымі комплексамі, базарамі і кірмашамі. Ісці ў прыстасаванае памяшканне — не наш варыянт. А калі паступаюць прапановы, якія дазволілі б нам захаваць наш фармат гандлю, то нярэдка там патрабуюцца яшчэ і выдаткі на рамонт і добраўпарадкаванне.

Некаторых арэндадаўцаў пужае таксама наступная сітуацыя: той жа «Свет кнігі» прываблівае шмат наведвальнікаў, што можа перашкодзіць, напрыклад, прадуктовым гіпермаркетам, калі пакупнікам не будзе хапаць на паркоўцы месцаў. Таму гіпермаркеты згаджаюцца пусціць кніжную прадукцыю толькі ў фармаце «кніжнага буцірка», дзе будзе прыгожыя паліцы, шырокія праходы і адзін касавы апарат на выхадзе.

Фота Марыны БЕГУНЮКОВИЧ.

■ Чалавек-знаходка

«РАЗУМНЫ ДАМ» АНТОНА НАСУТЫ, АБО ДЗІВОСЫ МЯСЦОВАГА КУЛІБІНА

Вы чулі, каб у вясковым доме быў... ліфт? А 53-метровая антэна? А двухрэжымныя выключальнікі? Зрэшты, гэта — далёка не поўны пералік пакуль незапатэнтаваных вынаходаў Антона Іванавіча Насуты — настаўніка музыкі са Старых Васілішак.

Механізм самаробнага ліфта.

Ён, як спяваецца ў вядомай песні, нарадзіўся тут, на хутары, меў два сур'ёзныя захваленні — музыка і кнігі. Вось толькі чытаць без святла было вельмі нязручна. І тады 12-гадовы (!) Антон сам змайстраваў ветравы генератар.

— Схема была проста, — уздавае вынаходнік, — вецер круціць вятрак і прыводзіць у дзеянне кола ад вяселіцы, на якое замацаваны рэмень...

— Такім чынам найперш ён правёў электрычнасць — на печ — павесіў там лямпачку. Каб чытаць. Ні ў кога на вёсцы святла лямпа не было, толькі ў сямі! Насута...

чутныя песні. — Музыка — гэта маё жыццё, — гаворыць гаспадар, бярэ ў рукі баян і расцэгляе мякі. Мелодыя незнаёмая, але прыгожая, і, шчыра кажучы, адразу хочацца пайсці ў скокі.

— Гэта маё тварэнне, — крыху саромеючыся, прызнаецца музыка. — Я — сапраўдны меляман. Больш за ўсё падабаецца нямец-

Разам мы паднімаемся на гарышча... Вось яно, сэрца ліфта! — Цяпер я купіў сучасны рэдуктар, але не стаюлю яго, — раскрывае тэхнічныя сакрэты Антон Іванавіч. — Усё дэталі ліфта «экслюзіўныя» — сам зрабіў. Схема нечым падобная на... гітарную струну! Струна нацягваецца і фіксуецца... Вытрымлівае ліфт да 240 кг!

Ідэя зрабіць яго ў майстра ўзнікла спонтанна: не знайшоўся месца для лесвіцы. На ажыццяўленне сваёй ідэі патраціў год.

На кожным паверсе дома — свае сакрэты. Напрыклад, выходзіць з ліфта — загараецца святло. Аўтаматычна. Справа ў тым, што ў падлозе — датчыкі. На другім паверсе — некалькі пакояў. Сцены, столь, падлога — усё аздоблена дрэвам і пакрыта лакам. Рукамі гаспадар! Ён, як высвятляецца, займаецца яшчэ і разбой па дрэве. Прыгожыя сталы, дзверы — гэта вынік яго плённай працы. Прыкмячаю чорны апарат з кнопкамі і рычажкімі. Гэта — пульта кіравання... усёй хатняй тэхнікай! Тут можна ўключыць-выключыць магнітафон, радыё, тэлевізар, запісаць песню...

— Калі раней на вуліцы музыку ўключалі (а пульта кіравання выконвае і такую функцыю), у суседніх вёсках людзі танцавалі, — усміхаецца меляман. Такі ж незвычайны пульта кіравання дубліруюцца трычымі... Дзве ўстаноўкі ў доме і адна ў майстар-ні. Антон Іванавіч сцвярджае, што гэта вельмі зручна.

— Усё прыдумай сам. Калі спрабаваў раіцца з іншымі тэхнікамі, то толькі заблытваўся: у кожнага свае меркаванні... Нават кнігу купіў. Тры разы прачытаў, нешта карыснае ўзяў для сябе, але ж рабіў па-свойму.

Зрэшты, «тэхнічны сакрэт» ёсць і на першым паверсе дома. Заходзім у праходны пакой. Гаспадар зачыняе ўсе пяць дзвярэй і... праз 20 секунд святло выключыцца! — Тут тры кнопкі: уверх, уніз і кнопка аварыйнага выхату, — тлумачыць майстар і кажа, што ліфт працуе (і працуе, як гадзіннік) ужо... 24 гады!

мачыць суразмоўца, — вась і вырашыў эканоміць. Калі дзверы зачыніць — святло тухне, калі адчыніць (хаця б адны) — запальваецца.

А яшчэ ў гаспадара ўключальнік на два рэжымы. Трэба менш святла — калі ласка! Сваё ўласнае праграма энергазберажэння дзейнічае ў Насуты больш за 10 гадоў.

На кожным паверсе дома — свае сакрэты. Напрыклад, выходзіць з ліфта — загараецца святло. Аўтаматычна. ...Прычым ён стараецца не купляць дэталі, а майстраваць іх сваімі рукамі. Сам зрабіў дрэль, сокавіццкалку... Дарэчы, ужо і выпрабаваў — націснуў 300 літраў соку.

— Да свайго аўтамабіля, мабыць, таксама прыкпілі руку? — не вытрымаў я. — А я як жа! Удасканаліў каробку перадач, — прызнаецца майстар.

Напэўна, адзіны праект, які пакуль не ўдалося ажыццявіць Антону Іванавічу, — гэта стварыць... сямя!

Пульта для кіравання хатняй тэхнікай.

■ Уражанне

«...БО АДРАВЦАЦА ЎЖО НЕМАГЧЫМА»

Добрая навіна (ды ўжо і не навіна, бо «Звязда» паведамляла): выйшла ў свет кніга з «Простай мовай» Валянціны Доўнар.

Першае уражанне: важкі том. З вокладкі на чытача глядзіць... вока, якое, здаецца, усё бачыць.

Партрэці і прозвішча аўтара сціпла месцяцца ў верхнім куточку.

У эпілогу — каментарый вядомай беларускай пісьменніцы Лідзіі Арабей.

Карацей кажучы, кніга прыгожая, з густам аздоблена. І кожная рыска тут мае сэнс. А далей... Далей разгортвае тым на любой старонцы і чытай: адзін абразок, другі, трэці, потым яшчэ і яшчэ, бо адравацца ўжо немагчыма.

Чаму? Ды таму, што кожная замалёўка — з нашага жыцця. Усё ўбачана, усё пачута, усё прапушчана праз неаб'якавае аўтарскае сэрца, якое дзе ведае, дзе адчувае, як павінна быць і як не павінна. Ёсць лірычныя абразкі, ёсць драматычныя, ёсць — з філасофскім роздумам. Тут жа, лёгкі гумар і з'едлівая сатыра. Тут жа, і часта, у

маленькім па змесце апаведзе, партрэты герояў і іх характары, цэлыя жыцці.

Але ж галоўнае, мусіць, мова! Наша, беларуская, сакавітая, прыгожая. Чытаць — адно задавальненне! Таму том ну ніяк не выпадае паставіць на кніжную паліцу. Ён павінен ляжаць навідавоку, пад рукой. Каб была магчымасць толькі працягнуць яе, адгарнуць старонку і... усё — наталіся характаром сваёй мовы, мудрасцю думак, дабрынёй, усміхайся і смейся, думай і сапраўды чуй, бо сказана...

Таму ад імя ўсіх прыхільнікаў «Звязды» хочацца павіншаваць аўтарку з выданнем кнігі, хочацца пашкадаваць, што выйшла яна такім маленькім накладам — усёго 1000 экзэмпляраў. Але ж, думаю, той, хто вельмі захаце, кніжку знойдзе. Настойліва раю.

Дзіна ДУБАДЗЕЛАВА, в. Леніна, Добрушскага раёна.

Да ведама: чарговая прэзентацыя кнігі «Каб сказаць... і пачулі» адбудзецца заўтра, 29 лістапада ў 18 гадзін у цэнтральнай кнігарні г. Мінска (пр. Незалежнасці, д. 9.)

■ Таленты

ТОЕ, ШТО КРАНАЕ ДУШУ...

Літаратурны конкурс «Дэбют», арганізатарам якога выступіла аддзел культуры адміністрацыі Першамайскага раёна Мінска, стаў ужо традыцыйны. Сёлета ён сабраў таленавітых ужо ў пяцьнаццаты раз, каб прагучалі імёны тых, хто незалежна ад сваёй прафесіі застаецца творцам і душой. «Дэбют» — гэта магчымасць паказаць сваё здольнасці і завяць аб сваім літаратурным таленце, а для некага, магчыма, стартвая пляцоўка ў шэрагі пісьменнікаў і паэтаў.

Перад узнагароджаннем пераможцаў з усёго раёна адбыліся творчыя сустрэчы на гадзіннік-кавым заводзе «Прамень», дзе пісьменнікі і паэты павіншавалі тых, хто працуе за станком, але мае натхненне і бачыць жыццё ў мастацкіх праявах. Сярод пераможцаў гэтага прадпрыемства ў намінацыі «Праз слова да кожнага чалавека» імёны Андрэя

Ніканчыка, Ігара Праватарава. Узнагароджанне пераможцаў конкурсу адбылося ў бібліятэцы № 15, якая носіць ганаровае імя Алаізы Пашкевіч. У гэтым годзе «дэбютанты» прывялі свае працы 130-годдзю беларускіх класікаў Янкі Купалы і Якуба Коласа, а таксама Году кнігі, што адзначаецца ў нашай краіне. Ацэньвала творчасць канкурсантаў, сярод якіх былі школьнікі, студэнты, настаўнікі і работнікі прадпрыемстваў, высокапрафесійнае журы, у складзе якога былі Віктар Праўдзін, Раіса Баравікова, Анатоль Казлоў, Валянціна Паліканіна. У складзе ганаровых гасцей быў таксама Міхаіл Міцкевіч, сын Якуба Коласа.

— Звяртайце ўвагу на тое, што адбываецца вакол вас. Занатоўвайце тое, што кранае вашу душу, — сказаў Міхаіл Міцкевіч. — Жыццё — гэта тая аснова, якая дазваляе тварыць. Самае галоўнае — праца над сабой, толькі яна зробіць з вас талент.

На жаль, газетная плошча не дазваляе пералічыць усе імёны суворы талентаў Першамайскага раёна, бо ў залежнасці ад узроставых катэгорыяў, іх агулам было больш за дваццаць.

Дыпломамі, які пастаянных удзельнікаў, можа сказаць ветэрану, узнагародзілі Ганну Абрамчынюку, якая працуе ва ўніверсаме «Першамайскі», і Дзмітрыя Кораня, загадчыка ідэалагічнай службы гадзіннікавага завода «Прамень»...

Усё пачалося са слова. Без яго не было б прагрэсу, паразумення паміж людзьмі. Слова дазваляе перадаваць самыя высокія пануючы ўзвышшае кожнага з нас. Вельмі прыемна, што ёсць прыклады ў жыцці, якія паказваюць жаданне і імкненне зберагчы творчыя таленты. І тут слова не разыходзіцца са справай.

Алена ДРАПКО

ГОМЕЛЬСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ 17 января 2013 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в г. Гомеле под индивидуальное жилищное строительство

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, (га)	Характеристика инженерных коммуникаций строений и сооружений, инженерно-геологических условий	Начальная цена, бел. рублей	Сумма задатка, бел. рублей	Затраты на подготовку документации, бел. рублей	Условия продажи объекта, целевое назначение	Порядок предварительного ознакомления с земельными участками
1	ул. Добрушская, 51 (участок № 1)	340100000008003903	0,1350	Ограничения в использовании: охранная зона линии электропередачи 10 кВ – 0,0232 га	110 868 480	22 173 000	2 154 846	в собственности, для строительства и обслуживания жилого дома (размещение объектов усадебной застройки)	Ознакомиться с документацией можно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома, кабинет № 4; с участками в натуре – по месту нахождения участков
2	ул. Добрушская, 51 (участок № 2)	340100000008003904	0,1350		110 868 480	22 173 000	2 154 846		
3	в районе индивидуальной жилой застройки Хутор, участок № 289	340100000007005772	0,0968		84 872 020	8 974 000	1 720 676		
4	ул. Лозановская, 11	340100000007006120	0,0965		67 280 670	13 456 000	1 778 022		
5	ул. Проселочная (Н. Мильча, участок № 2)	340100000004001241	0,0810		38 576 500	7 715 000	2 367 610		
6	ул. Проселочная (Н. Мильча, участок № 3)	340100000004001239	0,0803		38 243 120	7 648 000	2 387 752		
7	ул. Проселочная (Н. Мильча, участок № 4)	340100000004001238	0,0788		37 528 740	7 505 750	2 446 106		

1. Организатор аукционных торгов – управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома. 2. Объекты выставляются на аукционные торги в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже земельных участков в частную собственность, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с документами по каждому объекту.

3. Аукцион состоится 17 января 2013 г. в 15.00 в Гомельском горисполкоме по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, при наличии не менее двух участников на каждый лот.

4. К участию в аукционе допускаются граждане Республики Беларусь, негосударственные юридические лица Республики Беларусь, подавшие в комиссию следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка, в размере, указанном в извещении, с отметкой банка, на р/с 3642402000239 в филиале

300 ГОУ ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Гомель, ул. Фрунзе, 6а, МФО 151501661; УНП 400251518, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома. Кроме того:

4.1. гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

4.2. представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;

4.3. представителем или уполномоченным должностным лицом негосударственного юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

4.4. При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь,

а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц – документ, удостоверяющий личность. Граждане, юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

5. Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору аукциона затраты на подготовку и проведение аукциона. Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации, осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона. Если заявление на участие в аукционе подано только одним гражданином или юридическим лицом, земельный участок предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за земельный участок в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена расписка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления расписки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».

7. Документы для участия в торгах принимаются по рабочим дням с 9.00 до 17.00 по 11 января 2013 г. включительно по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 21а, управление коммунальной собственности и приватизации горисполкома (каб. № 4). Заключительная регистрация участников аукциона с 14.00 до 14.40 в день аукциона по указанному выше адресу. Лоты №№ 4-7 выставляются на аукцион повторно. Информация опубликована в газете «Звязда» от 08.08.2012 г., 14.08.2012 г.

КОНТАКТНЫЕ ТЕЛЕФОНЫ: 77 69 35; 77 67 27; факс: 77 48 85. Информация размещена на сайте: www.qorod.gomel.by.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
Наименование и краткая характеристика объекта	ЛОТ 1 - машина сигаретно-упаковочная ШмермундOS-4000 (1984 г.в., Германия, машина предназначена для упаковки овалных сигарет длиной 70 мм в пачку тип. «Астра», производительностью 160-170 пачек в минуту); - машина сигаретная Марк-9 SM (1984 г.в., Англия, машина предназначена для выпуска овалных сигарет длиной 70 мм без фильтра тип. «Астра», производительностью 3600 шт. сигарет в минуту); - установка упаковывания изделий в пленку – 4 штуки (2006-2008 г.в., РФ, установки предназначены для упаковывания группы пачек типа «Астра» по 5 шт. в 2 ряда в полипропиленовый блок, производительностью – 40 блоков в минуту)
Местонахождение объекта	г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18
Ограничение в продаже	Лот № 1 предназначен для продажи юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям – нерезидентам Республики Беларусь, иностранным гражданам, имеющим лицензию на производство табачных изделий
Начальная цена продажи	125 100 (сто двадцать пять тысяч сто) долларов США без учета НДС
Сумма задатка	12 510 (двенадцать тысяч пятьсот десять) долларов США
Наименование и краткая характеристика объекта	ЛОТ 2 - трактор МТЗ-80У СА 51-71 (1993 г.в., грузоподъемность 3200 кг, двигатель дизельный Д240, мощностью 60 кВт, возможность установки навесного оборудования, наработка 10 178 м/ч); - трактор МТЗ-82.1 СА 51-70 (1993 г.в., грузоподъемность 3200 кг, двигатель дизельный Д240, мощностью 60 кВт, передний ведущий вал, возможность установки навесного оборудования, наработка 12 172 м/ч)
Местонахождение объекта	г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18
Начальная цена продажи	29 504 676 (двадцать девять миллионов пятьсот четыре тысячи шестьсот семьдесят шесть) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	2 950 468 (два миллиона девятьсот пятьдесят тысяч четыреста шестьдесят восемь) белорусских рублей
Наименование и краткая характеристика объекта	ЛОТ 3 Автомобиль Фольксваген Пассат 01-99 САА, 2001 г.в., серебристый металлик, седан, двигатель – бензин, 1800 см куб., 115 кВт, АКПП, гидроусилитель руля, полный электропакет, центральный замок, круиз контроль, климат контроля, подогрев сидений, CD чейнджер, ABS/ESP салон – комбинированная кожа, легко сплавные диски R 15, ксенон фары, сервисная книга, гаражное хранение
Местонахождение объекта	г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18
Начальная цена продажи	71 226 240 (семьдесят один миллион двести двадцать шесть тысяч двести сорок) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	7 122 624 (семь миллионов сто двадцать две тысячи шестьсот двадцать четыре) белорусских рубля
Наименование и краткая характеристика объекта	ЛОТ 4 Автомобиль Форд Мондео, 1993 г.в., черный, универсал, двигатель – бензин, 2000 см куб., 5-ступенчатая механическая коробка передач, гидроусилитель руля, передний электропакет, центральный замок, сигнализация, кондиционер, ABS, велоровый салон, гаражное хранение
Местонахождение объекта	г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18
Начальная цена продажи	15 965 122 (пятнадцать миллионов девятьсот шестьдесят пять тысяч сто двадцать два) белорусских рубля с учетом НДС
Сумма задатка	1 596 512 (один миллион пятьсот девяносто шесть тысяч пятьсот двенадцать) белорусских рублей
Продавец	Открытое акционерное общество «Гродненская табачная фабрика «Неман», 230771 г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18, тел.: 8 0152 791 500, факс 8 0152 791 554
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 41 98 32
Условия аукциона	Аукцион без условий
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с даты подписания протокола о результатах аукциона
Номер р/с для перечисления задатка по лоту № 1	Р/с 3012000044743 Банк получатель: ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 795 BELARUSBANK, BELARUS, SWIFT: AKBVBY2X, BIC: 153001795 (code 795) Банк-корреспондент: DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS, NEW YORK, SWIFT: BKTRUS33 Счет 04-095-692 Получатель – ОАО «Гродненская табачная фабрика «Неман», 230771 г. Гродно, ул. Орджоникидзе, 18
Номер р/с для перечисления задатка по лотам №№ 2, 3, 4	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, БИК 153001739, УНП 500833225. Получатель – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

Аукцион состоится 11 декабря 2012 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, подавшие организатору аукциона в названном в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;

юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица; копии учредительных документов;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;

юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицам – документ, удостоверяющий личность физического лица;

представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

Извещение о первом аукционе было опубликовано в газете «Звязда» от 10.10.2012 г. № 198 (27311).

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209 с 8.30 до 17.30.

Последний день приема заявлений 7 декабря 2012 г. до 15.00.

Телефон для справок: 41 98 32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».

Дополнительная информация: www.ino.by

Администрация Первомайского района г. Минск приглашает жителей города в период с 10 по 24 декабря 2012 года принять участие в общественном обсуждении проекта «Многоквартирный жилой дом повышенной этажности в квартале ул. Калиновского – Сельдь».

Ознакомиться с проекцией можно с 10 по 24 декабря 2012 года в фойе здания администрации Первомайского района г. Минск по адресу: пер. К. Чорного, 5, ежедневно с 8.00 до 20.00, воскресенье – выходной.

Письменные замечания и предложения дополнительно можно направлять по адресу: пер. К. Чорного, 5, каб. 306, 308 (тел. 280-45-41, 280-02-21) или на электронный адрес: per.k.chornogo@minsk.gov.by до 3 января 2013 года с пометкой «Общественное обсуждение».

Администрация Первомайского района г. Минск

В публикации извещения об открытом аукционе по продаже гражданам земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома **Смиловичского поселкового исполнительного комитета** в газете «Звязда» № 229 от 18.11.2012 г. в столбце **Сумма, подлож. возмещ. затрат на оформл. и регистр. участка, руб. СЛЕДУЕТ ЧИТАТЬ: 3 243 800 + затраты на размещ. сведений в СМИ 3 106 600 + затраты на размещ. сведений в СМИ** УНП 600020385

Считать недействительными страховые полисы ЗАО «СК-Белострах»: - договорное страхование гражданской ответственности владельцев квартир форма 2РН серия БИ №№ 002224, 0028522; - договорное страхование от несчастных случаев 2РН, 2РП серия БИ № 001468 и серия КО №№ 0010025, 0011249; - казначейство 1 СУ серия КО № 347332; - договорное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (2РН, 2РП) серия БИ №№ 0917328-0917329, 0937165, 0937167, 0937170, 0835598, 0842488, 0842507, 0842509, 0864294-0864295, 1010384, 0884155-0884156, 1032376, 1034987, 1113814, 0739584-0739587, 0759263, 0759268, 0759275-0759281, 0957682. УНП 100782388

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ЗАО «Центр промышленной оценки» (организатор аукциона) по поручению ОАО «140 ремонтный завод» (продавец) проводит повторный открытый аукцион по продаже одним лотом здания хранилища БТИ, инвентарный номер 610/С-35343, об. пл. 2488 кв.м; здания хранилища техники ИЗ, инвентарный номер 610/С-34691, об. пл. 1536,6 кв.м, расположенных по адресу: Минская область, Борисовский район, г. Борисов, ул. Чаловской, д. 19.

Начальная цена с НДС – 10 126 361 686 бел. руб.
Площадь земельного участка – 1,4650 га (предоставлен провалу на праве аренды по 16.10.2032).

Задаток 10% от начальной цены перечисляется: резидентам РБ на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в доллар США (USD) – 3012343265044; в российских рублях (RUB) – 3012343265028; в т.ч. в г. Гродно, ул. Мельжа, д. 5/2, пом. 1703, офис 5. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.12.2012 до 17.00 по указанному адресу.

Тел: +375 17 280 36 37.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by.

Предыдущее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 13.10.2012.

Аукцион состоится 27.12.2012 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Мельжа, д. 5/2, пом. 1703, офис 5. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 21.12.2012 до 17.00 по указанному адресу.

Тел: +375 17 280 36 37.

Порядок проведения аукциона определен Инструкцией о порядке организации и проведения торгов по продаже некоторых объектов, находящихся в республиканской собственности, утвержденной постановлением Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь от 30.03.2009 № 36.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами принимаются по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 8, каб. 227, по рабочим дням с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Последний день приема заявлений – 12 декабря 2012 года включительно.

Извещение о проведении аукциона ранее опубликовано в газете «Звязда» от 02.10.2012 № 190 (27305), от 03.11.2012 № 214 (27329) и от 16.11.2012 № 221 (27336).

г. ВИТЕБСК 29.12.2012 ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ ГОСУДАРСТВЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ С ОДНОВРЕМЕННОЙ ПРОДАЖЕЙ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ

№ лота	Наименование предмета аукциона	Характеристика предмета аукциона	Начальная цена предмета аукциона, рублей	Сумма задатка, рублей
11.	Неиспользуемые здание заправки машин (склад ГСМ) и теплица, расположенные по адресу: Витебская область, г. Полоцк, ул. 23-х Гвардейцев, д. 85Г и 85Д, и право заключения договоров аренды земельных участков.	Начальная цена продажи недвижимости снижена на 80% Характеристика объекта недвижимости: капитальное строение с инв. № 250/С-34158 (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), одноэтажное, кирпичное, общей площадью 20 кв.м, 1953 г. постройки, фундамента бутовой, перекрытия – ж/бетонные плиты, крыша – асбестоцементные листы, расположено по адресу: г. Полоцк, ул. 23-х Гвардейцев, 85д; капитальное строение с инв. № 250/С-34147 (здание специализированное растениеводства), материал стен – металлический каркас, остекление, фундамент бетонный, общая площадь – 410 кв.м, 1997 г. постройки, расположено по адресу: г. Полоцк, ул. 23-х Гвардейцев, 85г. Земельные участки: с кадастровым номером 24350000006001781, площадь 0,0164 га для содержания и обслуживания здания заправки машин, сроком аренды 25 лет. Ограничения в использовании земель – водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (река Бельчанка) площадью 0,0164 га. С кадастровым номером 24350000006001780, площадью 0,0570 га для содержания и обслуживания теплицы, сроком аренды 25 лет. Ограничения в использовании земель – водоохранная зона водных объектов вне прибрежных полос (река Бельчанка) площадью 0,0570 га.	36 391 347	7 278 260

ОРГАНИЗАТОР – фонд «Витебскоблмушество», г. Витебск, ул. «Правды», 38, контактный телефон в Витебске: (0212) 476096, сайт www.fondgosim.vitebsk.by, E-mail: voffondgo@tut.by.

ПРОДАВЕЦ НЕДВИЖИМОСТИ: Государственное производственно-торговое объединение «Белхудожпромисль», тел. (0217) 285 36 73.

Условия предоставления земельного участка: заключение победителем аукциона договора аренды земельного участка с Полоцким горисполкомом и осуществление государственной регистрации права аренды на земельный участок в двухмесячный срок после заключения договора аренды на земельный участок; получение победителем аукциона в установленном порядке разрешения горисполкома на проведение проектно-изыскательских работ и разработки строительного проекта на строительство (реконструкцию) объекта в срок, не превышающий двух лет; осуществление строительства (реконструкции) объекта в сроки, определенные проектно-сметной документацией.

Аукцион состоится «29» декабря 2012 г. в 12 часов в здании фонда «Витебскоблмушество» по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38.

Для участия в аукционе приглашаются граждане, юридические лица и индивидуальные предприниматели Республики Беларусь, иностранные инвесторы, а также консолидированные участники – два и более субъекта малого предпринимательства – индивидуальные предприниматели и (или) микроорганизации. Участнику необходимо подать заявление и подписать соглашение установленной формы с фондом «Витебскоблмушество».

Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают: заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка; а также представляются: юридическими лицами Республики Беларусь – доверенность, выданная представителю юридического лица, копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования; индивидуальными предпринимателями – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранными юридическими лицами – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть под-

готовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с нотариально удостоверенным переводом на белорусский (русский) язык; представителем индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного юридического лица – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. Иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявителем (его представителем) предъявляются документ, удостоверяющий личность, а руководителем юридического лица также – документ, подтверждающий его полномочия.

Консолидированными участниками для участия в аукционе к заявлению прилагаются: оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию индивидуальных предпринимателей и (или) микроорганизаций, заключивших договор о совместном участии в аукционе; сведения о средней численности работников микроорганизаций, заверенные подписью руководителя и печатью.

При подаче документов уполномоченное лицо (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные индивидуальными предпринимателями и (или) микроорганизациями, заключившими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке, либо документ, подтверждающий полномочия руководителя.

Заявления на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00, **последний день приема документов 28.12.2012 до 17.00** по адресу: г. Витебск, ул. «Правды», 38, кабинет 308. **Заключительная**

регистрация участников 29.12.2012 с 11.00 до 12.00. К участию в торгах не допускаются участники, не прошедшие заключительную регистрацию.

1. Сумма задатка перечисляется до подачи заявления на участие в аукционе на расчетный счет № 3642903027026 в Региональной дирекции № 200 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369. Получатель – фонд «Витебскоблмушество», УНП 300002495.

2. Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и земельного участка в частную собственность или права заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену. Аукцион признается несостоявшимся, если заявление на участие подано менее чем двумя участниками, предмет аукциона не может быть продан по начальной цене. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

3. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты его проведения.

4. Участник, ставший победителем аукциона (претендентом на покупку), после окончания аукциона обязан: подписать протокол аукциона; не позднее 10 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола аукциона, возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения; не позднее 12 рабочих дней после утверждения в установленном порядке протокола аукциона заключить договор купли-продажи недвижимости и договор аренды земельного участка.

5. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектом продажи.

6. Извещения о проведении аукциона были опубликованы ранее в газете «Звязда» от 15.10.2010 № 022, от 22.11.2010 № 229, от 10.09.2011 № 173, от 15.11.2011 № 217, от 18.04.2012 № 75.

Вядучая рубрыка Ірына ТАМКОВІЧ, тэл. 287 18 27. № 33 (455)

РАЗМЯШЧЭННЕ ПАСАДАК АДНОСНА КІРУНКАЎ СВЕТУ

Пры размяшчэнні агарода лепш за ўсё выбіраць роўня, добра асветленыя кавалкі зямлі. Калі на ўчастку ёсць схілы, то ідэальным для вырошчвання гародніны лічыцца паўднёвы бок — з-за больш інтэнсіўнай сонечнай актыўнасці. У далейшым неабходна будзе вельмі уважліва сачыць за паліваннем з-за магчымасці засухі. Расліны на паўднёвым схіле будуць зацівацца раней, чым на паўночным ці на ўсходнім (на гэтых схілах, наадварот, увесну магчымы замаразкі, і догляд за ўсходамі патрэбен больш уважліва).

У ідэальным варыянце ў вас можа атрымацца наступная карціна: з паўночнага боку ўчастка пасаджаны пладоўныя дрэвы, з паўднёвага — ягадныя кусты і паралельна ім абароненыя дрэвамі агароднінныя культуры. Але часта, нашы ўчасткі далёка ад ідэальнага ландшафту, таму лепш за ўсё спачатку зрабіць агульны план участка, каб не дапусціць неплаўных памылак. Напрыклад, калі на ўчастку ўжо ёсць вялікае дрэва, не спяшайце яго спілоўваць: магчыма, у далейшым яго стане надзейным шчытом для вашых будучых культур ад ветру ці «замаскіруе» трубу газправода.

ПЕРАЙМАЙ!

пры высокіх грунтовых водах пачынае працаваць толькі пры значных глыбінях (каля 20 м). Тады сама свідраванна працуе як рэзервуар для гэтых вод.

З надзеяй, што гэты спосаб дапаможа, а яшчэ лепш — не спатрабіцца.

Валянцін ТРАФІМОВІЧ.

І НИЯКАЯ ВАДА НЕ СТРАШНАЯ

Хачу падзяліцца вопытам дваццацігадовай даўнасці.

Мой капітальны жалезабетонны склеп заліваўся грунтовымі водамі, асабліва увесну. Хоць ён знаходзіўся вышэй за ўзровень бліжэйшай ракі метраў на 20. Ва «ураджайныя» гады даводзілася вычэрпваць да 40 вёдер вады. Ну, і воўкасыць, вядома, была пастаяннай. Паралі гэта спосаб. На адлегласці 0,5—1 м ад кута склепа прабілі свідравану дыяметрам 50 сантыметраў на глыбіню каля 15 метраў. Галоўнае — гліністы і камяністы пласты праціць. Нічым сценкі не умацоўваў, зверху закрыв. Гэта было досыць, каб мы забіліся пра воўкасыць. Але трэба памятаць, што гэты спосаб

АСАБЛІВАСЦІ ВОСЕНЬСКОЙ І ЗІМОВАЙ СЯЎБЫ

Позняя восень — лепшы час для сяўбы. Для таго, каб атрымаць ураджай на 2—3 тыдні раней, трэба выкарыстоўваць правараны стагоддзямі прыём — холадзстойлівыя агароднінныя культуры сяць пад зіму.

Але не варта моцна захапляцца падзімовым спосабам. Таму што, спеючы раней, гародніна горш захоўваецца. Тое, што плануецца закліць у склеп, лепш сяць увесну. Зіма для насення — час рызыкаў і, нярэдка, пры асабліва неспрыяльных пагодных умовах замест дружных вясновых ўсходаў атрымаецца пустая градка. Аптымальна будзе вызначыць баланс паміж вясновымі і падзімовымі пасевамі, а ўвесну пракрантравяць усходжасць на градцы, якая выйшла з-пад зімы. Што лепш пасяць увосень? Смела сяць моркву, насенне цыбулі, кроп, календру, селідзьры, салату, агароднінны фізіаліс, шпінат, пятрушку, шчаўе, радыска, буракі, салатную гарчыцу, рэпу. Гатункі для падзімовай сяўбы лепш выбіраць айчыныя, тыя, што спецыяльна прызначаны для вясенніх пасеваў. Звычайна ў назве такіх гатункаў ёсць слова «падзімовая». Калі такіх гатункаў не змаглі знайсці, аддаваць перавагу гатункам ранняга тэрміну паспявання.

Месяца для градкі пад вясенні пасев павінна адпавядаць некалькім патрабаванням. Успомніце, дзе ў вас на участку намятае гурбы, і дзе не-

гу амаль няма. Лепшае месца — там, дзе снегу больш. Увесну пад першым сонейкам чым хутчэй снёжыць, а глеба прадохне — тым лепш. Ніякіх пасадкаў там, дзе паўясны стайць вада! Сяць трэба перад пачаткам устойлівых замаразкаў. Спяшайце не варта. Не здзіўляйцеся. Пасеў гародніны ў траскучы студзенскія і лютаўскія марозы дае выдатныя вынікі. Акрамя таго, можна паспрабаваць з суседзямі, што пасеяна ў дваццаціградусны мороз радыска будзе хрусцель на зубах. А потым увесну пусціць яе на запуску пад выгіршы.

Для зімовай сяўбы перад самымі марзамі трэба падрыхтаваць градку: на ёй наразаюцца баразнікі. Пасля гэтага градку трэба накрыць, напрыклад, кавалкам руберойду, а па яе края паставіць палкі. У студзені ці лютым, арыентуючыся на палкі, адкопаецца градку з-пад снегу, здымаецца руберойд. Можна сяць! Вось толькі не забудзецца з восені нарыхтаваць пару вядэр пяску ці торфу, каб было чым засыпаць баразнікі (зямля ж яе камені). Пасля гэтага градку засыпаем снегам. Азідае, што можа збыццэць вашы планы, — якасць насення. Малюнкамі прыгожыя, а ўсходжасць — нізкая. Таму, вазаічыць за правіла, на сподачку з мюкрав ачыкай правараць іх усходжасць. Насенне з нізкай усходжасцю зіму наўрад ці перажыве. Але нават калі пасаданы матэрыял нармальны, норму высеў увосень і ўзімку лепш павялічыць адсоткаў на трыццаць.

ЗАВЕРЭНО
Директор Департамента по ценным бумагам
Министерства финансов
Республики Беларусь
Сушко С.А.
28.11.2012

УТВЕРЖДЕНО
Решением Совета директоров
Закрытого акционерного
общества Банк ВТБ (Беларусь)
31 октября 2012 года,
протокол № 9

**КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ об открытой продаже облигаций
Закрытого акционерного общества Банк ВТБ (Беларусь)
тринадцатого выпуска**

Погашение облигаций производится владельцам облигаций, имеющим право приобретать облигации в соответствии с условиями выпуска облигаций, в день их погашения на основании реестра владельцев облигаций. Реестр владельцев облигаций формируется по состоянию на **28 мая 2014 года**.

Владельцы облигаций обязаны прекратить все сделки с облигациями с **28 мая 2014 года**.

В случае если день погашения облигаций приходится на нерабочий день, погашение облигаций осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму погашения за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Банк осуществляет списание денежных средств со своего счета по реквизитам владельцев облигаций в день погашения облигаций. Обязанность по погашению облигаций считается исполненной с момента списания денежных средств со счета Банка по реквизитам владельцев облигаций.

В случае отсутствия в реестре владельцев облигаций данных о банковских реквизитах владельцев облигаций, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплата, выплачивается путем депонирования на счете Банка до непосредственного обращения владельца облигаций. Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.

При погашении облигаций владельцам возмещается номинальная стоимость облигаций и процентный доход за последний процентный период (иные непогашенные выплаты за иные процентные периоды — при их наличии), денежными средствами в сумме и валюте номинала облигации в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

В соответствии с законодательством владельцы облигаций обязаны осуществить перевод погашаемых облигаций на счет «депо» Банка не позднее рабочего дня, следующего за днем перечисления Банком денежных средств, необходимых для погашения облигаций. Перевод облигаций осуществляется по следующим реквизитам: переводополучатель — ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), счет «депо» № 101, раздел счета «депо» № 14;

депозитарий переводополучателя — ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), код 016.

8.10 Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты

По облигациям установлен переменный процентный доход. Ставка процентного дохода по облигациям равна ставке по депозитам овернайт Национального банка Республики Беларусь (с учетом ее изменения) увеличенной на 6 (Шесть) процентных пунктов.

Величина переменного процентного дохода рассчитывается по формуле:

$$D_n = H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right) + H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right) + \dots + H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right), \text{ где}$$

D_n — переменный процентный доход по процентной облигации;

H_n — номинальная стоимость облигации;

$P_{12}, P_{22}, \dots, P_{n2}$ — ставка по депозитам овернайт Национального банка Республики Беларусь, увеличенная на 6 (Шесть) процентных пунктов, за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка по депозитам овернайт Национального банка Республики Беларусь была неизменной;

T_{365} — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;

T_{366} — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

Расчет процентного дохода по облигациям осуществляется за каждой облигации, исходя из фактического количества дней в году. Проценты начисляются за каждый календарный день года.

8.10.1 Даты выплаты периодического выплачиваемого процентного дохода, а также даты, на которые будут формироваться реестр владельцев облигаций для целей выплаты данного процентного дохода. Условия выплаты процентного дохода

Выплата процентного дохода по облигациям производится владельцам облигаций, имеющим право приобретать облигации в соответствии с условиями выпуска облигаций, периодически в соответствии с графиком выплат процентного дохода (Таблица 1).

Таблица 1

График выплат периодических выплачиваемого процентного дохода

Номер процентного периода	ПЕРИОД НАЧИСЛЕНИЯ ПРОЦЕНТНОГО ДОХОДА			Дата выплаты процентного дохода (погашения)	Дата закрытия реестра для целей выплаты процентного дохода (погашения)
	Начало процентного периода	Конец периода начисления процентного дохода	Количество дней процентного периода		
1	01.12.2012	30.05.2013	181	30.05.2013	28.05.2013
2	31.05.2013	30.11.2013	184	30.11.2013	28.11.2013
3	01.12.2013	30.05.2014	181	30.05.2014	28.05.2014

Процентный доход по облигациям за первый процентный период начисляется с календарного дня, следующего за днем начала открытой продажи облигаций, по день его выплаты включительно. Дата начала размещения облигаций (30.11.2012) и дата выплаты дохода за первый период начисления дохода считаются одним днем.

Процентный доход по облигациям во втором и последующим процентным периодам, включая последний, начисляется с календарного дня, следующего за днем выплаты дохода за предшествующий процентный период, по день выплаты дохода (день погашения) включительно за соответствующий период.

Количество дней в текущем процентном периоде исчисляется: - за первый процентный период — с календарного дня, следующего за днем начала открытой продажи облигаций, по день расчета процентного дохода включительно;

- по остальным периодам — с календарного дня, следующего за днем выплаты дохода за предшествующий период, по день расчета процентного дохода включительно.

Выплата процентного дохода производится на основании реестра владельцев облигаций путем перечисления в безналичном порядке причитающихся денежных средств, в валюте номинала на счета владельцев облигаций. Выплата части процентного дохода не производится.

При отсутствии в реестре владельцев облигаций реквизитов их текущих (расчетных) счетов для безналичного перечисления денежных средств, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, выплачивается путем депонирования на счете Банка до непосредственного обращения владельца облигаций. Проценты по депонированным суммам не начисляются и не выплачиваются.

Владельцы облигаций обязаны прекратить все сделки с облигациями с даты закрытия реестра для целей выплаты текущего процентного дохода до даты выплаты текущего процентного дохода (соответствующие даты указаны в Таблице 1).

В случае если выплата процентного дохода выпадает на нерабочий день, доход выплачивается в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем.

Проценты за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются.

Дата окончания последнего процентного периода по облигациям — **30 мая 2014 года**.

8.11 Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрещении выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь

При запрещении выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь, Банк в месячный срок с момента получения от регистрирующего органа уведомления о запрещении выпуска облигаций возвращает владельцам облигаций денежные средства, полученные в оплату размещенных облигаций, с уплатой накопленного процентного дохода, рассчитанного по формуле, указанной в п. 8.7. настоящей краткой информации, за фактический срок пользования денежными средствами, в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

9. Дата и номер регистрации облигаций в регистрирующем органе
Облигации тринадцатого выпуска зарегистрированы Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь «28» ноября 2012 года, регистрационный номер выпуска: 5-200-02-1708.

10. Информация об обеспечении облигаций
Облигации выпускаются в соответствии с подпунктом 1.8 пункта 1 Указа Президента Республики Беларусь от 28 апреля 2006 г. № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг».

Общий размер обязательств по облигациям не превышает 80 (Восемьдесят) процентов нормативного капитала Банка.

Нормативный капитал Банка по состоянию на 01.09.2012 составляет 485 917,3 млн. белорусских рублей.

Выпуск облигаций согласован с Национальным банком Республики Беларусь — постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от «14» ноября 2012 года № 578.

Председатель Правления
Главный бухгалтер

В.В. Иванов
М.В. Дудко

Лицензия на осуществление банковской деятельности от 17.05.2010 г. № 23, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 101166525

- 1. Наименование эмитента**
на русском языке:
полное: Закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь);
сокращенное: ЗАО Банк ВТБ (Беларусь);
на белорусском языке:
полное: Закрытае акцыянернае таварыства Банк ВТБ (Беларусь);
сокращенное: ЗАТ Банк ВТБ (Беларусь).
- 2. Дата, номер государственной регистрации эмитента и наименование органа, его зарегистрировавшего**
ЗАО Банк ВТБ (Беларусь) (именуемое в дальнейшем — эмитент, Банк) создано в соответствии с законодательством Республики Беларусь на основании Распоряжения Президента Республики Беларусь № 47рп от 04.03.1996 года и Договора о совместной деятельности по созданию Славянского совместного акционерного коммерческого нефтяного банка «Славнефтехбанк» от 03 февраля 1995 года. Банк зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь 07 октября 1996 года, регистрационный № 57.

Решением Общего собрания акционеров от 14 декабря 2000 года, протокол № 2, Славянский совместный акционерный коммерческий нефтяной банк «Славнефтехбанк» переименован в Закрытое акционерное общество «Славнефтехбанк». Изменения в устав Банка, связанные с изменением наименования, зарегистрированы Национальным банком Республики Беларусь 29 декабря 2000 года.

В соответствии с решением Общего собрания акционеров Банка от 17 сентября 2007 года, протокол №6, Закрытое акционерное общество «Славнефтехбанк» переименовано в Закрытое акционерное общество Банк ВТБ (Беларусь). Изменения в устав Банка, связанные с изменением наименования, зарегистрированы Национальным банком Республики Беларусь 27 ноября 2007 года.

3. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Республика Беларусь, 220007, г. Минск, ул. Московская, дом 14
телефон (017) 309-15-15
факс (017) 309-15-30
сайт www.vtb-bank.by
e-mail info@vtb-bank.by.

4. Сумма зарегистрированного уставного фонда
Уставный фонд Банка составляет **84 370 200 000 (Восемьдесят четыре миллиарда триста семьдесят миллионов двести тысяч)** белорусских рублей.

5. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента
Депозитарием эмитента является депозитарий ЗАО Банк ВТБ (Беларусь), расположенный по адресу: 220007, г. Минск, ул. Московская, д. 14, зарегистрированный Национальным банком Республики Беларусь 07 октября 1996 года, регистрационный № 57, действующий на основании специального разрешения (лицензии) № 02200/5200-1246-1077 на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам, выданной Министерством финансов Республики Беларусь, срок действия до 29.07.2022 года.

6. Наименование периодического печатного издания, определенного эмитентом для раскрытия информации, и сроки таких публикаций
Годовой отчет Банка в составе бухгалтерского баланса и отчета о прибыли и убытках публикуется в газете «Звязда» не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным.

Информация о принятии решения о реорганизации или ликвидации Банка либо о возбудлении в отношении Банка производства по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) будет опубликована в газете «Звязда» не позднее 7 (Семи) дней с момента принятия соответствующего решения.

Информация о внесенных изменениях в проспект эмиссии будет опубликована в газете «Звязда» не позднее 7 (Семи) дней с момента регистрации соответствующих изменений в проспекте эмиссии Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов (его правопреемником).

7. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии)
С более подробной информацией и Проспектом эмиссии облигаций тринадцатого выпуска (далее — облигации) можно ознакомиться в Банке по адресу: г. Минск, ул. Московская, дом 14 в течение рабочего времени (понедельник — четверг — с 8.30 до 17.30, пятница — с 8.30 до 16.15).

8. Сведения о проведении открытой продажи облигаций

8.1 Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске облигаций принято Советом директоров Банка «31» октября 2012 года (протокол № 9).

8.2 Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество облигаций:
Форма выпуска облигаций — именные, процентные, в бездокументарной форме (в виде записей на счетах), неконтурные.
Объем эмиссии облигаций составляет: 150 000 000 000 (Сто пятьдесят миллиардов) белорусских рублей. Количество облигаций, предлагаемых к открытой продаже: 150 000 (Сто пятьдесят тысяч) облигаций, которым присвоена серия «ВТБ0-13», номера «000001-150000».

8.3 Номинальная стоимость облигаций
Номинальная стоимость облигаций — 1 000 000 (Один миллион) белорусских рублей.

8.4 Цель выпуска облигаций и направления использования средств, полученных от размещения облигаций
Целью выпуска облигаций является привлечение временно свободных денежных средств юридических лиц для формирования ресурсной базы Банка.

Средства, полученные от размещения облигаций, будут направлены на выполнение задач, предусмотренных Уставом Банка.

8.5 Период проведения открытой продажи облигаций
Открытая продажа облигаций проводится с **30.11.2012 по 29.11.2013** включительно и прекращается в случае полной реализации всего объема эмиссии облигаций.

8.6 Место и время проведения открытой продажи облигаций
Открытая продажа облигаций осуществляется на внебиржевом рынке и/или в ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (г. Минск, ул. Сурганова, 48а) в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Владельцами облигаций могут быть только юридические лица — резиденты и нерезиденты Республики Беларусь в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Для приобретения облигаций юридические лица могут обращаться в Банк (г. Минск, ул. Московская, дом 14) в течение рабочего времени (понедельник — четверг — с 8.30 до 17.30, пятница — с 8.30 до 16.15).

Юридические лица, изъявившие желание приобрести облигации на внебиржевом рынке, обязаны перечислить Банку денежные средства в безналичном порядке в соответствии с договором купли-продажи (первичного размещения) облигаций.

Расчеты при открытой продаже облигаций на биржевом рынке проводятся в соответствии с регламентом расчетов в ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

8.7 Цена продажи облигаций

В день начала открытой продажи облигации размещаются по цене, равной номинальной стоимости.

Начиная с календарного дня, следующего за днем начала открытой продажи облигаций, а также с календарного дня, следующего за днем выплаты процентного дохода за предшествующий период, покупатель уплачивает за одну облигацию номинальную стоимость и **накопленный процентный доход** за текущий процентный период (со дня начала текущего периода до дня фактической продажи), рассчитываемый по следующей формуле:

$$D_n = H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right) + H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right) + \dots + H_n \times P_{12} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right), \text{ где}$$

D_n — накопленный процентный доход по облигации;

H_n — номинальная стоимость облигации;

$P_{12}, P_{22}, \dots, P_{n2}$ — ставка по депозитам овернайт Национального банка Республики Беларусь, увеличенная на 6 (Шесть) процентных пунктов, за соответствующую часть периода начисления дохода, в пределах которого ставка по депозитам овернайт Национального банка Республики Беларусь была неизменной;

T_{365} — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 365 дней;

T_{366} — количество дней периода начисления дохода, приходящееся на календарный год, состоящий из 366 дней.

Расчет накопленного процентного дохода по облигациям осуществляется за каждой облигации, исходя из фактического количества дней в году. Проценты начисляются за каждый календарный день года.

День начала открытой продажи облигаций или день выплаты последнего процентного дохода и день расчета накопленного процентного дохода считаются одним днем. Расчет цены продажи осуществляется с точностью до одного белорусского рубля. Округление производится по правилам математического округления.

8.8 Срок обращения облигаций

Срок обращения облигаций составляет **546 (Пятьсот сорок шесть) календарных дней, с 30 ноября 2012 года по 30 мая 2014 года**. Для расчета срока обращения облигаций день начала открытой продажи и день начала погашения облигаций считаются одним днем.

8.9 Дата начала погашения облигаций и порядок их погашения

Дата начала погашения облигаций — **30 мая 2014 года**.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельский радиозавод» (продавец)

извещает о проведении 29 декабря 2012 года открытого аукциона по продаже имущества в 11-00 в городе Гомель по улице Гагарина, 20, кабинет 2-16

№ лота	Наименование	Начальная цена продажи имущества одним лотом	Задаток, с учетом НДС, бел. руб.
1	Склады общая площадь 770,0 кв.м, инв. № 350/С-146807; Столовая общая площадь 5778,0 кв.м (в том числе: rampa с навесом, вент. камера) инв. № 350/С-141588; забор ж/б площадью 72,0 кв.м; забор металлический площадью 126,0 кв.м; мощение асфальто-бетонное площадь 231,0 кв.м.; мощение бетонное площадь 8,0 кв.м.; бордюры проезжей части; бордюры тротуара; Лифт грузовой инв. №1613; Лифт грузовой инв. №12588; Лифт грузовой инв. №1611; Лифт грузовой инв. №12288; Распределительный пункт ПР-9322-405 инв. №10290; Распределительный пункт ПР-9322-405 инв. №10288; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10157; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10156; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10153; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10152; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10151; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10149; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10148; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10147; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10146; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10145; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10144; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10143; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10141; Распределительный пункт ПР-9000 инв. №10142; Трансформаторная подстанция 2 КТП 1000/10/0,4 инв. №212/11М; Конденсаторная установка БСК-0,76 кВар инв. №10268; Конденсаторная установка БСК-0,76 кВар инв. №10269	8 264 167 200	826 000 000

Продавец: Открытое акционерное общество «Гомельский радиозавод», ул. Обьезданя, 9, 246027, г. Гомель.
Имущество расположено по адресу: ул. Обьезданя, 9, 246027, г. Гомель.

Шаг аукциона — 5% от начальной цены лота.

Для участия в аукционе необходимо:

- Оплатить задаток на расчетный счет Продавца (Открытое акционерное общество «Гомельский радиозавод») р/с 3012111887011 в Региональной Дирекции № 300 ОАО «БПС-Сбербанк», МФО 151501369, УНП 400069535 по **28 декабря 2012 года в рабочие дни с 09-00 до 13-00 и с 14-00 до 17-00.**
- Подать заявление организатору аукциона по

